

Zdaňování dědictví a darů

Diplomová práce

Vedoucí práce:

doc. Ing. Petr David, Ph.D.

Bc. Šárka Musilová

Brno 2016

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu diplomové práce doc. Ing. Petru Davidovi, Ph.D. za odborné vedení a cenné připomínky.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci na téma: **Zdaňování dědictví a darů** vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 19. května 2016

Abstract

Musilová, Š. Taxation of inheritances and gifts. Diploma thesis. Brno, 2016.

This diploma thesis is focuses on the issue of inheritances and gifts taxation. It analyses whole system of inheritances and gifts taxation in the Czech Republic, the European Union and in selected third countries. Based on discovered forms of taxation there are created four models of taxation. For each model is prescribed the efficient tax rate. In conclusion, there is assessment of the current status of those taxes in the Czech Republic and suggestions recommendations for tax policy, which would make the current status more efficient.

Keywords

Inheritance, gift, tax, income tax, property tax, the tax burden.

Abstrakt

Musilová, Š. Zdaňování dědictví a darů. Diplomová práce. Brno, 2016.

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku zdaňování dědictví a darů. Analyzuje systém zdaňování dědictví a darů v České republice, státech Evropské unie a ve vybraných třetích zemích. Na základě zjištěných způsobů zdaňování jsou vytvořeny čtyři modely zdaňování a pro každý model je stanovena efektivní sazba daně. V závěru je zhodnocen současný stav uvedených daní v České republice a jsou navržena doporučení pro daňovou politiku, která by současný stav zefektivnila.

Klíčová slova

Dědictví, darování, daň, daň z příjmů, majetkové daně, daňové zatížení.

Obsah

1	Úvod	15
2	Cíl práce	17
3	Teoretické přístupy zdaňování dědictví a darů	18
3.1	Modely daně dědické a darovací	20
3.1.1	Zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů	20
	Finsko	21
	Chorvatsko	23
	Itálie	23
	Velká Británie	23
	Lucembursko	24
	Dánsko	26
	Litva	27
	Polsko	27
	USA	28
	Indie	29
	Thajsko	30
3.1.2	Zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní	31
	Turecko	31
	Slovinsko	32
	Irsko	33
	Spojené státy americké	33
3.1.3	Zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická, daň darovací	34
	Německo	34
	Španělsko	35
	Nizozemí	37
	Řecko	38
	Thajsko	39

Brazílie	40
3.1.4 Zdaňování dědictví a darů v ostatních daní	41
Belgie	42
Filipíny	43
Maďarsko	45
Švýcarsko	45
Francie	47
Bulharsko	49
Portugalsko	49
3.1.5 Zdaňování dědictví a darů se neaplikuje.....	50
Estonsko	50
Kypr	50
Lotyšsko.....	50
Malta	50
Rakousko.....	50
Rumunsko	51
Slovensko	51
Švédsko	51
Čínská lidová republika	51
Indie	51
3.2 Problematika zdaňování dědictví a darů v ČR	51
4 Metodika	56
5 Stanovení daňového zatížení	58
5.1 Model – zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů.....	58
5.1.1 Darování a dědění přímými příbuznými	58
5.1.2 Darování a dědění příbuznými v řadě nepřímé.....	60
5.1.3 Darování a dědění mezi třetími osobami	63
5.1.4 Shrnutí	66
5.2 Model – zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní.....	67
5.2.1 Darování a dědění přímými příbuznými	67
5.2.2 Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé.....	68

5.2.3	Darování a dědění mezi třetími osobami.....	69
5.2.4	Shrnutí.....	70
5.3	Model – zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická, daň darovací	71
5.3.1	Darování a dědění přímými příbuznými.....	71
5.3.2	Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé.....	73
5.3.3	Darování a dědění mezi třetími osobami.....	74
5.3.4	Shrnutí.....	75
5.4	Model – zdaňování dědictví a darů v ostatních daní	76
5.4.1	Darování a dědění přímými příbuznými.....	76
5.4.2	Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé.....	77
5.4.3	Darování a dědění mezi třetími osobami.....	79
5.4.4	Shrnutí.....	80
5.5	Model – země, které dědictví a dary nezdaňují	80
5.6	Shrnutí výsledků v modelech	81
5.7	Zdaňování dědictví a darů v České republice.....	83
5.7.1	Zdaňování dědictví v ČR 2013 a 2014.....	83
5.7.2	Zdaňová darů v České republice 2013 a 2014	85
5.8	Doporučení pro daňovou politiku České republiky.....	87
6	Diskuse	89
7	Závěr	93
8	Literatura	95
9	Seznam obrázků	103
10	Seznam tabulek	105
	Příloha A: Sazby daně v Belgii	108

1 Úvod

Diplomová práce je zaměřena na daň dědickou a darovací. Platba, která byla placena dědici státu na základě dědictví ze zákona nebo ze závěti, se nazývá „dědická daň“. Předmětem daně dědické bylo nabytí majetku děděním. Za majetek se pro účely této daně považovaly věci nemovité, byty a nebytové prostory a dále věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky v české a cizí měně, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty. Bylo také důležité, kde se nemovitost nacházela. Z nemovitostí nacházejících se na území České republiky se daň vybírala bez ohledu na státní občanství nebo pobyt zůstavitele. Z nemovitostí nacházejících se v cizině se daň nevybírala. Pro stanovení daně dědické bylo také důležité, zda byl zůstavitel v době své smrti občanem České republiky, či nikoliv. Pokud byl občanem České republiky a měl trvalý pobyt v tuzemsku, vybírala se daň z celého movitého majetku bez ohledu na to, zda se tento majetek nacházel v tuzemsku či v cizině. Pokud byl zůstavitel občanem České republiky a neměl trvalý pobyt v tuzemsku, vybírala se daň z jeho movitého majetku, který se nacházel v tuzemsku. Pokud zůstavitel nebyl občanem České republiky, vybírala se daň pouze z jeho movitého majetku nacházejícího se v tuzemsku.

Velmi podobnou daní dani dědické je daň darovací. Daň darovací se platila v případě, když byl bezúplatně darován majetek mezi osobami jinak než smrtí zůstavitele. Existovalo však několik výjimek, kdy se tato daň neplatila např. darování kulturní památky nebo peněz či majetku prokazatelně využitého na studium, úhradu sociálních služeb, léčení, nákup zdravotních pomůcek nebo na charitativní účely. Daň platil vždy obdarovaný, kdo daroval, stal se ručitelem. Výjimka byla u darování do ciziny, v takovém případě byl plátcem daně ten, kdo daroval. Základ daně se počítal jako rozdíl ceny majetku a dluhů. Sazba daně byla dvojnásobná, jak u daně dědické.

Důvodem výběru tématu diplomové práce byla zásadní legislativní změna u zdaňování těchto daní. Výše zmíněné daně spadaly spolu s daní z převodu nemovitostí pod daň majetkové. V této skupině daní došlo od 1. 1. 2014 k velkým změnám. Daň dědická a darovací byla zrušena. Zdanění darů a dědictví nově spadá pod daň z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů). Daň z převodu nemovitostí (zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí) byla změněna na daň z nabytí nemovitých věcí (zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí). Důvodem změny mohla být příliš vysoká administrativní náročnost v závislosti na výši příjmu do státního rozpočtu z těchto daní.

Příjmy z dědictví se do přiznání k dani z příjmů neuvádějí. Jediný poplatek, který ve spojení s touto daní zůstává, je poplatek notáři vypočtený z hodnoty dědictví (včetně dědictví po nejbližších příbuzných). K podobné změně došlo i u daně darovací. Stejně jako daň dědická nově spadá pod daň z příjmů, není ale stejně jako daň dědická od této daně ve všech případech osvobozena. Osvobozeny jsou dary od všech dárců nabyté příležitostně, pokud jejich hodnota v jednotlivém případě nedosáhla 15.000 Kč. Dále jsou osvobozeny dary od příbuzných v linii přímé (např. rodiče, děti, vnuci) a v linii vedlejší (sourozenci, strýc, teta, synovec, neteř, manžel, ...). Osvobozeny jsou také dary od osob, které žily s poplatníkem nejméně rok před darováním ve společné domácnosti. Pokud bychom osvobozený nepeněžní dar chtěli obratem prodat, daňovým výdajem bude cena zjištěná z odhadu nebo podle předpisů o oceňování. Do daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob se tento dar přiznává jako ostatní příjem podle § 10 zákona.

2 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě znalosti teoretických přístupů ke zdaňování majetku se zaměřením na dědictví a dary zhodnotit současnou daňovou politiku v České republice a formulovat doporučení v kontextu reálných možností, teoretických požadavků a výsledků analýzy. Toho bude dosaženo zavedením modelových příkladů a jejich zhodnocením.

Prvním dílčím cílem práce je identifikace teoretických přístupů ke zdaňování majetku se zaměřením na dědictví a dary. To bude učiněno na základě informací zjištěných z aplikace zdaňování dědictví a darů v jednotlivých zemích. Všechny země nemusí zdaňovat dědictví a dary samostatným zákonem, v některých zemích může tato daň spadat pod daň z příjmů, nebo být součástí daně z bohatství, nebo může být zdaňování dědictví a darů zahrnuto v jiných daních.

Velmi důležitým je v rámci druhého dílčího cíle stanovit efektivní sazby daně v jednotlivých státech, následně srovnání s reálnou situací v zemích a zhodnocení tohoto stavu.

Třetím dílčím cílem je provést praktickou aplikaci systému zdaňování dědictví a darů v České republice pro roky 2013 a 2014 v závislosti na hodnotě nabývaného majetku a druhu tohoto majetku. Ze získaných výsledků zhodnotit dopady přechodu daně dědické a darovací pod daň z příjmů.

Čtvrtým dílčím cílem je provést analýzu daňových politik v oblasti zdaňování dědictví a darů v zemích Evropské unie a vybraných třetích zemí. Dále provedení konfrontace identifikovaných stavů zdaňování dědictví a darů v České republice a v dalších zkoumaných zemích s teoretickými principy kladenými na tyto daně. Pro naplnění tohoto cíle je důležité nastudování odborné literatury k dané problematice. Analýzou jednotlivých modelů zdaňování bude formulováno doporučení pro daňovou politiku v České republice.

Pro tuto diplomovou práci jsou položeny následující výzkumné otázky vztahující se ke zdaňování dědictví a darů v České republice v roce 2014:

1. Je vyšší hodnota zděděného či darovaného majetku zdaněna vyšší sazbou?
2. Jsou různé druhy majetku zdaňovány stejnou měrou?
3. Budou příjmy do státního rozpočtu ze zdaňování dědictví a darů podle nové legislativy v České republice vyšší?

Po zodpovězení výzkumných otázek budou tyto odpovědi konfrontovány s teorií. Na základě výsledků budou stanovena doporučení pro daňovou politiku České republiky.

3 Teoretické přístupy zdaňování dědictví a darů

Ačkoliv je pojem daň obsažen „ve všech právních předpisech“ dle Kubátové (2010) žádný z nich dokonale nevysvětluje, co to samotná daň je. Definice daně v ČR v podstatě neexistuje. Jedinou ucházející definici pojmu daně poskytuje daňový řád, který říká, že daň je finančním plněním.

Kubátová (2010) dále uvádí, že daň je jedním ze zdrojů příjmů, které plynou do veřejných rozpočtů. Dále vysvětluje pojem daň, jako platbu do veřejného rozpočtu, která má několik vlastností, a těmi jsou: povinnost, nenávratnost, neúčelovost a neekvivalentnost. Daně také mohou být buď pravidelné (každoročně se opakující) nebo nepravidelné (když nedojde ke změně skutečností, tak se daň neplatí).

Daně plní několik funkcí, mezi něž jsou Kubátovou (2010) řazeny alokační, stabilizační a redistribuční funkce. Přičemž správná alokace je úkolem alokační funkce. Při existenci nedokonalé konkurence, externalit a veřejných statků dochází k selhávání trhu, to jinými slovy znamená, že dochází k neefektivnímu alokování zdrojů. Správná alokace spočívá v jednoduché činnosti. Jestliže je v určité oblasti ekonomiky nadbytek peněžních prostředků (trh vkládá hodně), pak jsou tyto prostředky z dané oblasti odebrány. V opačném případě, tzn., když trh vkládá do ekonomiky nedostatečné množství peněžních prostředků, alokační funkce způsobí, že se tyto nedostatečné prostředky do dané oblasti vloží. Stabilizační funkce má za úkol stabilizovat ekonomiku. Stabilizací ekonomiky se má na mysli zmírnění cyklických výkyvů. Poslední funkcí je funkce redistribuční. Její úkol spočívá zejména v redistribuci důchodů, a to v případě, že lidem přijde jejich současné rozdělení příjmů a důchodů nespravedlivé. Pak má tato funkce za úkol přerozdělit určitou část příjmů a důchodů od té bohatší vrstvy obyvatel k té chudší vrstvě obyvatel.

Poslední funkcí je funkce fiskální, tato funkce je Kubátovou (2010) označovaná jako nejstarší a nejdůležitější funkce. Podobně je tato funkce označovaná i Davidem (2007). Fiskální funkce má za svůj úkol vybírat peněžní prostředky do státního rozpočtu, z takto vybraných peněžních prostředků následně financuje výdaje na veřejné statky.

Každý daňový systém má definovány určité požadavky, které bývají nazývány daňovými principy. Dle Davida (2007), mezi čtyři nejdůležitější daňové principy patří:

- princip spravedlnosti,

- administrativní jednoduchosti,
- princip efektivnosti a
- princip pružnosti.

Kromě výše uvedených principů někteří autoři ještě zmiňují nízké administrativní náklady, neutralitu, univerzalitu, únosnost, harmonizaci s EU, min. zásah na jinak efektivních trzích, rovnoměrné rozdělení daňové zátěže a další. Princip spravedlnosti je Davidem (2007) chápán jako velmi subjektivní záležitost, jedná se v podstatě o tzv. ideál, který je zahrnut v sociálních normách. Principem efektivnosti je myšlen takový stav, ve kterém již není možné učinit přerozdělení, které by vedlo k tomu, že by někomu polepšilo a přitom by nikomu jinému neuškodilo. Administrativní jednoduchost souvisí s nízkými náklady na výběr těchto daní. Princip pružnosti požaduje, aby byla daňová soustava flexibilní.

Majetkové daně

Andrlík (2010) definuje majetkové daně jako adresné a daně in rem, tzn., že jsou uvalovány na věc a nejsou přenosné. Nepřenosnost je posuzována ve smyslu nemožnosti přenosu placení těchto daní na nějakou jinou osobu. Poplatník, jehož majetek je zdaňován majetkovou daní, musí tuto daň zaplatit, ať už se nachází v jakékoliv finanční situaci.

Jak uvádí portál Stormware (Stormware s. r. o., 2014), daně v České republice se dělí na daně přímé a nepřímé. V rámci přímých daní dochází k členění na daně důchodové a majetkové. Daně z příjmů fyzických a právnických osob spadají pod daně důchodové. Naopak pod daně majetkové byly do konce roku 2013 řazeny daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí a daň silniční. Nově od roku 2014 jsou v rámci majetkových daní zdaňovány daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí a silniční daň. V případě nepřímých daní dochází ke zdaňování daní selektivních (spotřební daně), univerzálních (DPH) a ekologických daní (daň z elektřiny, zemního plynu a z pevných paliv).

Majetkové daně Andrlík (2010) klasifikuje na:

- pravidelné – daně z čistého bohatství a daně z nemovitostí,
- nepravidelné – daně z kapitálových transferů, z kapitálových transakcí a daně z převodu nemovitostí.

Daně z kapitálového majetku se dále člení na jedné straně na daň pozůstalostní a dědickou a na straně druhé na daň darovací.

Specifika druhů majetkových daní

Specifickými druhy majetkových daní jsou dle Radvana (2007) daně z čistého bohatství, daně z nemovitostí a daně z kapitálových transferů a transakcí.

Daní z čistého bohatství jsou zdaňována majetková aktiva po odečtení závazků (Radvan, 2007). Jedná se v podstatě o doplnění daně z příjmů a spadá mezi daně pravidelné. Jak uvádí výše zmíněný autor, při výpočtu velikosti daně z bohatství je potřeba nejdříve určit, který majetek této dani podlehne a který nikoliv. Daní z bohatství nejsou zdaňována umělecká díla, patenty, goodwill, autorská práva, životní pojistky, penze, starobní důchody aj. I u této daně existují nezdanitelná minima, a to z toho důvodu, aby ten, kdo má velmi nízké bohatství, nemusel uvedené bohatství přiznávat. Sazby daně jsou buď progresivní, nebo naopak nízké proporcionální.

Stejný autor (Radvan, 2007) dále vysvětluje daně z nemovitostí jako takové daně, jejichž předmětem daně jsou pozemky a stavby. Daň z nemovitostí je kombinací daně jednotkové a valorické. Daní jednotkovou je z toho důvodu, že základem daně je určitá jednotka, např. rozloha pozemků či počet podlaží. Naproti tomu u valorické daně je základem daně cena pozemku nebo stavby a sazba je uvedena v procentech. U daně z nemovitostí rovněž existuje osvobození a určité formy úlev.

Do posledního specifického druhu majetkových daní jsou Radvanem (2007) řazeny daně z kapitálových transferů a transakcí. Patří mezi daně placené pravidelně, ale pouze v případě, když dojde k transferu. Pod pojmem transfer je myšlen bezúplatný převod, který může být dvojitý. Buď se jedná o bezúplatný převod za života (daň darovací), nebo to může být bezúplatný převod po smrti (daň dědická a pozůstalostní). Vedle bezúplatných převodů existují i úplatné převody, kterými je zdaňován prodej majetku.

3.1 Modely daně dědické a darovací

Každá země zdaňuje dědictví a dary různými způsoby. Dědictví a dary mohou být zdaňovány v rámci daně z příjmů, nebo jsou zahrnuty v majetkových daních, v ostatních daních, nebo mají dědictví a dary svoji vlastní daň, a to daň dědickou a daň darovací, případně nemusí být tyto daně v dané zemi vybírány. Níže jsou popsány jednotlivé modely zdaňování a země, které do daných modelů spadají.

3.1.1 Zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů

Jak samotný název napovídá, dědictví a dary jsou zdaňovány daní z příjmů. Tento systém je uplatňován hned v několika zemích a dá se říct, že se jedná o nejčastější formu zdaňování dědictví a darů.

Mezi země, které uplatňují daň z příjmů na dědictví a dary, jsou řazeny Finsko a Chorvatsko. Dále země Itálie, Velká Británie, Lucembursko, Dánsko, Litva a Polsko zdaňují dědictví a dary osobní daní z příjmů. USA uplatňuje federální daň z příjmů. Indie a Thajsko uplatňují daň z příjmů pouze na přijaté dary. Do tohoto modelu je zařazena i České republika, bližší informace jsou však popsány v samostatné kapitole 3.2 Problematika zdaňování dědictví a darů v ČR. Dle webu SlideShare (LinkedIn Corporation, 2016) podléhají v Lotyšsku dary osobní dani ve výši 24 %, pokud byl majetek darován osobě, která není s dárce v příbuzenském vztahu a výše daru překročí částku 1 425 EUR.

Osvobození od daně z příjmů, výše nezdanitelných částek a výše sazby daně v závislosti na hodnotě majetku u výše zmíněných zemí jsou uvedeny níže.

Finsko

Ve Finsku uvalují daň dědickou a darovací na majetek, který osoba získala děděním, nebo jej obdržela ve formě daru. Jak uvádí Kubátová (2010), poplatníci jsou rozděleni do dvou skupin (kategorií) a podle toho, do které skupiny konkrétní poplatník spadá, je určena výše sazby daně. Do první kategorie jsou zahrnuty manžel/ka (stejně jako vdovec či vdova), děti a ostatní osoby spadající do přímé příbuzenské linie. Ve druhé kategorii jsou pak zahrnuty ostatní osoby nespádající do první kategorie.

Daň dědická se neplatí, pokud základ daně upravený není vyšší, než 20 tis. EUR (Finnish Tax Administration, 2015). Daň se tedy vybírá v případě, že je zdanitelná částka vyšší než zmíněných 20 tis. EUR. Dani rovněž nepodléhají osobní a domácí potřeby, pokud jejich výše nepřevyší 4 tis. EUR.

Tab. 1 Daň dědická a výše sazby daně pro I. kategorii

Zdanitelná částka (EUR)	Pevná částka (EUR)	Sazba daně (%)
20 000 – 40 000	100	8
40 000 – 60 000	1 700	11
60 000 – 200 000	3 900	14
200 000 – 1 000 000	23 500	17
nad 1 000 000	159 500	20

Zdroj: Finnish Tax Administration (2015).

Tab. 2 Daň dědická a výše sazby daně pro II. kategorii

Zdanitelná částka (EUR)	Pevná částka (EUR)	Sazba daně (%)
20 000 – 40 000	100	21
40 000 – 60 000	4 100	27
60 000 – 1 000 000	9 300	33
nad 1 000 000	310 100	36

Zdroj: Finnish Tax Administration (2015).

Jak Kubátová (2010) uváděla u daně dědické, tak i u daně darovací je min. zdanitelná částka, do které se daň nevybírání. Minimální zdanitelná částka u daně darovací činí 4 000 EUR. Konkrétní výše sazeb daně v závislosti na výši zdanitelné částky uvádí portál Finnish Tax Administration (Finnish Tax Administration, 2015), konkrétně se jedná o článek Gift tax amount.

Tab. 3 Daň darovací a výše sazby daně pro I. kategorii

Zdanitelná částka (EUR)	Pevná částka (EUR)	Sazba daně (%)
4 000 – 17 000	100	8
17 000 – 50 000	1 140	11
50 000 – 200 000	4 770	14
200 000 – 1 000 000	25 770	17
nad 1 000 000	161 770	20

Zdroj: Finnish Tax Administration (2015).

Tab. 4 Daň darovací a výše sazby daně pro II. kategorii

Zdanitelná částka (EUR)	Pevná částka (EUR)	Sazba daně (%)
4 000 – 17 000	100	21
17 000 – 50 000	2 830	27
50 000 – 1 000 000	11 740	33
nad 1 000 000	325 240	36

Zdroj: Finnish Tax Administration (2015).

Přestože Skandinávské země (máme na mysli Dánsko, Norsko a Švédsko) mají nastaveny silné přerozdělování příjmů pomocí daní a transferů, stále jsou podle

článku „How Can Scandinavians Tax So Much?“ (Kleven H. J., 2014) řazeny mezi země s nejvyšším příjmem na hlavu. Důvodem proč tomu tak je, může být spatřován jednak ve velmi široké informovanosti třetích stran, která má za následek snížení úrovně daňových úniků. Dále to může být širokým daňovým základem s malou možností vyhýbání se daňové povinnosti a poslední důvod vidí Kleven (2014) ve veřejném poskytování a subvencování zboží, které souvisí s prací, např. péče o dítě, doprava, vzdělávání a další, které mají za následek podporu nabídky pracovních sil.

Chorvatsko

Dle webu Eurofast (Eurofast, 2015) je hodnota zděděného či darovaného majetku do hodnoty 50 tis. HRK od daně dědické a darovací osvobozena. Sazba daně dědické a darovací je ve výši 5 %. Od těchto daní jsou osvobozeni manželé a potomci, a to bez ohledu na typu a výši získaného majetku.

Itálie

Dle portálu Angloinfo Italy (Angloinfo Ltd, 2016) je linie dědění v Itálii následující. Jako první má nárok na dědictví pozůstalý manžel, rozvedený manžel však nikoliv. Jestliže měl pár dítě či děti, rozdělí se dědictví rovným dílem mezi pozůstalého manžela a dítě či děti. V případě, že zemřelý neměl manžela, vzniká nárok na dědictví osobám v tomto pořadí: rodiče, sourozenci a jejich potomci, strýcové, tety a jejich potomci, a v poslední řadě, když není žádný dědic, přechází dědictví na stát.

Výše sazby daně dědické a darovací uvádí Široký (2012), a jsou následující:

- u příbuzných v řadě přímé včetně manželů činí sazba daně 4 %, z částky, která přesahuje 1 mil. EUR,
- u sourozenců činí sazba daně 6 % z částky, která přesahuje 100 tis. EUR,
- u příbuzných do čtvrtého stupně činí sazba daně 6 % a
- u ostatních osob bez příbuzenského vztahu 8 % z celkové hodnoty zděděného či darovaného majetku.

Velká Británie

Dani dědické ve Velké Británii podléhá majetek, který byl poplatníkem nabytí dědění.

Velká Británie zdaňuje pouze dědictví, a daň darovací ve své podstatě neexistuje. Toto by však vedlo k tomu, že by nebyl žádný majetek děděn, ale naopak všichni by svůj majetek před smrtí darovali, samozřejmě za případu, že by o své smrti věděli dopředu (např. těžce nemocní). Takže by se odváděla téměř nulová dědická daň. Tomu však chce dle Širokého (2010) Velká Británie zabrá-

nit, proto se rozhodla, že dary, které byly obdrženy sedm let před smrtí, budou podléhat dani dědické. Toto platí i pro převody konkrétních druhů majetku. Vyměřovacím základem daně dědické je součet všech zdanitelných převodů za předcházejících 7 let, ať byly nabyty za života nebo pro případ smrti.

I Velká Británie nezdaňuje veškerý majetek nabytý děděním. Jak uvádí výše zmíněný autor (Široký, 2012), od daně dědické jsou osvobozeny např. pravidelné dary, pokud jejich výše nepřekročí 3 000 GBP za rok, dále jsou osvobozeny dary pro charitu a politické strany a v neposlední řadě dani dědické nepodléhá převod majetku, pokud byl uskutečněn mezi manžely a hodnota převodu nepřesáhla 55 tis. GBP.

Portál Which? (Which?, 2016) uvádí, když hodnota nabytého majetku nepřesáhne částku 325 tis. GBP podléhá tento majetek nulové sazbě daně. Pokud hodnota majetku přesáhne částku 325 tis. GBP je sazba daně ve výši 40 %.

Lucembursko

Dědění je předmětem daně dědické. Jak je uvedeno na portále Global Property Guide (Global Property Guide, 2004-2016) zděděný majetek se zdaní v hrubé hodnotě, pokud uvedený majetek zdědil lucemburský nerezident. Naopak, když majetek zdědí lucemburský rezident, bude se majetek danit v čisté hodnotě. Od daně dědické jsou osvobozeny tyto osoby: předci, přímí potomci, manžel, který měl se zesnulým společné dítě. Dále je od daně dědické osvobozen majetek, jehož hodnota nepřevyšší částku 1 250 EUR.

Tab. 5 Sazby daně dědické

Kategorie osob	Sazba daně do limitu	Sazba daně nad limit
přímí dědici	0 %	2,5 % nebo 5 %
manželé a registrovaní partneři s dětmi	0 %	0 %
manželé a registrovaní partneři bez dětí či jiných potomků	5 %	5 %
sourozenci	6 %	15 %
tety, strýcové, synovci, neteře	9 %	15 %
adoptivní rodiče a přijaté děti	9 %	15 %
prastrýci, pratety, prasynovci, praneteře	10 %	15 %
adoptivní rodiče a potomci přijatých dětí	10 %	15 %
Ostatní	15 %	15 %

Zdroj: EYGM Limited (2014).

Jak je vidět v Tab. 5 v prvním řádku, je sazba daně nad limit buď 2,5 %, nebo 5 %. Kdy bude uplatněna ta, která sazba uvádí portál EY Building a better working world (EYGM Limited, 2014), kdy sazba 2,5 % se použije, v případě jednorázového dědictví. Pokud však bude překročeno jednorázové dědictví, sazba daně bude 5 %. Dále u manželů a registrovaných partnerů bez dětí či jiných potomků se může ZD snížit o 38 000 EUR. Sazby daně uvedené v Tab. 5 se zvýší o určitý podíl dle výše majetku, pokud základ daně přesáhne 10 000 EUR. Uvedený podíl, o který se základ daně zvýší, je uveden níže v Tab. 6.

Tab. 6 Výše koeficientů pro dědickou daň

Zdanitelná částka (EUR)	Koeficient
10 000 – 20 000	10 %
20 000 – 30 000	20 %
30 000 – 40 000	30 %
40 000 – 50 000	40 %
50 000 – 75 000	50 %
75 000 – 100 000	60 %
100 000 – 150 000	70 %
150 000 – 200 000	80 %
200 000 – 250 000	90 %
250 000 – 380 000	120 %
380 000 – 500 000	130 %
500 000 – 620 000	140 %
620 000 – 750 000	150 %
750 000 – 870 000	160 %
870 000 – 1 000 000	170 %
1 000 000 – 1 250 000	180 %
1 250 000 – 1 500 000	190 %
1 500 000 – 1 750 000	200 %
nad 1 750 000	220 %

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016).

Předmětem daně darovací jsou veškeré dary, které osoba získala na základě písemné darovací smlouvy mezi dárce a obdarovaným. Podle toho v jakém příbuzenském vztahu jsou tyto osoby, jsou odlišné i sazby daně. Konkrétní sazby daně darovací uvádí Široký (2012). Sazba daně pro příbuzné v přímé linii je 1,8 % pro návratné dárky v přímé linii, nenávratné dárky v přímé linii mají sazbu 2,4 %. Pro manžele je sazba daně ve výši 4,8 %, pro sourozence je daňová sazba 6 %, pro strýce, tety, neteře a synovce činí sazba 8,4 %, dále pro prastrýce, pratety, praneteře a prasynovce 9,6 % a pro ostatní osoby je sazba daně ve výši 14,4 %. Pokud je předmětem darování nemovitý majetek, podléhá navíc ještě dani z převodu nemovitostí, která je ve výši 1 %.

Dánsko

Dánsko uplatňuje jak daň dědickou, tak i daň darovací. Na portále KPMG (KPMG International cooperative, 2016) je uvedeno, že od daně dědické je osvobozen manžel/ka zesnulého. Děti jsou osvobozeny do hodnoty majetku nepře-

sahující částku 264 100 DKK. Jestliže bude hodnota zděděného majetku dětmi vyšší než 264 100 DKK, bude tento majetek podléhat dani ve výši 15 %. U ostatních dědiců může sazba daně dědické dosáhnout až 36,25 %.

Od daně darovací jsou dle portálu Angloinfo Denmark (Angloinfo, 2016) osvobozeny dary do částky 58 700 DKK u všech obdarovaných. Pokud hodnota daru přesáhne tuto částku, daň je ve výši 15 % a základem daně je pak částka, která uvedenou hodnotu daru přesahuje.

Litva

Dědické dani podléhá veškerý zděděný majetek, ať se jedná o nemovitý či movitý majetek, peníze, cenné papíry atd. Dle portálu TaxGuide (Lithuanian Tax Guide, 2016) je povinen zaplatit daň dědickou příjemce dědictví. Sazba daně dědické je ve výši 5 % a vztahuje se na majetek nepřevyšující hodnotu 150 tis. EUR. Pokud bude hodnota majetku vyšší než 150 tis. EUR, bude tento majetek podléhat 10% sazbě daně. Od daně dědické je osvobozen majetek, jehož hodnota není vyšší než 3 tis. EUR, rovněž když majetek dědí manžel zesnulého, rodiče (adoptivní rodiče), děti (adoptované děti), svěřené osoby (děti v pěstounské péči), opatrovníci (poručníci), bratři nebo sestry, prarodiče a vnuci.

Obecně daň darovací v Litvě neexistuje (Široký, 2012). Poplatník, který obdrží dar, tak tento dar zahrne do svého zdanitelného příjmu a zdaní je spolu s ním. Samozřejmě ne všechny dary jsou zdaňovány, i Litva uplatňuje osvobození darů. Od zdanění darů je osvobozen dar, který nabyla manželka, rodiče, děti, sourozenci, prarodiče, vnoučata. Pokud obdarovaný nabyl dar od fyzické osoby, tento dar je osvobozen v případě, že nepřesáhne částku 8 000 LTL, tj. 2 500 EUR. Dle webu Baltic Legal (Artis Zelmenis, 2014) bylo zjištěno, že daňová sazba daně z příjmů fyzických osob je ve výši 15 %.

Polsko

Dle portálu Ernst & Young (EYGM Limited, 2013) jsou od daně dědické a darovací osvobozeni manželé, potomci (vč. nevlastních), rodiče, nevlastní rodiče, prarodiče a sourozenci. Podmínkou je prokázání této skutečnosti příslušnému finančnímu úřadu. Poplatníci těchto dvou daní jsou rozdělení do 3 kategorií. Do první kategorie jsou řazeni manželé, děti, nevlastní děti, nevlastní rodiče, předci, vnoučata, sourozenci. Do druhé kategorie spadají neteře, synovci, tety, strýcové, manželé sourozenců, sourozenci manžela. A do poslední, tedy třetí, kategorie jsou řazeny ostatní osoby.

Podle Širokého (2012) je základem daně tržní hodnota majetku zděděného či darovaného. Poplatníci spadající do první kategorie s majetkem, jehož hodnota nepřevyšuje částku 9 637 PLN, mají tento majetek osvobozen od daně dědic-

ké a darovací. Poplatníci spadající do druhé kategorie mají osvobozenou hodnotu majetku do 7 276 PLN a u poslední skupiny poplatníků nepodléhá dani dědické a darovací hodnota majetku nepřevyšující částku 4 902 PLN.

Sazby daně nezávisí jen na tom, do které kategorie dědic nebo obdarovaný spadá, ale daňová sazba závisí také na hodnotě zděděného či darovaného majetku. Tato problematika je pro lepší představu uvedena v Tab. 7, Tab. 8 a Tab. 9.

Tab. 7 Sazba daně pro první kategorii osob

Částka přesahující osvobozenou částku (PLN)	Daňová sazba
do 10 278	3 %
10 278 – 20 556	308,3 + 5 % z částky přesah. 10 278
nad 20 556	822,2 + 7 % z částky přesah. 20 556

Zdroj: Deloitte Touche Tohmatsu Limited (2014).

Tab. 8 Sazba daně pro druhou kategorii osob

Částka přesahující osvobozenou částku (PLN)	Daňová sazba
do 10 278	7 %
10 278 – 20 556	719,5 + 9 % z částky přesah. 10 278
nad 20 556	1 644,5 + 12 % z částky přesah. 20 556

Zdroj: Deloitte Touche Tohmatsu Limited (2014).

Tab. 9 Sazba daně pro třetí kategorii osob

Částka přesahující osvobozenou částku (PLN)	Daňová sazba
do 10 278	12 %
10 278 – 20 556	1 233,4 + 16 % z částky přesah. 10 278
nad 20 556	2 877,9 + 20 % z částky přesah. 20 556

Zdroj: Deloitte Touche Tohmatsu Limited (2014).

USA

Jurinski James John (2012) ve svém článku uvádí, že prezident Obama dosáhl koncem roku 2010 kompromisu, který nejen oživil daň z nemovitostí, ale vedl

také ke zvýšení osvobození od daně darovací. Osvobozená částka se zvýšila z 1 milionu na 5 milionů pro rok 2011.

Darování podléhá dani darovací a v USA jsou povinni ji platit američtí občané, dále osoby mající v USA trvalé bydliště a osoby nemající na území USA trvalé bydliště. Osoby mající v USA trvalé bydliště zdaňují veškeré převody majetku, bez ohledu kde se majetek nachází. Proti tomu osoby, které nemají trvalé bydliště na území USA, zdaňují pouze majetek nacházející se v USA. Od daně darovací je osvobozen dar do hodnoty 14 000 USD, u manželů až 28 000 USD za rok (Deloitte Development, 2014). Na stejném webu jsou uvedeny sazby pro daň darovací, která je ve výši 18 % pro dary do hodnoty 10 000 USD. U darů vyšších jak 10 000 USD může daňová sazba pro darování dosahovat až 35 %. Od daně darovací jsou osvobozeny platby školného nebo platby spojené s lékařskou péčí.

Indie

Portál Business maps of India (Mapsofindia.com, 1999-2010) zmiňuje darovací daň, která byla uplatňována od 1. 4. 1958 do 1. 10. 1998, kdy byla zrušena. Nicméně v roce 2004 došlo k oživení této daně, nově však tato daň spadá pod daň z příjmů. Podle této nové úpravy jsou zdaňovány dary, které přesáhnou 50 000 INR. Dar může být přijat mezi příbuznými nebo pokrevními příbuznými, dále v době trvání manželství, nebo v případě smrti, pak je dar přijat formou dědictví. Od daně darovací jsou osvobozeny dary mezi pokrevními příbuznými a dary v podobě nemovitostí, které se nacházejí v cizině.

Vzhledem k tomu, že daň darovací nově spadá pod daň z příjmů, je potřeba se podívat, jak vysoké jsou sazby daně z příjmů. Portál Chartered club (Charteredclub, 2015) nejdříve rozděljuje daňové sazby do 2 kategorií. V první kategorii jsou muži a ženy pod 60 let a důchodci nad 60 a 80 let. Do druhé kategorie řadí družstevní sdružení, firmy, místní úřady a domácí společnosti.

Tab. 10 Sazby daně z příjmů u muže a ženy do 60 let věku

Celkový příjem	Daňová sazba
do 50 000	0 %
50 000 – 500 000	10 % z částky přesahující 50 000
500 000 – 1 000 000	20 % z částky přesahující 500 000
nad 1 000 000	30 % z částky přesahující 1 000 000

Zdroj: Charteredclub (2015).

Tab. 11 Výše sazby daně z příjmů u důchodce nad 60 let věku a u důchodce nad 80 let věku

Důchodce nad 60		Důchodce nad 80	
celkový příjem	daňová sazba	celkový příjem	daňová sazba
do 30 000	0 %	do 50 000	0 %
30 000 – 50 000	10 % z částky nad 30 000	50 000 – 100 000	20 % z částky nad 50 000
50 000 – 100 000	20 % z částky nad 50 000	nad 100 000	30 % z částky nad 100 000
nad 100 000	30 % z částky nad 100 000	X	X

Zdroj: Charteredclub (2015).

Thajsko

Portál SherringsNPV (Specialist Thailand Tax Advisors and Tax Investigation Assistance Consultants, 2015a) píše, že od 1. 2. 2016 vstoupil v platnost zákon, který říká, že dary jsou předmětem daně z příjmů. Tato novela zákona ruší osvobození darů od daně z příjmů. Všechny osoby, které obdrží dar, jenž je předmětem daně, musí do svého daňového přiznání dani z příjmů fyzických osob uvést příslušnou částku daru a zaplatit daň. Zákon stanovuje, že u typů darů uvedených níže, se mohou poplatníci rozhodnout, zda budou dary zdaňovat paušální sazbou ve výši 5 %, nebo pro výpočet daně použijí tabulku daňových sazeb pro daň z příjmů fyzických osob. Dary, které zahrnujeme pod daň z příjmů, jsou následující:

- dary v podobě nemovitého majetku obdržené zákonným dítětem (adoptované děti ne), kdy obdržená částka 20 mil. THB v jednom roce je osvobozena,
- dary v podobě peněz a jiného majetku přijatého od manžela a potomka. Opět částka 20 mil. THB v jednom roce je od daně osvobozena,
- dary v podobě peněz a jiného majetku obdržených od jiných osob, které nejsou potomkem nebo manželem. V tomto případě je od daně osvobozena částka 10 mil. THB v jednom roce,
- dary v podobě nemovitého majetku, peněz a jiného majetku přijaté fyzickými a právnickými osobami pro náboženství, vzdělávání nebo pro veřejně prospěšné účely.

3.1.2 Zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní

Majetkové daně jsou druhým modelem zdaňování dědictví a darů. Do tohoto modelu jsou zařazeny Turecko, Slovinsko a Irsko. V USA je majetkovou daní zdaňováno pouze dědictví.

Opět uvedení bližších informací týkajících se výše zmíněných zemí, např. případné osvobození od majetkových daní a výše nezdanitelných částek, i výše sazeb majetkové daně jsou uvedeny níže.

Turecko

Zákon č. 797 o dani dědické a darovací vstoupil v platnost roku 1926. Tento zákon se v průběhu let postupně novelizoval a sazby těchto daní se postupně zvyšovaly (Tax journal of Azerbaijan, 2014).

V Turecku je aplikován multi-daňový systém. Tento systém lze rozdělit do 3 hlavních okruhů:

1. daně z příjmů,
2. daně z výdajů,
3. daně z majetku.

Dědění a darování jsou zdaňovány v rámci posledního okruhu, tedy prostřednictvím daně z majetku. Daň dědická a darovací se odhaduje na základě prohlášení, které podává respondent. V případě dědictví je doba pro podání prohlášení v délce 4 měsíců od data úmrtí, to platí i pro případ, že poplatník je z jiné země než Turecka (Tariff-Tr.com – Infosoft Information Systems, 2008). Pokud zesnulý zemřel v cizině, doba pro podání prohlášení se prodlouží na 6 měsíců. Jestliže zesnulý zemře v cizině a poplatník je z jiné země než z Turecka, pak se doba pro podání prohlášení prodlouží o 8 měsíců.

Daně dědická a darovací jsou aplikovány 2 různými způsoby, jako zdanění soudního potvrzení poslední vůle a zdanění distribučního podílu. Při aplikaci pozůstalostní daně, kdy ještě nedošlo k přechodu dědictví na dědice, se obecně zvýší sazba daně placené z celé závěti (Tax journal of Azerbaijan, 2014). Zbývající podíl dědictví je rozdělen v podílu mezi dědice.

Předmětem daně dědické jsou jednotlivci, kteří nabývají majetek děděním. Daň dědická má progresivní sazby a cena, která se zaplatí na dani, závisí na části povinné zaplatit dědickou daň a na vztahu mezi zesnulým a dědicem (Global Property Guide, 2004-2016). V případě, že dědici jsou manžel a děti zesnulého, pak se od základu daně odečte částka TRY 109 971. Pokud zesnulý neměl se svým manželem/manželkou žádné děti, pak se od základu daně odečte částka TRY 220 073.

Dani darovací podléhají dary přijaté během života dárce a jsou zdaňovány progresivní sazbou daně od 10 % do 30 % v závislosti na hodnotě majetku a také na vztahu mezi dárce a obdarovaným. Do částky TRY 2 535 jsou osvobozeny od daně darovací dary manželovi a dětem (Global Property Guide, 2004-2016). V případě darů přijatých od rodičů, manžela a dětí jsou uvedené příslušné sazby sníženy o 50 %.

Tab. 12 Sazby daně dědické a darovací

Základ daně (TRY)	Základ daně (EUR)	Sazby daně	
		dědická	Darovací
do 160 000	do 53 333 EUR	1 %	10 %
160 000 – 510 000	53 333 - 170 000 EUR	3 %	15 %
510 000 – 1 280 000	170 000 – 426 667 EUR	5 %	20 %
1 280 000 – 2 780 000	426 667 - 926 667 EUR	7 %	25 %
nad 2 780 000	nad 926 667 EUR	10 %	30 %

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016), vlastní zpracování.

Slovinsko

Ve Slovinsku podléhá dani dědické a darovací majetek, jenž byl nabyt děděním či darováním. Dani dědické a darovací nepodléhá majetek, jehož hodnota nepřevyšuje částku 5 tis. EUR. Pokud je hodnota majetku vyšší než zmíněných 5 tis. EUR dojde ke snížení základu daně o 5 tis. EUR. Dědici a obdarovaní jsou opět rozděleni do 3 kategorií:

1. kategorie – sem spadají rodiče, sourozenci a děti dětí,
2. kategorie – ve druhé kategorii jsou zahrnuty pouze prarodiče,
3. kategorie – do této kategorie spadají všechny ostatní osoby, které nejsou zahrnuty v kategoriích výše.

Tab. 13 Výše daňové sazby pro daň dědickou a darovací

ZD (EUR)	Sazba		
	kategorie I	kategorie II	kategorie III
do 10 000	5 %	8 %	12 %
dalších 50 000	6 %	9 %	16 %
dalších 100 000	7 %	10 %	20 %
dalších 200 000	8 %	11 %	25 %
dalších 300 000	10 %	13 %	30 %
dalších 400 000	12 %	15 %	35 %
dalších 400 000 a více	14 %	17 %	39 %

Zdroj: Široký (2012).

Irsko

V Irsku jsou dědictví a darování typem daňové kapitálové akvizice. Dědicové a obdarovaní jsou rozděleni do třech skupin. Pro každou skupinu je určena konkrétní výše majetku, do jehož hodnoty se daň neplatí a nad uvedenou hodnotu majetku se dědictví a dary daní 33% sazbou. Výše daně se tedy vypočítá z částky, která uvedený limit převyšuje (CAT National Taxpayer Information Unit, 2015). Od daňové kapitálové akvizice je osvobozen dar či dědictví od svého manžela nebo civilního partnera.

Tab. 14 Výše minimálních zdanitelných částek

Kategorie příjemce	Částka (EUR)
A: dítě, dítě v opatrovnictví, adoptované dítě, rodič, nezletilé dítě zemřelého dítěte	280 000
B: příbuzní ve vzestupné nebo sestupné linii (jiní než kategorie A), bratři, sestry, synovci, neteře	30 150
C: ostatní	15 075

Zdroj: CAT National Taxpayer Information Unit (2015).

Spojené státy americké

V USA je vybírána majetková daň, která se vztahuje na transfer převodu zdanitelného majetku (někdy označován jako hrubý majetek pro případ smrti). Pokud americký občan zemře, majetek do hodnoty 5 mil. USD je osvobozen, jestliže jeho majetek měl vyšší hodnotu, bude majetek zdaněn majetkovou sazbou daně ve výši 40 % (EYGM Limited, 2014). Pokud zemře v USA osoba, která ne-

byla rezidentem, vztahuje se na její majetek osvobození jen 60 tis. USD a sazba majetkové daně je stejná jak v případě amerického rezidenta, tedy 40 %.

3.1.3 Zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická, daň darovací

Daň dědická a darovací nemusí spadat pod nějaké konkrétní daně, ale v některých zemích může být daň dědická a darovací samostatnou daní. Např. jak tomu bylo v ČR do konce roku 2013.

Německo a Španělsko mají dědictví a darování zahrnuty pod jednu daní a tou je daň dědická a darovací. V Brazílii je na dědictví a darování uplatňovaná darovací, majetková a dědická daň. Naproti tomu Nizozemí a Řecko mají pro dědictví zvlášť daň dědickou a pro darování daň darovací. Dále Thajsko má samostatnou daň dědickou pouze pro dědictví.

Bližší informace týkající se zdaňování dědictví a darů v těchto zemích, jsou uvedeny níže.

Německo

Německo vybírá daň dědickou i daň darovací. Daňová povinnost je stanovena individuálně na každého dědice na základě hodnoty podílu, který mu náleží z dědictví. Výše daňové sazby se liší v závislosti na vztahu mezi zesnulým a dědicem (dárce a obdarovaný), a také na hodnotě zděděného (darovaného) majetku. Dědici (nabyvatelé) jsou dle webu HG.org Legal Resources (Hg.org – HGExperts.com, 1995-2016) rozděleni do 3 kategorií:

1. kategorie – manželé, registrovaní partneři, děti, rodiče, vnoučata, prarodiče,
2. kategorie – rozvedení manželé, sourozenci, neteře a synovci, tchán, tchýně, zeť, snacha,
3. kategorie – ostatní osoby.

Nezdanitelné části základu daně se liší v závislosti na tom, jaká osoba je dědicem nebo obdarovaný. Nezdanitelná částka ve výši 500 tis. EUR se vztahuje na partnery a manžele. Děti vlastní a nevlastí mají nezdanitelnou část ve výši 400 tis. EUR (Široký, 2012). Částka 200 tis. EUR je stanovena pro vnuky. Další skupinu dědiců či obdarovaných tvoří ostatní příjemci v I. kategorii, ti mají nezdanitelnou část ve výši 100 tis. EUR a 20 tis. EUR nezdanitelné části je pro příjemce ve II. a III. kategorii.

Tab. 15 Výše daňové sazby v Německu

Hodnota majetku (EUR)	Daňová sazba:		
	1. kategorie	2. kategorie	3. kategorie
do 75 tis.	7 %	15 %	30 %
do 300 tis.	11 %	20 %	30 %
do 600 tis.	15 %	25 %	30 %
do 6 000 tis.	19 %	30 %	30 %
do 13 000 tis.	23 %	35 %	50 %
do 26 000 tis.	27 %	40 %	50 %
nad 26 000 tis.	30 %	43 %	50 %

Zdroj: Frank (2016).

Španělsko

Předmětem daně dědické a daně darovací je ve Španělsku majetek, který poplatník nabyl děděním nebo darováním. V následující Tab. 16 jsou poplatníci rozděleny do 5 kategorií a u každého poplatníka je uvedena výše odpočtu, kterou si může uplatnit.

Tab. 16 Výše odpočtu

Kategorie	Osoba	Výše odpočtu (EUR)
I	potomci zesnulého do věku 21 let:	47 858,59
	- do 13 let věku	
	- do 21 let věku	15 956,87 + 3 990,72 za každý rok pod 21 let
II	potomci zesnulé(ho) ve věku 21 let a více, jeho manžel(ka), příbuzní v řadě přímé	15 956,87
III	sourozenci, strýcové, tety, synovci, neteře, příbuzní v řadě přímé na základě sňatku do čtvrtého kolene	7 993,46
IV	Ostatní	0

Zdroj: Široký (2012).

Španělsko je rozděleno na celkem 17 regionů. Každý z těchto regionů si může pro výpočet daně dědické a darovací stanovit vlastní sazby daně, samozřejmě ne libovolně, ale s určitým omezením. Jestliže se regiony rozhodnou, že nechtějí

uplatňovat svoje vlastní daňové sazby, musí uplatňovat sazby, které jsou uvedeny v Tab. 17.

Tab. 17 Státem stanovené sazby daně dědické a darovací

Zdanitelná částka	Daň z nižší částky (EUR)	Sazba daně z přesah. částky (%)
do 7 993,46	0	7,65
7 993,46 – 15 980,91	611,50	8,50
15 980,91 – 23 968,36	1 290,43	9,35
23 968,36 – 31 955,81	2 037,26	10,20
31 955,81 – 39 943,26	2 851,98	11,05
39 943,26 – 47 930,72	3 734,59	11,90
47 930,72 – 55 918,17	4 685,10	12,75
55 918,17 – 63 905,62	5 703,50	13,60
63 905,62 – 71 893,07	6 789,79	14,45
71 893,07 – 79 880,52	7 943,98	15,30
79 880,52 – 119 757,67	9 166,06	16,15
119 757,67 – 159 634,83	15 606,22	18,70
159 634,83 – 239 389,13	23 063,25	21,25
239 389,13 – 398 777,54	40 011,04	25,50
398 777,54 – 797 555,08	80 655,08	29,75
nad 797 555,08	199 291,40	34,00

Zdroj: Široký (2012).

Ve Španělsku takto vypočtená daň není daní konečnou, neboť Španělsko má pro daň dědickou a darovací stanovenou navíc fixní přírážku. Výše fixní přírážky závisí na vztahu obdarovaného nebo dědice vůči dárci či zesnulému a odvíjí se od velikosti čistého bohatství poplatníka, a to před nabytím majetku darovaného nebo zděděného. Konkrétní výše fixní přírážky je uvedena v Tab. 18.

Tab. 18 Velikost fixní přírážky

Čisté bohatství popl. před obdržením daru nebo dědictví (EUR)	Kategorie příjemce (EUR)			
	I	II	III	IV
do 402 678,11	0	0	58,82	100
402 678,11 – 2 007 380,43	5	5	66,76	110
2 007 380,43 – 4 020 770,98	10	10	74,71	120
nad 4 020 770,98	20	20	90,59	140

Zdroj: Široký (2012).

Nizozemí

V Nizozemí je předmětem daně dědické a darovací majetek, který dědic či obdarovaný získal děděním nebo darováním. Sazby daní jsou progresivní a stupeň progresu závisí na příbuzenském vztahu a hodnotě majetku, který je předmětem daně. Široký (2012) uvádí, jak jsou v Nizozemí rozděleny osoby do 3 kategorií:

1. kategorie – partneři, manželé a obecně příbuzní v řadě přímé (vč. dětí),
2. kategorie – příbuzní v řadě nepřímé neboli pobočné (sourozenci, rodiče, atd.),
3. kategorie – ostatní osoby.

V případě daně dědické si může dědic snížit základ daně. Jestliže je dědicem manžel/ka zesnulého, může si od základu daně odečíst částku ve výši 633 014 EUR. Stejnou částku si může odečíst od základu daně i partner/ka zesnulého, tento odpočet má však jednu podmínku, a to, že partner či partnerka musel/a žít se zůstavitelem ve společné domácnosti nejméně po dobu 5 let před zůstavitelovou smrtí (Meijburg & Co, 2015). Také děti si mohou od základu daně odečíst určitou částku, v jejich případě tato odčitatelná částka činí 20 047 EUR.

Na webu Angloinfo Netherlands (Angloinfo Ltd, 2016) je uvedeno, že dani darovací nepodléhají dary, které obdarovaný obdrží od jednoho dárce a tyto dary nepřevyší částku 2 111 EUR. Dále darovací dani nepodléhá majetek, který daroval rodič dítěti, ať se jedná o vlastní dítě, adoptované či osvojené, tento dar je osvobozen, pokud jeho částka za rok nepřesáhne 5 277 EUR. Pokud je dítěti 18 až 39 let může si na berním úřadě zažádat o zvýšení ročního osvobození na částku 25 322 EUR, tuto žádost si však může podat pouze jedenkrát za svůj život.

Tab. 19 Sazby daně dědické a darovací platné pro rok 2016

Zdanitelná částka (EUR)	Sazba		
	1. kategorie	2. kategorie	3. kategorie
do 121 296	10 (%)	18 (%)	30 (%)
nad 121 296	20 (%)	36 (%)	40 (%)

Zdroj: Angloinfo Ltd (2016).

Řecko

Stejně jako ve spoustě ostatních zemí EU jsou i v Řecku poplatníci daně dědické a darovací rozděleny do skupin. Rozdělení do skupin popisuje portál GREEK LAW DIGEST (Nomiki Bibliothiki, 2014). Do první skupiny jsou řazeni manžel/ka, partner, rodiče, děti a vnoučata. Do druhé skupiny spadají sourozenci, děti z předchozího manželství, prarodiče, pravnoučata a ostatní příbuzní v řadě pobočné a do poslední skupiny, tedy té třetí, patří ostatní osoby. Poplatníkem daně je dědic. Sazba daně závisí jednak na tom, do jaké kategorie dědic či obdarovaný patří a za druhé se sazba daně liší zdanitelnou částkou.

Tab. 20 Sazby daně dědické a zdanitelné částky pro kategorii I

Zdanitelná částka (EUR)	Sazba (%)
prvních 150 000	0
dalších 150 000	1
dalších 300 000	5
nad 600 000	10

Zdroj: forallgreeks (2011-2013).

V případě manželů je možné uplatnit osvobození od daně. Dani nepodléhá majetek nepřesahující částku 400 tis. eur, podmínkou však je, že manželství muselo trvat min. 5 let (Široký, 2012).

Tab. 21 Sazby daně dědické a zdanitelné částky pro kategorii II

Zdanitelná částka (EUR)	Sazba (%)
prvních 30 000	0
dalších 70 000	5
dalších 200 00	10
nad 300 000	20

Zdroj: forallgreeks (2011-2013).

Tab. 22 Sazby daně dědické a zdanitelné částky pro kategorii III

Zdanitelná částka (EUR)	Sazba (%)
prvních 6 000	0
dalších 66 000	20
dalších 195 000	30
nad 267 000	40

Zdroj: forallgreeks (2011-2013).

Na portále GREEK LAW DIGEST (Nomiki Bibliothiki, 2014) jsou osoby v případě darování rozděleny do stejných kategorií. Od daně dědické se darování liší právě sazbou daně darovací, která je pro první kategorii ve výši 10 %, pro druhou kategorií činí 20 % a poslední kategorie osob podléhá dani ve výši 40 %.

Thajsko

Dne 12. 9. 2014 premiér Prayuth Chanocha oznámil svůj plán, zavést novou hospodářskou politiku, která může ustanovit daň z dědictví a majetku, během jednoho roku (Siam Legal International, 2004-2016a). Oddělení příjmů tak vytvořilo návrh pro novou dědickou daň, ve které navrhovalo paušální sazbu daně ve výši 10 % a majetek nižší jak 50 mil. THB by bylo od daně osvobozeno. Do roku 2015 v Thajsku stále neexistovala daň dědická (Siam Legal International, 2004-2016b).

Od 1. 2. 2016 nabyla účinnosti daň dědická, jedná se o první dědický zákon v této zemi (Thai Tax Expert, 2016). Osoby podléhající dani dědické jsou:

- osoby, jež jsou státními příslušníky Thajska,
- osoby, které nejsou státními příslušníky Thajska, ale jsou rezidenti Thajska v rámci imigračního zákona,
- osoby, které nejsou státními příslušníky ani rezidenti Thajska v rámci imigračního zákona a
- právnické osoby zřízené podle thajských právních předpisů a mají splaceno více jak 50 % kapitálu anebo více než 50 % managementu tvoří thajští státní příslušníci.

Všechny tyto osoby, uvedené v odrážkách výše, podléhají dani dědické, pokud jejich čistá hodnota zděděného majetku přesáhne 100 mil. THB, Od daně dědické jsou osvobozeny osoby, které zdědí majetek od zesnulého, který zemřel před 1. 2. 2016. Portál SherringsNPV (Specialist Thailand Tax Advisors and Tax Investigation Assistance Consultants, 2015b) popisuje osvobození majetku od daně dědické v případě, kdy zděděný majetek obdrží manžel či manželka.

Daňová sazba pro daň dědickou je ve výši 5 % pro potomky a předky, 10 % pro ostatní dědice a je vybírána z hodnoty zděděného majetku přesahujícího 100 mil. THB (Thai Tax Expert, 2016).

Brazílie

V Brazílii obecně není uplatňovaná daň dědická a darovací (tzv. ITCMD), přesto některá území mohou mít tyto daně stanoveny. Mezi města, která uplatňují tyto daně, jsou řazeny Rio De Janeiro, Sao Paulo, Minas Gerais, Pernambuco, Rio Grande Do Sul, Paraná, Santa Catarina. Daň dědickou a darovací platí každá fyzická a právnická osoba, která obdrží zboží nebo práva darem či zděděním. Jestliže se dědic vzdá svého dědictví ve prospěch někoho jiného a to přejde na jinou osobu, je tento převod dědictví považován za dar. Uvedenou daň musí zaplatit dědic nebo obdarovaný, záleží, zda byl majetek nabyt děděním, nebo darováním. Pokud je předmětem daně dědické majetek s nižší hodnotou než 20 000 BRL jsou od této daně osvobozeny. V případě darů je od daně darovací osvobozena částka do výše 2 000 BRL, dále jsou osvobozeny i dary připadající na charitu (The Brazil Business, 2008-2016). Dary charitě však musí splňovat určité podmínky a mít doklad, který dokazuje, že se skutečně jedná o dary na charitu.

Částka, jaká se v Brazílii zaplatí za dary a dědictví, závisí na konkrétním místě a výši majetku. Nicméně základem daně obvykle bývá tržní hodnota majetku ke dni uzavření darovací smlouvy nebo ke dni zůstavitelovi smrti (Globe Business Media Group, 2006-2016). Maximální sazba, jakou může být majetek zdaněn je ve výši 8 %, např. v Sao Paulu se sazby pohybují od 2,4 % do 4 % (Oliveira lawyers, 1999-2016).

Sazby daně pro konkrétní města jsou uvedeny v Tab. 23.

Tab. 23 Sazby daní uplatňované v konkrétních městech vč. osvobození

Stát	Sazba	Osvobození
Rio De Janeiro	4 %	dědictví – nemovitý majetek do 12 000 BRL, darování – hotovost do 2 880 BRL za rok
Sao Paulo	4 %	dědictví – nemovitý majetek do 96 800 BRL, darování – hotovost do 19 370 BRL za rok
Minas Gerais	5 %	dědictví – nemovitý majetek do 100 064 BRL, darování – hotovost do 25 016 za rok, + při hodnotě do 225 100 BRL sleva ve výši 50 %
Pernambuco	5 % pro dědictví	
	2 % pro dary, osvobození do 5 000 BRL za rok	
Rio Grande do Sul	4 % pro dědictví	
	3 % pro dary	
	osvobození – nemovitý majetek do 60 100 BRL, nebo celkový zděděný majetek do 144 300 BRL	
Paraná	4 %	dědictví – nemovitý majetek plně osvobozen za podmínky, že v něm dědic bude bydlet, darování – není žádné osvobození
Santa Catarina	1 % z částky do hodnoty 20 000 BRL, 3 % z hodnoty 20 000 – 50 000 BRL, mínus 400 BRL, 5 % z hodnoty 50 000 – 150 000 BRL, mínus 1 400 BRL, 7 % z částky nad 150 000 BRL, mínus 4 400 BRL	

Zdroj: The Brazil Business (2008-2016), vlastní zpracování.

3.1.4 Zdaňování dědictví a darů v ostatních daní

V dalším modelu jsou uvedeny země, které zdaňují dědictví a darování v rámci ostatních daní. Konkrétně se jedná o Belgii, Filipíny a Maďarsko. Švýcarsko je země, která je rozdělena na jednotlivé kantony, proto zdaňování dědictví a darů je uplatňováno v rámci ostatních kantonálních daní. Ve Francii jsou dědictví a dary řazeny do daní obecných a v Bulharsku toto bezúplatné nabytí spadá do daní místních. Portugalsko má specifické zdaňování dědictví a darů, a to formou kolku.

Bližší informace ke zdanění dědictví a darování k těmto zemím jsou opět uvedeny níže.

Belgie

V Belgii je uplatňována jak daň dědická, tak i daň darovací. Daň dědickou je povinen zaplatit dědic, a to z čisté hodnoty dědictví, v případě, že byl belgickým rezidentem. Pokud dědic není rezidentem Belgie, pak se dědická daň vypočte z hrubé hodnoty dědictví (Confédération Fiscale Européenne).

Sazby daně dědické jsou v Belgii rozdílné. Výše sazby daně závisí na výši majetku a také na tom, ve kterém regionu je zůstavitel rezidentem. Zda je rezidentem valonského, vlámského nebo bruselského regionu (Široký, 2012). Výše daně je závislá jednak na hodnotě majetku, ale také na tom, ve kterém regionu má dědic trvalé bydliště. Daň darovací má stejnou výši daňové sazby jako daň dědická v bruselském regionu.

Níže uvedené tabulky (Tab. 24, Tab. 25, Tab. 26 a Tab. 27) ukazují výši sazby pro daň dědickou a darovací v závislosti na vztahu k zesnulému či dárci.

Tab. 24 Sazby daně dědické a darovací pro manžele a děti

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
do 50 000	3
50 000 – 100 000	8
100 000 – 175 000	9
175 000 – 250 000	18
250 000 – 500 000	24
nad 500 000	30

Zdroj: Confédération Fiscale Européenne (2015).

Tab. 25 Sazby daně dědické a darovací pro sourozence

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
do 12 500	20
12 500 – 25 000	25
25 000 – 50 000	30
50 000 – 100 000	40
100 000 – 175 000	55
175 000 – 250 000	60
nad 250 000	65

Zdroj: Taxation.be (2016).

Tab. 26 Sazby daně dědické a darovací pro strýce, tety, neteře a synovce

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
do 50 000	35
50 000 – 100 000	50
100 000 – 175 000	60
nad 175 000	70

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016).

Tab. 27 Sazby daně dědické a darovací pro ostatní dědice

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
do 50 000	40
50 000 – 100 000	55
100 000 – 175 000	65
nad 175 000	80

Zdroj: Taxation.be (2016).

Sazby daně pro region valonský a vlámský jsou pouze naznačeny, konkrétní výše sazeb jsou uvedeny v příloze A: Sazby daně v Belgii. Konkrétní výše sazby daně dědické ve valonském regionu jsou uvedeny Příloze v Tab. 35, Tab. 36, Tab. 37 a Tab. 38. Sazby daně dědické ve vlámském regionu jsou uvedeny v Příloze v Tab. 39. Níže jsou pouze hrubě naznačeny výše sazeb ve valonském a vlámském regionu.

Ve vlámském regionu se výše sazby pro daň dědickou a darovací pohybuje v rozmezí od 3 % do 27 % pro manžele. (Global Property Guide, 2016).

Ve valonském regionu se dědictví manželů zdaňuje v rozmezí od 3 % - do 30 % v závislosti na hodnotě zděděného majetku. V případě, že dědicem je strýc, teta, neteř nebo synovec podléhají dani ve výši 20 – 65 %, sourozenci mají podobnou výši daně, dolní hranice je však ve výši 25 % a horní dosahuje 70 % daňové sazby. Poslední kategorií osob jsou ostatní dědici, ti odvádějí daň dědickou ve výši 30 % až 90 % (ING Belgium SA/NV, 2007).

Filipíny

Filipíny nerozlišují mezi daní z dědictví a daní z nemovitosti (Lamudi 2014). Portál Global Property Guide (Global Property Guide, 2004-2016) dělí povinné dědice na primární, sekundární a souhlasné. Do kategorie primárních dědiců spadají legitimní děti. Do sekundární kategorie dědiců pak legitimní rodiče a předci a nelegitimní rodiče. A do poslední kategorie souhlasných dědiců jsou

řazeny manžel či manželka a nemanželské děti. Sekundární dědicové dědí pouze v nepřítomnosti primárních dědiců.

Tab. 28 Daň dědická

Základ daně, PHP (USD)	Sazba daně
do 200 000 (USD 4 255)	0 %
200 000 – 500 000 (USD 10 638)	5 % z částky převyšující USD 4 255
500 000 – 2 mil. (USD 42 553)	8 % z částky převyšující USD 10 638
2 mil. – 5 mil. (USD 106 383)	11 % z částky převyšující USD 42 553
5 mil. – 10 mil. (USD 212 766)	15 % z částky převyšující USD 106 383
nad 10 mil. (USD 212 766)	20 % z částky převyšující USD 212 766

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016).

Tax and Accounting Center (2011) popisuje hlavní důvod, proč na Filipínách zavedli daň z darování. Důvodem bylo snížení propasti mezi bohatými a chudými. Takže částka, kterou více schopný člověk daruje druhému, bude snížena o daň z darování.

Daň z darování je daň, kterou platí dárce. Portál Tax and Accounting Center (2011) dále uvádí, že dani z darování podléhá bezúplatný převod majetku mezi dvěma či více osobami, které jsou v době převodu na živu. Jestliže dárce daruje během jednoho roku více darů, ale v odlišných dnech, pak se daň, kterou platí dárce, vypočítá z čisté hodnoty celkových darů v průběhu roku.

V případě, že dárce daruje svůj majetek osobě, která je cizincem, pak výše sazby daně darovací bude ve výši 30 %. Za cizince je dle webu ForeclosurePhilippines.com (ForeclosurePhilippines.com, 2008-2016) považována osoba, která není bratrem, sestrou, manželem, předkem a přímým potomkem či příbuzné v nepřímé linii ve 4. stupni příbuzenstva. Dary mezi korporacemi nebo dary fyzické osoby akciové společnosti jsou považovány za dary cizinců.

Pokud dárce daruje majetek příbuznému, je tento dar zdaňován sazbou 2 % - 15 %. Pokud hodnota daru k příbuznému nepřevýší 100 000 PHP během kalendářního roku, pak se daň neplatí. Zdaňování darů je na Filipínách pravidlem, ovšem i zde existují určité výjimky neboli osvobození aplikované na daň z darování. Mezi nezdanitelné dary patří dary mezi manželi až do 10 000 PHP, dary konkrétním subjektům, např. základní ocenění Ramon Magsaysay. V případě darování musí být podáno daňové přiznání a to nejpozději do 30. dne následujícího po dni darování (Tax and Accounting Center, 2011). Do stejného dne musí být i odvedena daň.

Tab. 29 Daň darovací

Základ daně, PHP (USD)	Sazba daně
do 100 000 (USD 2 128)	0 %
100 000 – 200 000 (USD 4 255)	2 % z částky nad USD 2 128
200 000 – 500 000 (USD 10 638)	4 % z částky nad USD 4 255
500 000 – 1 mil. (USD 21 276)	6 % z částky nad USD 10 638
1 mil. – 3 mil. (USD 63 830)	8 % z částky nad USD 21 276
3 mil. – 5 mil. (USD 106 383)	10 % z částky nad USD 63 383
5 mil. – 10 mil. (USD 212 766)	12 % z částky nad USD 106 383
nad 10 mil. (USD 212 766)	15 % z celkové částky nad USD 212 766

Zdroj: Global Property Guide, (2004-2016).

Maďarsko

Daň dědickou platí dědic a daň darovací obdarovaný. Rodiče, děti a manžel zesnulého jsou od daně dědické osvobozeni, ať zdědí majetek v jakékoliv výši. Děti v pěstounské péči a adoptované děti jsou osvobozeni do výše 20 mil. HUF. U jednoho příjemce je prvních 300 000 HUF zděděného movitého majetku osvobozeno s výjimkou zdědění automobilu. Výše sazeb je uváděna na portále Deloitte (Deloitte Touch Tohmatsu Limited, 2015). Sazba daně dědické 18 % se vztahuje na aktiva, zatímco ostatní majetek podléhá sazbě daně ve výši 9 %.

Od daně darovací je dle portálu Angloinfo Hungary (Angloinfo, 2015) osvobozen majetek nebo aktiva do hodnoty 150 000 HUF a pro darování nebyla sepsána darovací smlouva. Dále je od této daně osvobozen dar, který darovali přímí potomci nebo manžel. Sazba daně darovací je téměř stejná jako v případě daně dědické. Aktiva podléhají 18% a nemovitosti 9% daňové sazbě.

Švýcarsko

Švýcarsko dle webu Deloitte (Deloitte SA, 2015) chtělo zavést federální daň dědickou a darovací. Tuto iniciativu však švýcarští voliči dne 14. 6. 2015 zamítli. Účelem iniciativy bylo zavedení jednotné federální dědické a darovací daně, která by nahradila kantonální režimy. Švýcarsko v současné době uplatňuje zdaňování dědictví a darů na úrovni kantonů. Ne však všechny kantony vybírají tyto daně. Například kanton Schwyz nevybírání daň dědickou a darovací vůbec, naopak kanton Lucern vybírá pouze daň dědickou.

Osoba, která zdědí majetek je plátcem daně dědické. Plátcem v případě daň darovací je příjemce daru. Těmto daním nepodléhají osobní věci a statky pro domácí potřeby. Mezi osoby, které jsou od daní osvobozeny, patří manžel/ka, osoby v registrovaném partnerství, děti (vlastní, nevlastní i v pěstounské

pěči). Základem daně dědické je hodnota zděděného majetku a výše sazby daně tak závisí na výši tohoto majetku a také na vztahu mezi zesnulým a dědicem, neboť čím jsou dědic a zesnulý v bližším příbuzenském vztahu, tím je daňová sazba nižší (Schweizerische Eidgenossenschaft, 2016a). Základem daně darovací je hodnota darovaného majetku. Dary musí obdarovaný uvést v samostatném daňovém přiznání (Schweizerische Eidgenossenschaft, 2016b).

Níže bude popsána výše daňové sazby u daně dědické a darovací ve vybraných švýcarských kantonech. Vybranými kantony jsou Berne, Zug, Zurich a Geneva. Kanton Schwyz má daň dědickou a darovací osvobozenou, z toho důvodu, nebyl do výběru zahrnut. Zajímavostí je kanton Lucern, který nevybírám daň darovací. Zde jsou veškeré osoby přijímající dary osvobozeny, ale v případě daně dědické jsou osvobozeni pouze manželé. Potomci, kteří zdědí majetek v hodnotě vyšší, než 100 000 CHF mají povinnost zaplatit daň ve výši 1,6 % – 2 % (Credit suisse, 2015). Rodiče a potomci musí zaplatit daň ve výši 6 % – 12 %. Rozvedení rodiče zdaňují zděděný majetek, jehož hodnota přesahuje 2 000 CHF, daňovou sazbou ve výši 6 % – 12 % a ostatní osoby, které zdědí majetek, jej musí zdanit max. 40% daňovou sazbou.

V Tab. 30 jsou rozepsány sazby daně dědické a darovací v kantonech Berne, Zug a Zurich. Kde hodnota za daňovou sazbou představuje hodnotu, do které se dan neplatí, majetek převyšující tuto částku je zdaněn příslušnou sazbou daně. V závorce jsou pak uvedeny osvobozené limity, které v případě kantonů Berne, Zug a Zurich jsou nulové.

Tab. 30 Daňová sazba daně dědické a darovací ve vybraných kantonech

	Kanton Berne	Kanton Zug	Kanton Zurich
Manželé	osvobozeno	osvobozeno	Osvobozeno
Potomci	osvobozeno	osvobozeno	Osvobozeno
Rodiče	6-15 %, 12 000 (0)	osvobozeno	2-6 %, 200 000 (0)
Sourozenci	6-15 %, 12 000 (0)	4-8 %, 5 000 (0)	6-18 %, 15 000 (0)
Rozvedení rodiče	6-15 %, 12 000 (0)	osvobozeno	12-36%, 50 000 (0)
Jiné osoby	max. 40 %, 12 000 (0)	max. 20 %, 5 000 (0)	max. 36 %, 5 000 (0)

Zdroj: Credit suisse (2015).

Tab. 31 Daňová sazba v kantonu Geneva

	Daň darovací	Daň dědická
Manželé	osvobozeno	osvobozeno
Potomci	osvobozeno	osvobozeno
Rodiče	osvobozeno	osvobozeno
Sourozenci	9-12 %, 5 000 (0)	6-11 %, 500 (0)
Rozvedení rodiče	24-26 %, 5 000 (0)	20-26 %, 500 (0)
Jiné osoby	max. 26 %, 5 000 (0)	max. 26 %, 500 (0)

Zdroj: Credit suisse (2015).

Francie

Daň dědická je ve Francii vypočítána z jednotlivé hodnoty majetku obdržené každým příjemcem dědictví, nikoliv z celkové hodnoty dědictví. Výše základu daně každého dědice se však liší, jelikož každý dědic má jinou výši odpočtu od základu daně (French-Property.com, 2012). Plátcem daně dědické je příjemce dědictví.

Od daně dědické jsou osvobozeny manželské páry. Pokud však budou dědit páry, které nejsou oddány, budou podléhat 60% sazbě daně, a to s minimálním daňovým snížením základu daně (The French Law Office,

2011). V případě nesezdaných párů, které jsou francouzskými rezidenty, nebo mají francouzské státní občanství, mohou podepsat dohodu o PACS, na základě které se na ně bude pohlížet jako na sezdané páry a budou od daně dědické osvobozeny

Stejný web (The French Law Office, 2011) popisuje výši odpočtu pro jednotlivé osoby. Výše odpočtu pro každého rodiče na každé dítě je 159 325 EUR. Částku 15 932 EUR mohou odečíst od základu daně sourozenci. Ti se však mohou vyhnout placení daně v případě, že jsou svobodní, ovdovělí, rozvedení, nebo jsou starší 50 let a jsou nemohoucí, nebo žili společně se zemřelým nejméně 5 let před smrtí ve společné domácnosti. Neteře a synovci si mohou od základu daně odečíst částku 7 967 EUR a ostatní osoby 1 594 EUR.

Tab. 32 Výše daňové sazby u rodičů a dětí

Zdanitelná částka (EUR)	Daňová sazba (%)
do 8 072	5
8 072 – 12 109	10
12 109 – 15 932	15
15 932 – 552 324	20
552 324 – 902 838	30
902 838 – 1 805 677	40
nad 1 805 677	45

Zdroj: French-Property.com (2012).

Sourozenci, jejichž výše dědictví nepřesáhne 24 430 EUR, podléhají daňové sazbě ve výši 35 %. Po překročení této částky jsou zdaněni 45% sazbou, po odečtení příspěvku ve výši 15 932 EUR. Příbuzní do čtvrtého stupně podléhají 55 % daňové sazbě. Příbuzní vzdálenější než do čtvrtého stupně a ostatní osoby platí max. výši daňové sazby 60 % (The French Law Office, 2011).

Dary poskytnuté jednou za 15 let nepodléhají dani darovací, když nepřekročí určitý limit pro osvobození. Limity závisí na vztahu mezi dárce a obdarovaným a v některých případech i na věku dárce (French-Property.com, 2016a). Mezi manželi a civilními partnery je limit 80 724 EUR, u dětí 100 000 EUR, u vnoučat 31 865 EUR, mezi bratry a sestrami je limit 15 932 EUR a u neteří a synovců 7 967 EUR. Od dárců je také možné osvobodit jednorázový dar v hotovosti do částky 31 865 EUR na každé dítě, vnouče, popř. neteře či synovce. Tento jednorázový dar je možné osvobodit za předpokladu, že dárce není starší 80 let a naopak obdarovaný není mladší 18 let.

Výše daňové sazby při darování mezi rodiči a dětmi je stejná, jak v Tab. 32.

Tab. 33 Výše daňové sazby u darování mezi sezdanými (civilními) páry

Zdanitelné množství (EUR)	Daňová sazba (%)
do 8 072	5
8 072 – 15 932	10
15 932 – 31 865	15
31 865 – 552 324	20
552 324 – 902 838	30
902 838 – 1 805 677	45
nad 1 805 677	45

Zdroj: French-Property.com (2016a).

Daňová sazba mezi bratry a sestry je rovněž stejná, jako v případě dědictví. Do částky 24 430 EUR je uplatňována sazba 35 %, nad uvedenou částku je sazba daně ve výši 45 % (French-Property.com, 2016b). Ostatní rodinní příslušníci jsou zdaněny sazbou 55 % a ostatní osoby bez příbuzenského vztahu jsou zdaněny sazbou 60 %.

Bulharsko

Široký (2012) uvádí, že základem daně dědické a darovací je tržní hodnota majetku, který byl nabyt obdarovaným nebo dědicem. Z tohoto základu je pak vypočítána daň. Od daně dědické a darovací jsou osvobozeni příbuzní v linii přímé a také manžel nebo manželka. Dále je od daně dědické a darovací osvobozen majetek, jehož výše činí 250 000 BGN. Předmětem daně rozhodně nejsou všechny daně, např. do předmětu daně se nezahrnují dary municipalitám, státu, sociálním, zdravotním, neziskovým a vzdělávacím organizacím.

Daňové sazby jsou rozlišeny na příbuzné v řadě nepřímé, kde sazba daně činí 0,4 % – 0,8 % a ostatní osoby, kde se sazba daně pohybuje od 3,3 % do 6,6 %. V obou případech se uvedené sazby daně vztahují na hodnotu majetku přesahující 250 000 BGN (Ministry of Finance, 2016). Stejně sazby platí i pro daň darovací.

Portugalsko

Portugalsko ve své podstatě nevybírání daň dědickou ani darovací. Portugalsko má totiž zaveden výběr tzv. kolku (Blevins Franks, 2015). To znamená, když zemře osoba, která vlastnila majetek nebo tato osoba během svého života darovala nějaký majetek, musel se zaplatit kolek. Výše sazby kolku činí 10 %. Přímí příbuzní jsou od placení kolku osvobozeni.

3.1.5 Zdaňování dědictví a darů se neaplikuje

Ve světě existují i země, které na dědictví a dary buď neaplikují daně žádné, nebo došlo ke zrušení těchto daní. Konkrétními zeměmi, které neaplikují zdaňování dědictví a darů jsou Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Malta, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Čína. Indie je země, která nezdaňuje pouze dědictví.

Estonsko

Estonsko je jedna ze zemí, která nemá zavedenou daň dědickou a daň darovací. Majetek zděděný nebo darovaný obvykle nepodléhá ani dani z příjmů (Široký, 2012). Pouze výnos z toho, že byl majetek převeden, se v rámci daně z příjmů zdaňuje.

Kypr

Dle webu cyprusinformer.eu (rochfordessex.com) Kypr neuplatňuje daň dědickou, je nutno však mít sepsanou závěť. Portál Just Landed (Just Landed, 2003-2016) rovněž uvádí, že Kypr nevybírá daň dědickou, stejně tak nevybírá ani daň darovací ani daň z bohatství.

Lotyšsko

Dle webu Slideshare (LinkedIn Corporation, 2016) Lotyšsko neuplatňuje daň dědickou.

Malta

Malta nevybírá žádnou daň z darování ani z dědictví (De Hoon & Partners, 2015).

Rakousko

Ke dni 31. 7. 2008 zrušil rakouský Ústavní soud daň dědickou i daň darovací. Důvodem zrušení těchto daní byla dle Širokého (2012) nerovnost ve stanovování hodnoty nemovitého majetku, který byl zděděn. Hodnota nemovitého majetku totiž byla stanovována na základě jednotné hodnoty (tzv. Einheitswert). Uvedená jednotná hodnota byla stanovena již před rokem 1988 a byla tak značně zastaralá a neodpovídala aktuální ceně pozemků. Takto vypočtená daň neodpovídá realitě a dědic či obdarovaný je zdaněn nespravedlivě.

Dle portálu EY Building a better working world (EYGM Limited, 2014) uvádí, že po zrušení zákona o dani dědické a darovací, vznikl dne 1. 8. 2008

nový informační systém pro dárky, tzv. zákon o registraci darů. Jedná se o systém, kterým se budou sledovat převody aktiv, bez jejich zdaňování.

Rumunsko

Dle portálu pwc (PwC, 2006-2016) se daň dědická ani daň darovací v Rumunsku neuplatňují. Daň dědická se nevybírání pouze v případě, že je dědictví ukončeno nejpozději do 2 let od zůstavitelovy smrti. Kdyby se tak nestalo, platila by se daň ve výši 1 % z hodnoty dědictví (Global Property Guide, 2004-2016).

Slovensko

Na Slovensku došlo k zavedení rovné daně z příjmů fyzických, právnických osob i DPH, k tomu došlo od 1. 1. 2004. Reforma, která zapříčinila nový daňový systém, neměla vliv jen na uvedené daně, ale měla vliv i na daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, tyto daně byly reformou k 1. 1. 2004 zrušeny (Finance media, 2012).

Švédsko

Po příliš vysokých sazbách dani dědické a darovací v historii Švédska byly tyto daně dle portálu Danaři online (Wolters Kluwer ČR, 2016) zrušeny.

Čínská lidová republika

Čínská lidová republika nevybírání daň darovací ani daň dědickou. Čína v roce 2002 vydala návrh pravidla na daň dědickou a žádala veřejnost o názor. Do teď však žádný zákon schválen nebyl (EYGM Limited, 2014).

Indie

Podle článku NRI Information (Nriinformation.com, 2006) může majetek zdědit v podstatě kdokoliv, dokonce i osoba, která v Indii nežije, nebo tuto zemi ani nikdy nenavštívila. Dědická daň je jakýsi druh poplatku, který se v Indii začal uplatňovat od roku 1953 do roku 1985. V Indii v současné době neexistuje daň dědická. Článek Chartered club (Charteredclub, 2015) uvádí, že není vybírána žádná daň ze zděděného majetku v Indii.

3.2 Problematika zdaňování dědictví a darů v ČR

Daň dědická a darovací byla upravena v zákoně č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Boháč (2010) poukazuje na fakt, že tyto daně v průběhu let prošli řadou reforem (nejvíce v oblasti dani

z převodu nemovitostí). Časté změny zákona jsou v rozporu se stabilitou daňového zákona, neboť časté změny mohou mít za důsledek zmatení daňových poplatníků. Nakonec v roce 2014 došlo k další změně daňové reformy, která měla dopad na daň dědickou a darovací. Samotná daň dědická a darovací od 1. 1. 2014 neexistuje, nově tyto daně spadají pod daň z příjmů.

Před rokem 2014, jak již bylo uvedeno výše, patřila k dani dědické a darovací ještě daň z převodu nemovitostí. Jak zmiňuje Papoušková (2013), tyto tři daně dohromady byly nazývány pojmem „trojdaň“ a ve své podstatě zdaňovaly přechod nebo převod vlastnictví konkrétního majetku. Rozlišujeme úplatný nebo bezúplatný převod či přechod vlastnictví majetku. Jediným úplatným převodem vlastnictví majetku je daň z převodu nemovitostí. U dědictví a darování se jedná o bezúplatné nabytí vlastnictví k majetku a jedná se o jednorázové daně, neboť nemají zdaňovací období. Tyto daně se tedy platí, když nastane skutečnost, která zakládá povinnost zaplatit tyto daně.

Papoušková (2013) uvádí, že poplatníkem daně je osoba, která má povinnost odvést dědickou daň státu. U daně dědické je poplatníkem dědic, který získal na základě pravomocného rozhodnutí dědictví. Jestliže dědictví nabyde více dědiců, pak se každý jednotlivý dědic stává daňovým poplatníkem své části dědictví a má povinnost zaplatit státu daň dědickou.

Poplatníkem u daně darovací je dle Papouškové (2013) nabyvatel, tedy ten, co předmět daru získá a dárce je v tomto případě ručitelem. Pokud se jedná o darování do zahraničí a nabyvatelem není FO s trvalým bydlištěm v ČR, nebo právnická osoba bez sídla podnikání v ČR, pak je poplatníkem darovací daně dárce.

Předmět daně dědické zmiňuje opět Papoušková (2013). Autorka pod tento pojem řadí majetek, jak movitý tak i nemovitý, který byl nabyt děděním. U daně darovací je předmětem daně majetek, který byl nabyt na bázi právního úkonu a v souladu s tímto úkonem.

Základ daně dle Papouškové (2013) je důležitý pro výpočet výše konkrétní daně, ať dědické či darovací. Základem daně dědické je cena majetku, který byl nabyt konkrétním dědicem. Tato cena se dále snižuje o:

- cenu majetku osvobozeného,
- prokázané dluhy zůstavitele,
- v zahraničí zaplacenou dědickou dávku,
- přiměřené náklady spojené s pohřbem,
- hotové výdaje a odměnu vyplacenou notáři, popřípadě ceny dalších jiných povinností.

Základem daně darovací je opět cena majetku, tentokrát se jedná o majetek, který je předmětem daně darovací. Cena majetku se dále snižuje o rozdíl cen mezi cenou nemovitosti sjednanou a zjištěnou cenou, v případě že cena sjednaná je nižší než cena zjištěná ke dni nabytí nemovitosti, pak se cena majetku o tento rozdíl sníží (Papoušková, 2013). Pokud je to však opačně, tedy cena sjednaná je vyšší než zjištěná cena, pak základem daně je cena vyšší, v tomto případě bude základem daně cena sjednaná.

Andrlík (2010) zabývající se majetkovými daněmi uvádí, že daňovým základem v případě daně darovací je také cena majetku, která se může snížit ještě o hodnotu majetku osvobozeného, prokázané dluhy a náklady spojené s předmětem daně a rovněž se cena majetku může snížit o clo a daně, které poplatník zaplatil při dovozu z ciziny z movitého daru.

Sazby pro daň dědickou a darovací do konce rok 2013 byly stejné, konkrétní výše daně se však lišila, neboť záleželo na výši ceny majetku a také na tom, do které skupiny ten který poplatník spadal (Papoušková, 2013). Dále výše daně závisela i na samotném výpočtu, který byl odlišný pro výpočet daně dědické a daně darovací. Daň darovací se vypočítala podle Tab. 34. Výpočet daně dědické byl totožný jako výpočet pro daň darovací, s tím rozdílem, že výše daňové sazby byla poloviční. Max. výše daňové sazby při dědění nebyla 40 %, ale pouze 20 %.

Tab. 34 Sazby daně dědické a darovací do 31. 12. 2013

Základ daně	Výše daně	
	pevná část	procentní část
0 – 1 000 000	X	7 %
1 000 000 – 2 000 000	70 000	9 % ze ZD přesahující 1 mil.
2 000 000 – 5 000 000	160 000	12 % ze ZD přesahující 2 mil.
5 000 000 – 7 000 000	520 000	15 % ze ZD přesahující 5 mil.
7 000 000 – 10 000 000	820 000	18 % ze ZD přesahující 7 mil.
10 000 000 – 20 000 000	1 360 000	21 % ze ZD přesahující 10 mil.
20 000 000 – 30 000 000	3 460 000	25 % ze ZD přesahující 20 mil.
30 000 000 – 40 000 000	5 960 000	30 % ze ZD přesahující 30 mil.
40 000 000 – 50 000 000	8 960 000	35 % ze ZD přesahující 40 mil.
50 000 000 a více	12 460 000	40 % ze ZD přesahující 50 mil.

Zdroj: Finance media (2014).

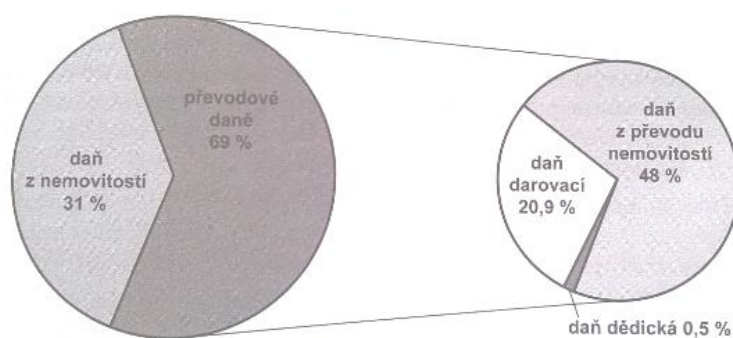
Výše bylo zmíněno, že sazba daně závisí také na skupině, do které uvedený poplatník spadal. To, do které skupiny poplatník spadal, mělo vliv i na osvobo-

zení od daně dědické a darovací. Od těchto daní byli osvobozeni poplatníci uvedení v I. a II. skupině. Takto osvobození poplatníci neměli povinnost podat daňové přiznání.

U daně dědické měli příbuzní v první skupině zcela osvobozeny jak movité věci osobní potřeby, tak i peněžní hotovost, vklady na účtech a cenné papíry (peníze.CZ, 2000-2016). To stejné platilo i pro příbuzné ve druhé skupině. Příbuzní ve třetí skupině měli výše uvedený majetek osvobozen pouze do částky 20 tis. Kč.

Web finance.cz (Finance media, 2014) zmiňuje, jak to bylo s osvobozením u daně darovací. Od daně darovací byli osvobozeni příbuzní v řadě přímé a manželé (ti patřili do první skupiny, dále byly od daně darovací osvobozeny osoby patřící do druhé skupiny, která byla tvořena příbuznými v řadě pobočné, manželé dětí, děti a rodiče manžela, manželé rodičů a posledními byly osoby, které žily spolu s dárce před darováním majetku ve společné domácnosti, a to nejméně po dobu jednoho roku. Ostatní osoby podléhaly zdanění.

Výše byla popsána situace zdaňování dědictví a darů do konce roku 2013. Níže bude nastíněno zdaňování dědictví a darů od 1. 1. 2014. Na webu Portál.POHODA.cz (STORMWARE s.r.o., 2012) je popsáno zrušení zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí k 31. 12. 2013 a přesunutí zdaňování dědictví a darů pod zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Nově je dar nazýván jako bezúplatný příjem. Přesunutím daně dědické a darovací pod daň z příjmů zůstalo zachováno osvobození mezi příbuznými a manželi. Darování v ostatních případech se přesunutím pod daň z příjmů dle Vybírala (2013) znevýhodnilo, obdarovaný totiž zaplatí vyšší daň. Dědic bez příbuzenského vztahu k zesnulému však nově od 1. 1. 2014, když nabyde majetek z důvodu úmrtí fyzické osoby, tak toto nabytí je osvobozeno od daně z příjmů.

Obr. 1 Výnos daní

Zdroj: Vančurová a Láchová (2014)

Vančurová a Láchová (2014) na Obr. 1 ukazují výnos daně dědické a darovací z roku 2012, který byl příliš nízký, proto došlo ke zrušení zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Daně dědická a darovací byly přesunuty pod daň z příjmů, kde budou vykazovat vyšší výnos. Ten výnos, však nebude o moc vyšší, neboť jak soudí Vybíral (2013), podle staré úpravy zákona byl celý výnos daně dědické a darovací odváděn do státního rozpočtu. Ovšem daň z příjmů je daní sdílenou, to znamená, že výnos z těchto daní je odváděn do rozpočtů jednotlivých municipalit, z toho důvodu bude nakonec výnos, v důsledku přesunutí daně dědické a darovací pod daň z příjmů, zanedbatelný. Výhodou uvedeného přesunu je však bezesporu snížení administrativních nákladů poplatníků.

Autorky Vančurová a Láchová (2014) se také zabývají osvobozením od daně z příjmů právnických osob. Zde je osvobozeno bezúplatné nabytí pro případ dědictví, dále je osvobozeno i bezúplatné nabytí odkazem. Nabytí odkazem se vztahuje na situaci, kdy dědictví přechází na obmyšleného. Bezúplatné příjmy jsou rovněž osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob, i zde se bezúplatné příjmy vztahují na nabytí majetku děděním, nebo odkazem.

Způsob zdaňování dědictví a darů od 1. 1. 2014 je uveden v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dědictví je upraveno v § 4a (Osvobození bezúplatných příjmů) a darování je upraveno v § 10 (Ostatní příjmy) zákona o daních z příjmů. V případě darů zůstalo zachováno osvobození mezi příbuznými v linii přímé i vedlejší. Darování mezi třetími osobami nově podléhá 15% daňové sazbě. Přesunutím dědictví pod § 4a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů došlo k osvobození třetích osob.

4 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou (Teoretické přístupy zdaňování dědictví a darů) a praktickou (Stanovení daňového zatížení) část. Jsou zde využity metody uplatňované při vědecké práci, především metody klasifikace, komparace, zobecňování, analýza, definice, získávání dat, identifikace a další. Zmíněné metody jsou běžně používány při psaní vědeckých prací na obdobná témata.

Potřebné informace k vypracování diplomové práce byly získány nastudováním odborné literatury, zejména odborných článků, potřebných zákonů a internetových zdrojů, jejichž seznam je uveden na konci práce v kapitole „Literatura“.

V kapitole Teoretické přístupy zdaňování dědictví a darů byla využita především metoda definice, klasifikace a komparace. Na základě definice jednotlivých modelů zdaňování dědictví a darů byly do těchto modelů zařazeny státy, které je při zdaňování dědictví a darů využívají. Na základě informací čerpaných z odborné literatury tuzemských a zahraničních autorů byla popsána daňová politika jednotlivých zemí v daných modelech a daňová politika České republiky v letech 2013 a 2014.

V další části práce budou na základě metody deskripce popsány jednotlivé modely a způsoby, jakým jsou v rámci těchto modelů dědictví a dary zdaňovány. Před samotným výpočtem výše daně budou všechny údaje přečíslovány na eura kurzem ČNB k 1. 1. 2016 (kurz CZK/EUR 27,03). Pro výpočet daňového zatížení bude využit vzorec:

$$\text{Daň} = \text{základ daně} * \text{sazba daně} \quad (1)$$

Výpočet daně v jednotlivých zemích se bude lišit v závislosti na uplatňování výše osvobození, nezdanitelných částek, odstupňované daňové sazby a jiných národních specifik zemí. Ve Španělsku se k vypočtené dani připočítává fixní přírážka, jejíž výše se odvíjí od výše bohatství poplatníka. V práci bude počítáno s hodnotou bohatství poplatníka do 400 tis. EUR. V Belgii při výpočtu daně musíme vzít v úvahu region (bruselský, valonský či vlámský), ve kterém je obdarovaný či dědic rezidentem. Výše daně v Belgii bude vypočítána z daňových sazeb regionu bruselského.

Jednotlivé modely budou porovnány s teoretickými principy a poznatky. Následně bude spočítána efektivní sazba daně. Pro zjištění výše efektivní sazby daně bude využit vzorec:

$$\text{Efektivní sazba daně} = \text{daň} / \text{celková hodnota majetku} \quad (2)$$

Na základě porovnání efektivních sazeb jednotlivých modelů a analýzy plnění daňových principů v rámci těchto modelů bude stanoven optimální model. Efektivní sazba v jednotlivých modelech bude stanovena na základě průměrů efektivních sazeb zastoupených zemí.

Po stanovení optimálního modelu bude zanalyzována daňová politika České republiky v roce 2013, tedy před zrušením zákona o dani dědické a darovací a v roce 2014, situace po zavedení zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů.

Dále bude stanovena efektivní sazba daně pro Českou republiku pro třetí osoby a srovnána s efektivní sazbou daně optimálního modelu. Na základě zjištěných výsledků budou formulována doporučení pro daňovou politiku České republiky, která by ji zefektivnila.

Zkoumaný vzorek

Zkoumaným vzorkem je zdaňování dědictví a darů v České republice v letech 2013 a 2014. V roce 2014 došlo k zásadní změně zdaňování dědictví a darů, a to změnou zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, který byl zrušen. Nově tato oblast patří pod daň z příjmů. Dalším zkoumaným vzorkem jsou země Evropské unie a vybrané třetí země. Výběr třetích zemí byl proveden následujícím způsobem. Všechny země byly seřazeny podle počtu obyvatel od nejlidnatějších zemí po ty nejméně lidnaté. Každá ze zemí byla začleněna do jednoho z modelů. Pro práci byli vybráni vždy 2 zástupci z každého modelu s největším počtem obyvatel. Navíc bylo vybráno Švýcarsko, které není členem EU, ale svojí polohou leží v Evropě.

5 Stanovení daňového zatížení

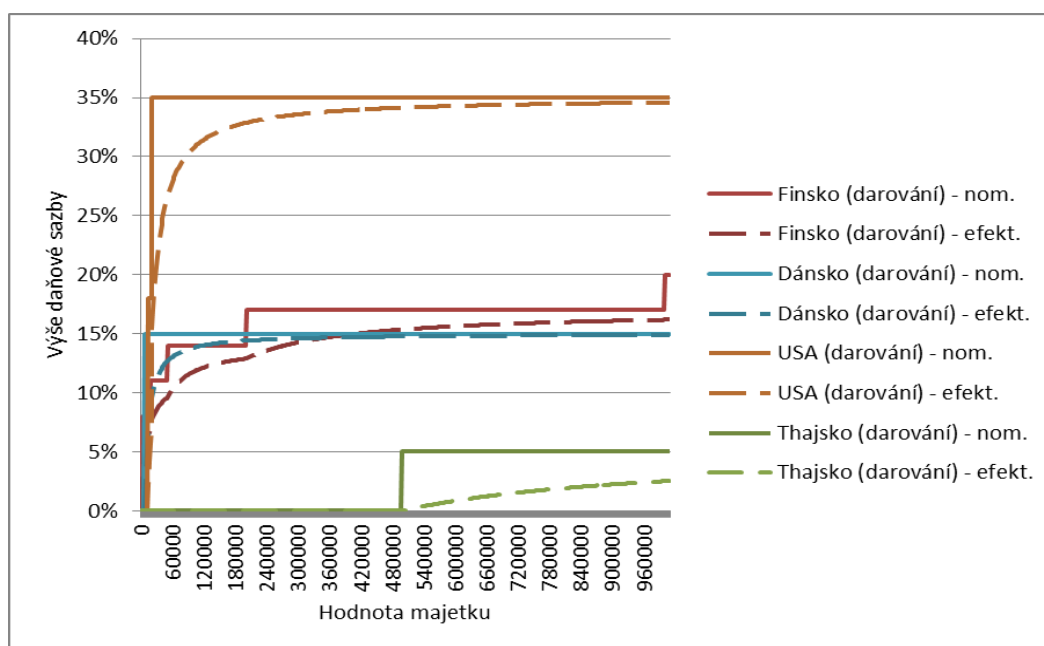
Dědictví a dary nejsou zdaňovány ve všech státech stejným způsobem. Způsoby zdaňování byly klasifikovány do pěti různých modelů. Státy, ve kterých dědictví a darování spadá pod daň z příjmů, tvoří první model. Druhý model tvoří státy, ve kterých se dědictví a darování daní v rámci majetkových daní. Ve třetím modelu je dědictví zdaňováno daní dědickou a darování daní darovací. Čtvrtý model tvoří státy, které dědictví a dary zdaňují ostatními daněmi, např. místními daněmi, obecnými, ostatními kantonálními daněmi aj. Poslední model je tvořen státy, které dary a dědictví nezdaňují.

5.1 Model – zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů

Model zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů je využíván v zemích Dánsko, Itálie, Finsko, Velká Británie, USA, Thajsko, Chorvatsko, Lucembursko, Lotyšsko, Litva, Polsko a Indie. Dědictví a dary jsou poplatníkem zahrnutý v rámci podání daňového přiznání pod daň z příjmů a touto daní také zdaněny. V rámci jednoho státu však nejsou odvody těchto daní stejné. Záleží na rodinné příslušnosti, tedy na zařazení do jednotlivých skupin. Jako zástupce z každé skupiny byly vybrány příbuzní v řadě přímé, příbuzní v řadě nepřímé a třetí osoby.

5.1.1 Darování a dědění přímými příbuznými

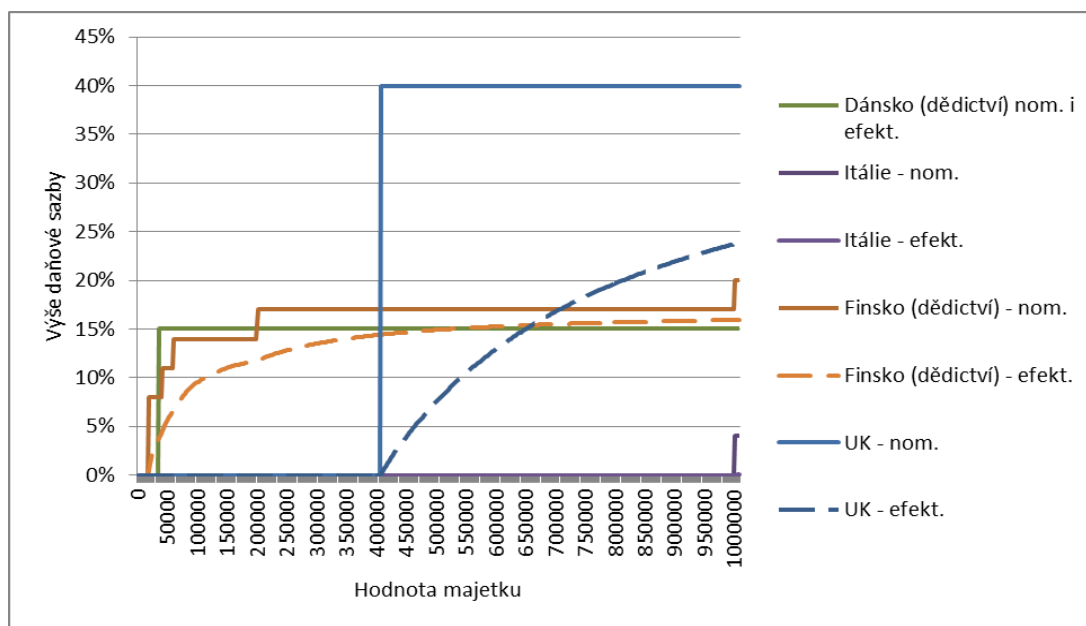
Zcela osvobozeny od daně z příjmů jsou obdarované děti a děti dědicí po zůstaviteli v přímém příbuzenském vztahu ve státech Chorvatsko, Lucembursko, Lotyšsko, Litva, Polsko a Indie. Způsob zdanění přímých příbuzných v ostatních zemích tohoto modelu jsou zobrazeny v následujících grafech.

Obr. 2 Výše daňové sazby při darování příbuznými v řadě přímé
Zdroj: Vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že darování přímému příbuznému je od daně osvobozeno do určitého limitu. Každý stát má jinou výši osvobození. Limit pro osvobození je ve Finsku do 4 tis. EUR, nad tento limit se sazby pohybují v rozmezí 8 % - 20 %. Dánsko má limit pro osvobození 7 879 EUR a hodnoty majetku přesahující limit pro osvobození, jsou zdaněny ve výši 15 %. USA má limit pro osvobození 12 244 EUR a sazby daně nad limit 18 % - 35 %. Thajsko zdaňuje dary přesahující hodnotu 498 291 EUR sazbou daně ve výši 5 %.

Srovnání nominální daňové sazby s efektivní daňovou sazbou je zobrazeno na Obr. 2. Z výše uvedeného grafu vyplývá, že efektivní sazba daně se ve všech zmíněných zemích nachází pod nominální. V žádné z uvedených zemí není rozdíl těchto dvou sazeb příliš markantní. K přiblížení se k efektivním sazbám by zmíněné země měly sazbu snížit. Osvobozené částky jsou však dostatečně vysoké na to, aby rodiče nemuseli mít obavy z toho, když obdarují svého přímého příbuzného nebo ho zahrnou do své závěti, bude tento přímý příbuzný platit vysokou daň.

Obr. 3 Výše daňové sazby při dědění příbuznými v řadě přímé
Zdroj: Vlastní zpracování.

Příbuzní v řadě přímé, přesněji řečeno děti, mají v Chorvatsku a Lucembursku svoje dědictví od rodičů plně osvobozeno. Příbuzní v řadě přímé v Itálii jsou od této daně osvobozeni do částky 1 mil. EUR, dědictví nad tuto hodnotu je zdaňováno sazbou 4 %. Finsko má osvobozenou částku 20 tis. EUR, vše nad tento limit se daní sazbou v rozmezí 8 % - 20 %. Velká Británie zdaňuje dědictví přesahující hodnotu 406 773 EUR sazbou daně ve výši 40 %. V Dánsku jsou přímí příbuzní od této daně osvobozeni do částky 35 448 EUR, dědictví nad tuto hodnotu je zdaňováno sazbou 15 %.

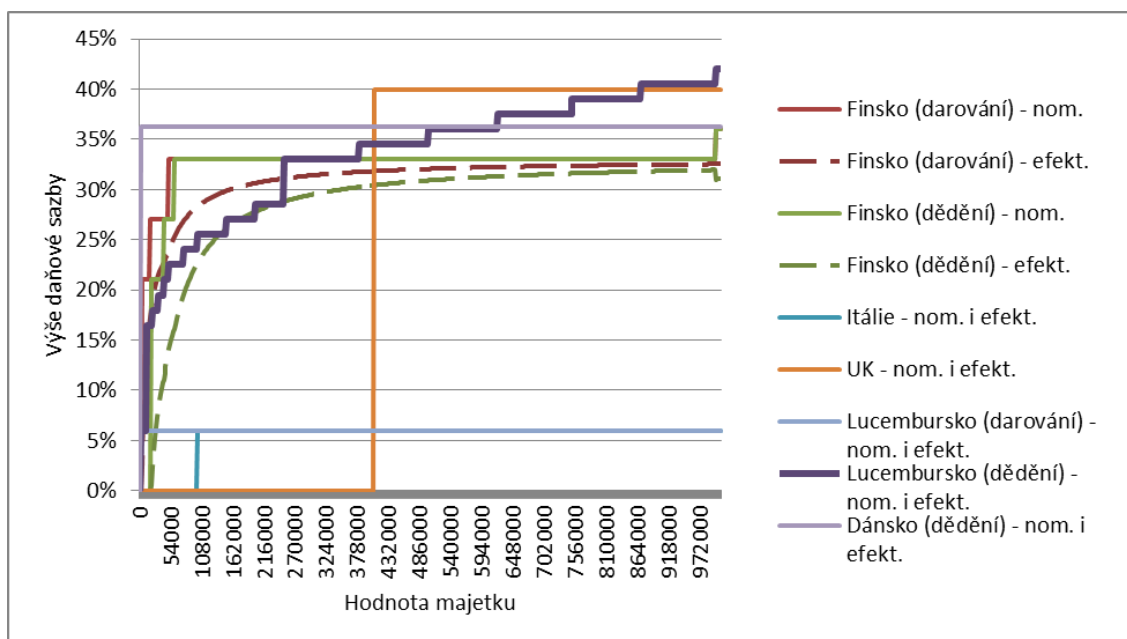
Z výše uvedeného Obr. 3 vyplývá, že ve Finsku a Dánsku se nominální sazba blíží efektivní. V Itálii je dokonce nominální sazba téměř totožná s efektivní sazbou. Je to dáno především vysokou částkou osvobození a nízkou daňovou sazbou po překročení tohoto osvobození. Druhým extrémem je Velká Británie, ve které se nominální sazba od efektivní podstatně liší. Tento vysoký rozdíl je způsoben především vysokou daňovou sazbou.

5.1.2 Darování a dědění příbuznými v řadě nepřímé

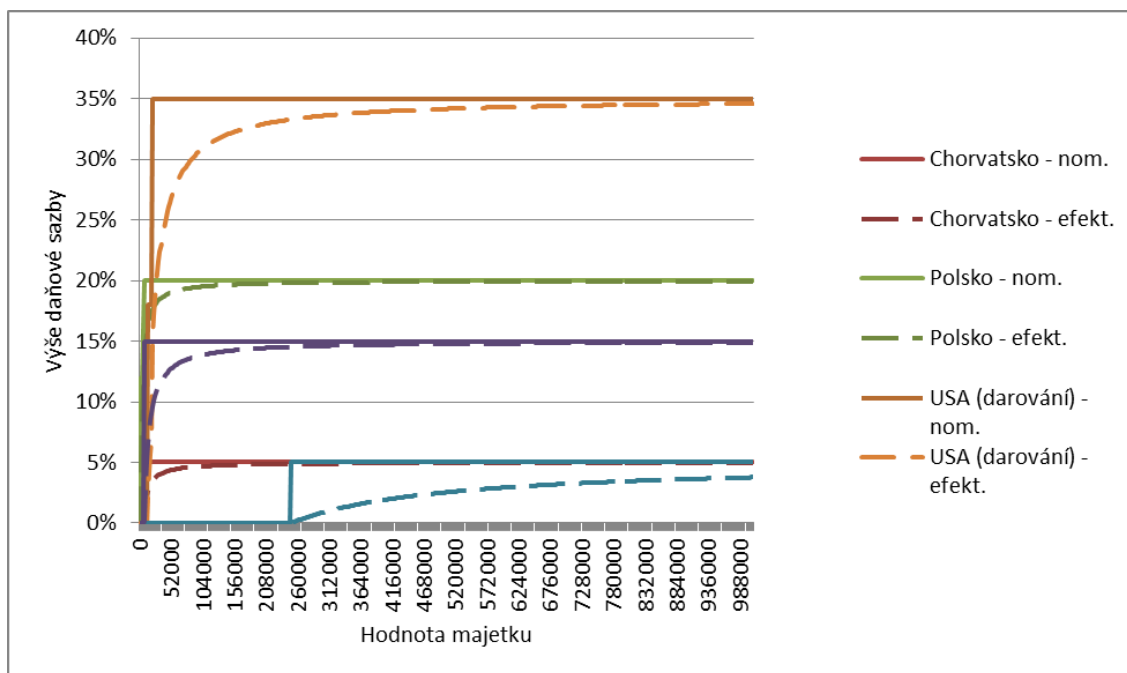
Příbuzní v řadě nepřímé jsou od zdaňování darů a dědictví plně osvobozeni v Litvě. V Lotyšsku a Indii jsou od daně osvobozeny pouze dary příbuzných v řadě nepřímé. Zdanění darů a dědictví ve státech Finsko, Chorvatsko, Itálie, Velká Británie, Lucembursko, Dánsko, Polsko, USA a Thajsko je níže znázorněn v grafech na Obr. 4 a Obr. 5.

Dary a dědictví mezi příbuznými v řadě nepřímé je zcela osvobozeno v Litvě. Dary nepřímým příbuzným jsou zcela osvobozeny v zemích Lotyšsko a Indie. V Chorvatsku je osvobozena částka pro dědictví a dary 6 657 EUR a nad toto osvobození je sazba daně 5 %. Itálie dědictví a dary příbuzným v řadě nepřímé osvobozuje do limitu 100 tis. EUR, nad tento limit zdaňuje sazbou 6 %. Ve Velké Británii je osvobozena částka pro dědictví a dary 406 773 EUR, nad tuto částku je použita sazba 40 %. Dědictví a dary v Polsku jsou osvobozeny do výše 1 155 EUR a sazba nad tento limit je 12 % - 20 %. Ve Finsku je osvobození pro dary do limitu 4 tis. EUR a osvobození pro dědictví do 20 tis. EUR, nad tyto uvedené limity se dary a dědictví daní sazbou 21 % – 36 %. V Dánsku je osvobození darů do výše 7 879 EUR, nad tento limit se daní sazbou 15 %, dědictví osvobozeno v této skupině není, vše se tedy daní sazbou 36,25 %. Svým způsobem zdanění do tohoto modelu patří i zdanění darů v USA a Thajsku. Příbuzní v řadě nepřímé v USA mají dary osvobozeny do limitu 12 244 EUR a dary nad uvedený limit podléhají sazbám 18 % nebo 35 %. Thajsko má limit pro osvobození 249 145 EUR a daňovou sazbou pro dary nad tento limit 5 %. Lucembursko žádné osvobození darů nemá, vše je zdaňováno sazbou 6 %. Lucembursko nemá osvobozeno ani dědictví, veškeré dědictví je zdaňováno sazbou 6 % – 42 %.

Z grafu níže na Obr. 4 vyplývá, že nejbližší mají k sobě nominální a efektivní sazby ve Finsku, a to jak při darování, tak při dědění. Liší se pouze hodnotou pro osvobození. Velmi podobné jsou křivky Dánska a Lucemburska, které nemají v případě dědictví žádné osvobození, ale zásadně se liší ve výši daňové sazby. Téměř totožný s křivkou Lucemburska (darování) je křivka pro Itálii (dědění i darování). Na rozdíl od Itálie Lucembursko neuplatňuje osvobození.

Obr. 4 Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě nepřímé – 1. část
Zdroj: Vlastní zpracování.

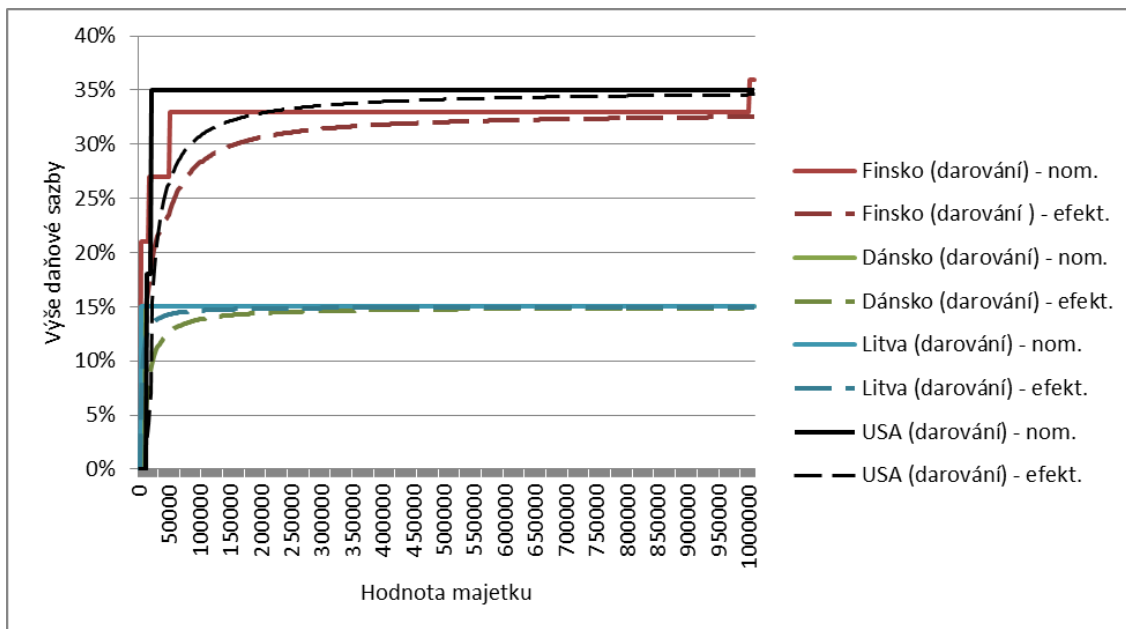

Obr. 5 Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě nepřímé – 2. část
Zdroj: Vlastní zpracování.

Na grafu Obr. 5 jsou znázorněny rozdíly mezi nominální a efektivní sazbou v jednotlivých státech. Rozdíly jsou však ve všech státech minimální.

5.1.3 Darování a dědění mezi třetími osobami

V Lucembursku dědictví i dary mezi třetími osobami jsou zdaněny v celé výši, není zde uplatněno žádné osvobození. V Itálii a Lotyšsku není uplatněno osvobození mezi třetími osobami u darů a v Dánsku u dědictví.

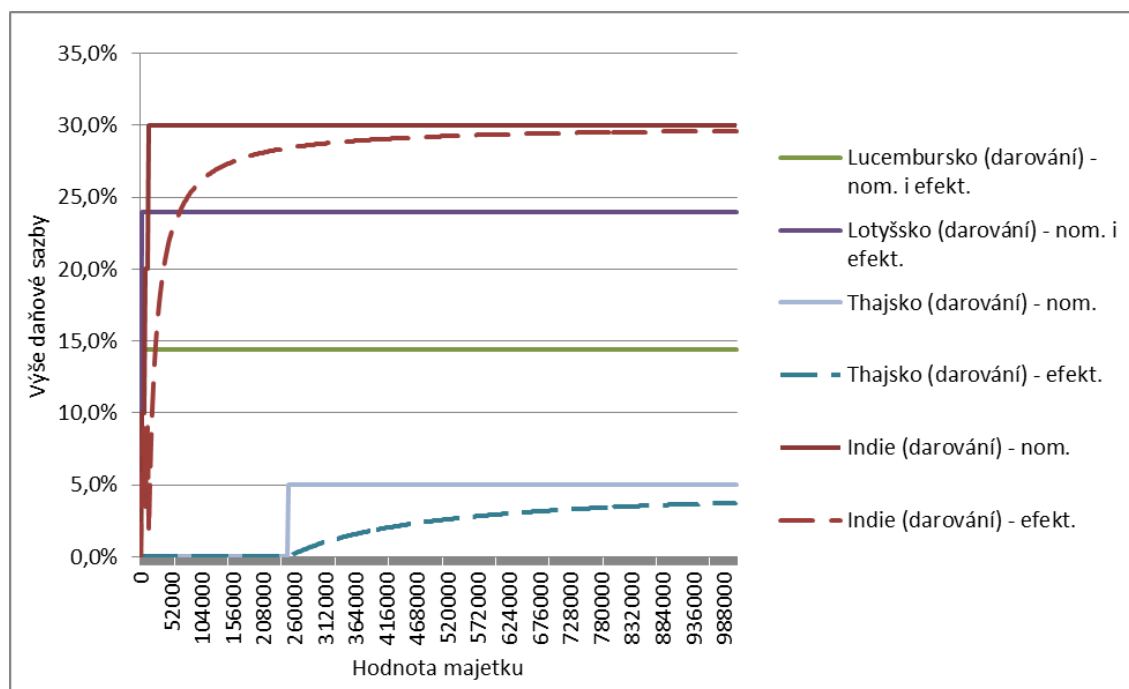

Obr. 6 Výše daňové sazby při darování mezi třetími osobami – 1. část

Zdroj: Vlastní zpracování.

Darování je ve Finsku osvobozeno do 4 tis. EUR, po překročení této částky podléhají dary sazbě 21 % - 36 %. Dánsko má osvobozenou částku 7 879 EUR, nad tento limit jsou dary zdaňovány sazbou 15 %. Stejnou sazbou jsou zdaňovány dary nad limit v Litvě, zde je osvobození 2 377 EUR. V USA je osvobozená částka 12 244 EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 18 % nebo 35 %.

Z grafu na Obr. 6 vyplývá, že zdanění darů mezi třetími osobami je téměř totožné ve Finsku a USA. Stejně tak jsou na tom státy Dánsko a Litva. Ve všech případech se nominální sazba blíží efektivní. Můžeme tedy považovat za efektivní i celkové daňové zatížení poplatníka.

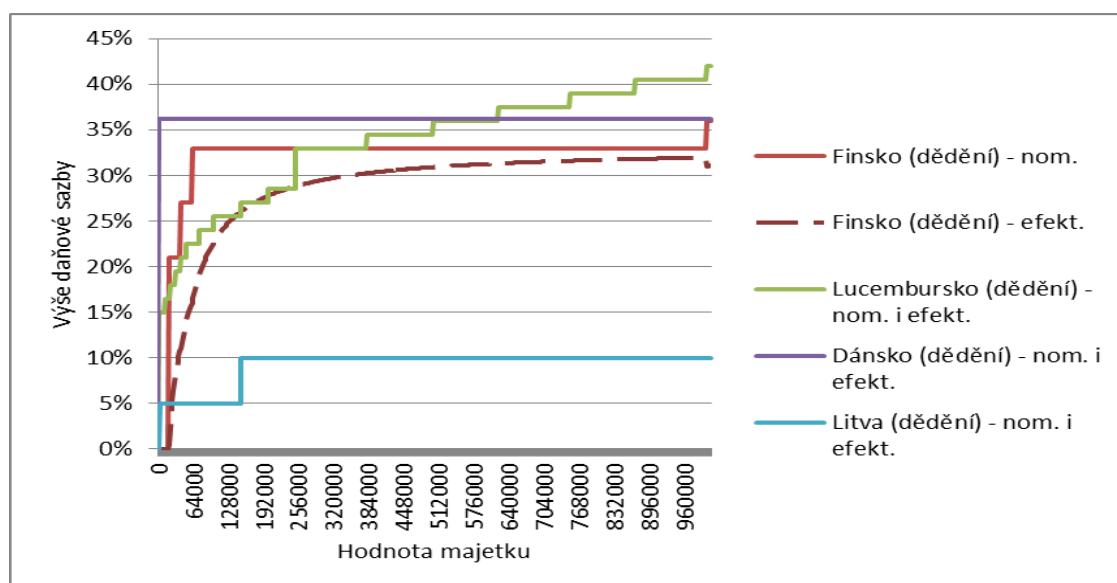

Obr. 7 Výše daňové sazby při darování mezi třetími osobami – 2. část

Zdroj: Vlastní zpracování.

Lucembursko a Lotyšsko v případě darování neuplatňují žádné osvobození. V Lucembursku podléhají dary daňové sazbě 14,4 %. Dary v Lotyšsku jsou zdaňovány sazbou 24 %. V Thajsku jsou osvobozeny dary do hodnoty 249 145 EUR, hodnota majetku převyšující tento limit je zdaňována sazbou 5 %. Dary v Indii se osvobozují do hodnoty 650 EUR, nad tuto hodnotu jsou zdaňovány 10% - 30% sazbou daně.

Dle výše vykresleného grafu na Obr. 7 je vidět, že nominální daňová sazba je totožná s efektivní sazbou v Lotyšsku a Lucembursku. Oba tyto státy se liší pouze výší daňové sazby a neuplatňují osvobození. Rozdíly nominální a efektivní daňové sazby v Thajsku a Indii nejsou také příliš výrazné. V Indii je daňové zatížení poplatníka v podstatě vyšší než v Thajsku.

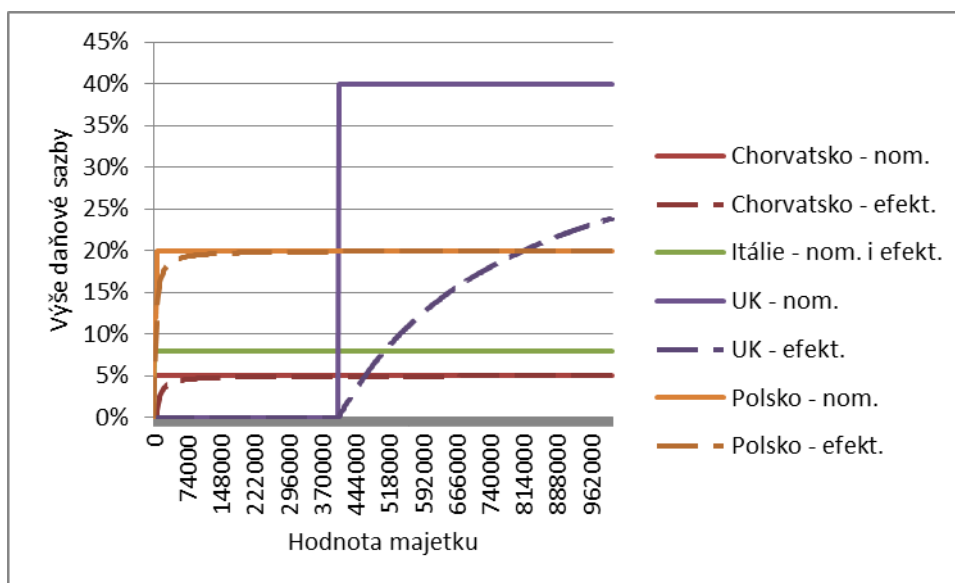
Obr. 8 Výše daňové sazby při dědění mezi třetími osobami

Zdroj: Vlastní zpracování.

Dědictví ve Finsku je osvobozeno do 20 tis. EUR, nad tuto hodnotu je dědictví zdaňováno sazbou 21 % – 36 %. Lucembursko a Dánsko neuplatňují žádné osvobození, celé své dědictví podléhá zdanění. Konkrétně v Lucembursku je sazba 15 % - 42 % a v Dánsku 36,25 %. V Litvě je osvobozená částka 2 500 EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 5 % nebo 10 %.

Země Lucembursko, Dánsko a Litva mají stejnou nominální daňovou sazbu s efektivní sazbou. Ve Finsku je efektivní daňová sazba nižší než nominální, rozdíly však nejsou příliš zásadní. Celkem vysoké daňové zatížení je v Dánsku. Např. v Litvě je až o 25 – 30 procentních bodů nižší.

Země Chorvatsko, Itálie, Velká Británie a Polsko uplatňují stejnou výši osvobození i stejnou výši daňové sazby jak pro dědictví, tak i pro dary. Limit pro osvobození v Chorvatsku je ve výši 6 657 EUR, majetek nad tuto hodnotu je zdaněn sazbou 5 %. Velká Británie má osvobozenou částku 406 773 EUR a výše sazby nad tuto hodnotu je 40 %. V Polsku je osvobozena hodnota 1 155 EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 12 % - 20 %. Itálie jako jediná z těchto zemí neuplatňuje žádné osvobození, celé dědictví či dar podléhá sazbě daně ve výši 8 %.

Obr. 9 Výše daňové sazby při dědění a darování mezi třetími osobami
Zdroj: Vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu na Obr. 9 si můžeme všimnout, že v Itálii je nominální sazba totožná s efektivní. V Polsku a Chorvatsku se nominální a efektivní sazba téměř neliší. Největší rozdíl mezi efektivní a nominální sazbou je ve Velké Británii, která má i podstatně vysokou daňovou sazbu. Ve srovnání s Polskem je to až o 35 procentních bodů. Vysoká daňová sazba je vykompenzována celkem vysokým osvobozením, které je v Polsku téměř zanedbatelné.

5.1.4 Shrnutí

Model zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů je využíván v zemích Dánsko, Itálie, Finsko, Velká Británie, USA, Thajsko, Chorvatsko, Lucembursko, Lotyšsko, Litva, Polsko a Indie. Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob se podává jedenkrát ročně, není tedy výběr této daně administrativně příliš náročný, je tedy splněn daňový princip administrativní jednoduchosti. Země Chorvatsko, Itálie a Thajsko mají dědictví a dary zatíženy nízkou daňovou sazbou. Poplatníci daně nemají důvod k daňovým únikům, nedochází ani k negativnímu ovlivnění úspor. Oproti tomu v zemích jako Velká Británie, USA, Finsko nebo Dánsko dosahuje sazba daně při zdaňování dědictví a darů téměř 50 %. Vysoké daňové zatížení může poplatníky svádět k daňovým únikům. Také je však může donutit k racionálnímu a efektivnímu nakládání s majetkem. Výše sazby se liší podle toho, o jaký jde příbuzenský stav. Čím bližší příbuzenský vztah, tím nižší daňová sazba a tím vyšší částka majetku pro osvobození.

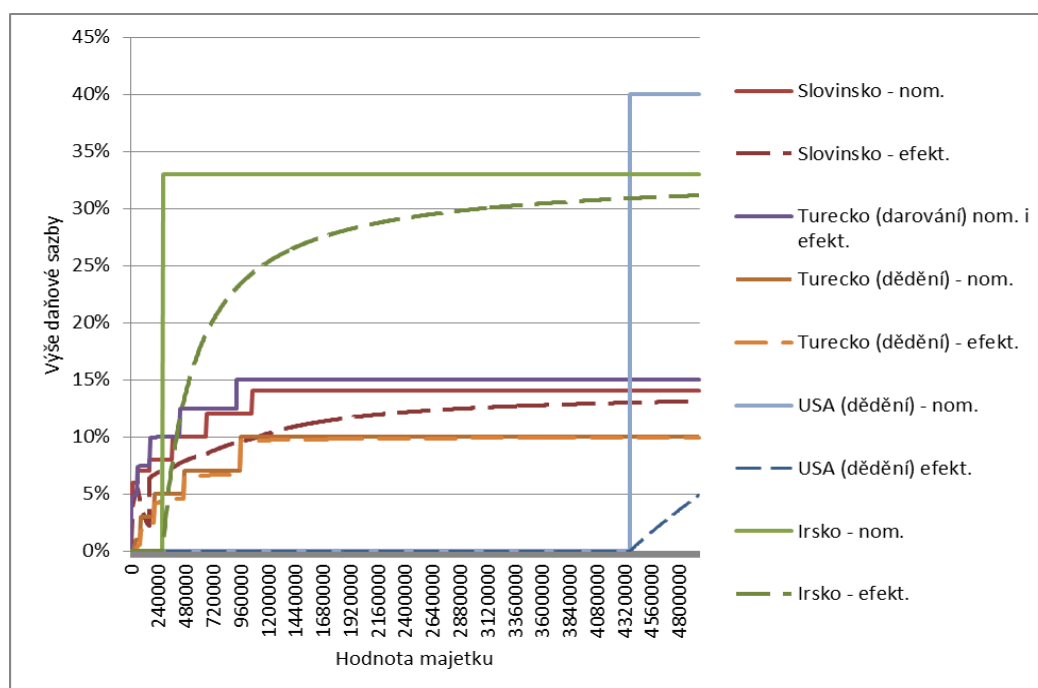
Výběr daně dědické a darovací pod daní z příjmů naplňuje princip efektivnosti, daňové priznání k daní z příjmů poplatník podává téměř vždy, podával by ho, i kdyby žádný dar ani dědictví neměl.

5.2 Model – zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní

Model zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní je uplatňován v zemích Slovinsko, Turecko, USA a Irsko. Všechny tyto státy zdaňují dědictví a dary v rámci tzv. majetkových daní. Do majetkových daní patří i další daně, ti však už ve všech těchto státech totožné nejsou. Výše daňového zatížení je však odlišná, liší se podle skupiny, do které poplatník spadá. Vývoj daňové sazby je ukázán na zástupcích z každé skupiny (příbuzní v řadě přímé, příbuzní v řadě nepřímé a třetí osoby).

5.2.1 Darování a dědění přímými příbuznými

Všechny země výše uvedené uplatňují odlišnou výši pro osvobození od daně v případě, že dar či dědictví bylo přijato přímým příbuzným.

Obr. 10 Výše daňové sazby při dědění či darování přímými příbuznými

Zdroj: Vlastní zpracování.

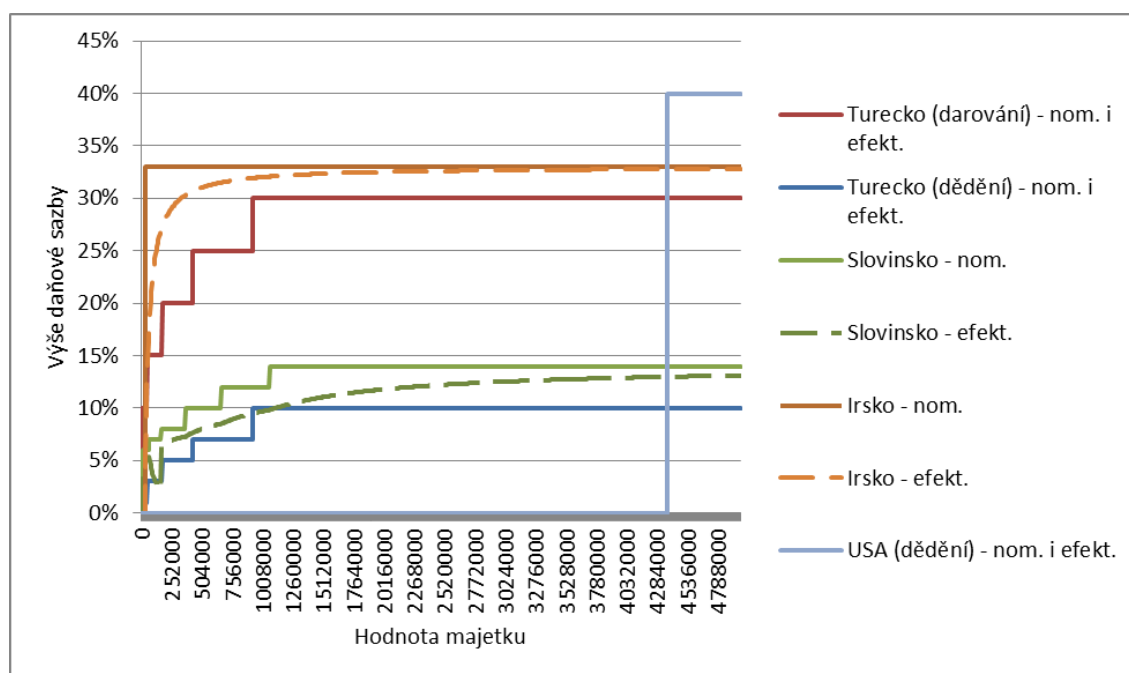
Slovinsko a Irsko mají totožný systém zdaňování a osvobození pro dary i dědictví. Slovinsko zdaňuje majetek přesahující částku 5 tis. EUR ve výši 5 % - 14 %, Irsko 33 %.

výše majetku do této hodnoty, je osvobozena. Irsko má majetek osvobozený do výše 280 tis. EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 33 %. V Turecku přímí příbuzní, kteří přijali dar, mají tento dar od daně osvobozen do výše 845 EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 5 % – 15 %. V případě dědictví přímým příbuzným se uplatňuje osvobození do výše 36 657 EUR, hodnota nad uvedený limit je zdaňována sazbou 1 % - 10 %. USA má oproti ostatním zemím nejvyšší míru osvobození, a to ve výši 4 372 919 EUR, také má však i nejvyšší sazbu daně, nad tento limit, a to 40 %.

Z výše uvedeného grafu na Obr. 10 vyplývá, že v Turecku se jak při darování, tak dědění nominální sazba rovná efektivní daňové sazbě. Na Slovinsku je rozdíl nominální a efektivní sazby celkem nízký. V Irsku se se zvyšující hodnotou majetku nominální sazba blíží efektivní. Čím vyšší hodnota, tím menší rozdíl mezi těmito dvěma sazbami. V USA je rozdíl mezi nominální a efektivní sazbou hodně vysoký. Je to ovlivněno značně vysokou hodnotou osvobození.

5.2.2 Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé

Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé není v Turecku osvobozeno, celá hodnota dědictví či dědění se zdaňuje příslušnou sazbou daně. Na Slovinsku a v Irsku se daní majetek, až po odečtení osvobozené částky, příslušnou sazbou daně. V USA se dědění v nepřímé linii, konkrétně mezi sourozenci, zdaňuje, až po odečtení osvobození, které je tak vysoké, že se jen v několika málo případech majetek daní.

Obr. 11 Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě nepřímé

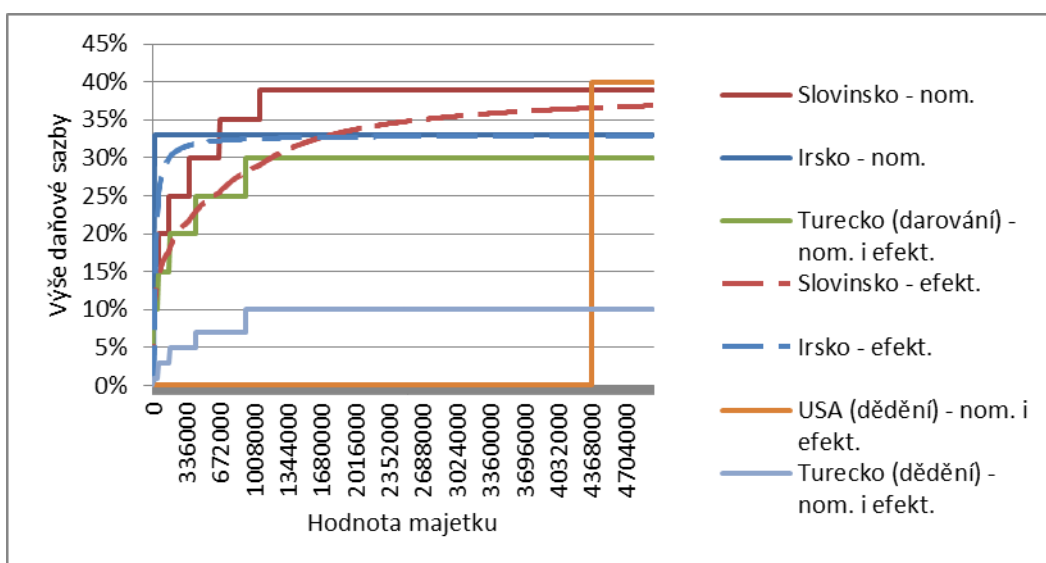
Zdroj: Vlastní zpracování.

Jak již bylo zmíněno výše, Turecko neuplatňuje žádné osvobození od daně, veškerý darovaný majetek zdaňuje sazbou ve výši 10 % – 30 % a veškerý zděděný majetek podléhá sazbě ve výši 1 % - 10 %. Dědictví a dary mezi příbuznými v řadě nepřímé jsou na Slovinsku osvobozeny do výše 5 tis. EUR, vše nad tímto limitem je zdaňováno sazbou 5 % – 14 %. V Irsku je výše osvobození pro dědictví a dary 30 150 EUR, vše nad limit je zdaňováno sazbou 33 %. Stejně jako v předešlé skupině u přímých příbuzných, je i mezi nepřímými příbuznými v USA osvobozena výše zděděného majetku do 4 372 919 EUR, vše nad tímto limitem je zdaňováno sazbou 40 %.

Jak můžeme vidět na grafu na Obr. 11, v Turecku odpovídá u darování a dědění nominální daňová sazba efektivní. V USA je nominální daňová sazba stejná jako efektivní u zdaňování dědictví. V zemích Slovinsko a Irsko se s rostoucí hodnotou majetku nominální daňová sazba blíží efektivní. U vysokých hodnot majetku jsou tyto sazby totožné.

5.2.3 Darování a dědění mezi třetími osobami

Země Slovinsko a Irsko uplatňují stejnou výši osvobození pro dědictví i dary. V USA je opět uplatňována stejná výše osvobození, jako v případě darování a dědění přímými příbuznými a mezi nepřímými příbuznými. Naproti tomu Turecko neuplatňuje vůbec žádné osvobození.

Obr. 12 Výše daňové sazby při darování a dědění mezi třetími osobami

Zdroj: Vlastní zpracování.

Ve Slovinsku je osvobození ve výši 5 tis. EUR totožné pro darování i dědění a sazba daně se pohybuje v rozmezí od 12 % do 39 %. I v Irsku je stejná výše osvobození pro darování a dědění, a to 15 075 EUR, vše nad tento limit je daněno sazbou 33 %. V USA je dědění osvobozeno do výše 4 372 919 EUR, nad toto osvobození podléhá dědictví 40% daňové sazbě. Turecko oproti zmíněným zemím neuplatňuje žádné osvobození, dary podléhají daňové sazbě 10 % – 30 % a dědictví se zdaňuje daňovou sazbou 1 % - 10 %.

Jak můžeme vidět v grafu na Obr. 12, Turecko a USA má nominální daňovou sazbu totožnou s efektivní. V Irsku je nominální daňová sazba totožná s efektivní až od hodnoty majetku 996 tis. EUR. Na Slovinsku se nominální daňová sazba přibližuje efektivní s rostoucí hodnotou majetku.

5.2.4 Shrnutí

Model zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní je využíván v zemích Slovinsko, Turecko, USA a Irsko. Výběr daní na základě tohoto modelu je administrativně náročnější. Např. v USA daňová sazba dosahuje až 40 %, ale je zde velmi vysoká hodnota majetku osvobozena. Osvobození má za následek, že příjem do státního rozpočtu je nulový, ale daňové přiznání poplatník podat musí, proto i náklady na administrativu musejí být vynaloženy a výběr těchto daní se stává ztrátový. Je tedy důležité vzít v úvahu, zda při vysoké hodnotě osvobození není více efektivní danit dědictví a dary v rámci daně z příjmu.

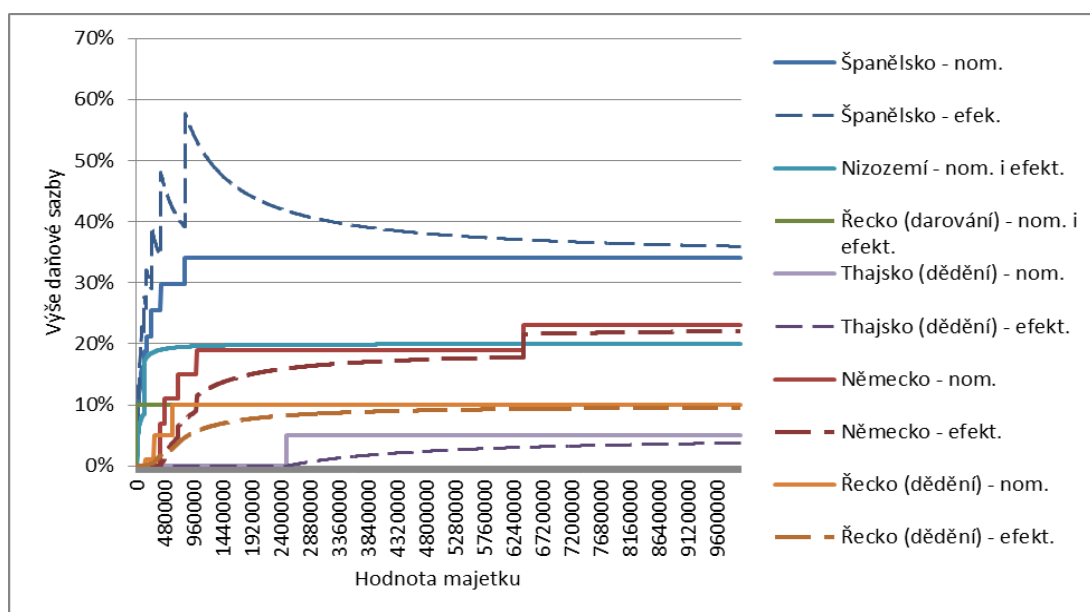
Není zde tedy plně naplněn daňový princip efektivnosti, ani princip administrativní jednoduchosti. V případě přijetí daru či dědictví poplatník musí pokaždé podat daňové přiznání, a to i v případě, pokud je od této daně osvobozen. Úředník na finančním úřadě toto přiznání musí zpracovat a za jeho práci mu náleží plat. Náklady na administrativu jsou tedy vyšší, než výnos z těchto daní.

5.3 Model – zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická, daň darovací

Model zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní uplatňují země Německo, Španělsko, Nizozemí, Řecko a některá města v Brazílii. Německo a Španělsko má jednotnou daň, která se nazývá daň dědická a darovací. Nizozemí má daně dvě – daň dědickou a daň darovací, tzn., že dědictví je zdaňováno daní dědickou a dary jsou zdaňovány daní darovací. Řecko a Thajsko mají pouze daň dědickou. Brazílie jako stát nevybírá daň dědickou ani daň darovací, je to záležitostí jednotlivých měst, zda tyto daně budou nebo nebudou vybírat.

5.3.1 Darování a dědění přímými příbuznými

Téměř všechny země v tomto modelu uplatňují osvobození do určitého limitu od daně dědické a darovací. Řecko uplatňuje osvobození pouze u dědictví.

Obr. 13 Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě přímé
Zdroj: Vlastní zpracování.

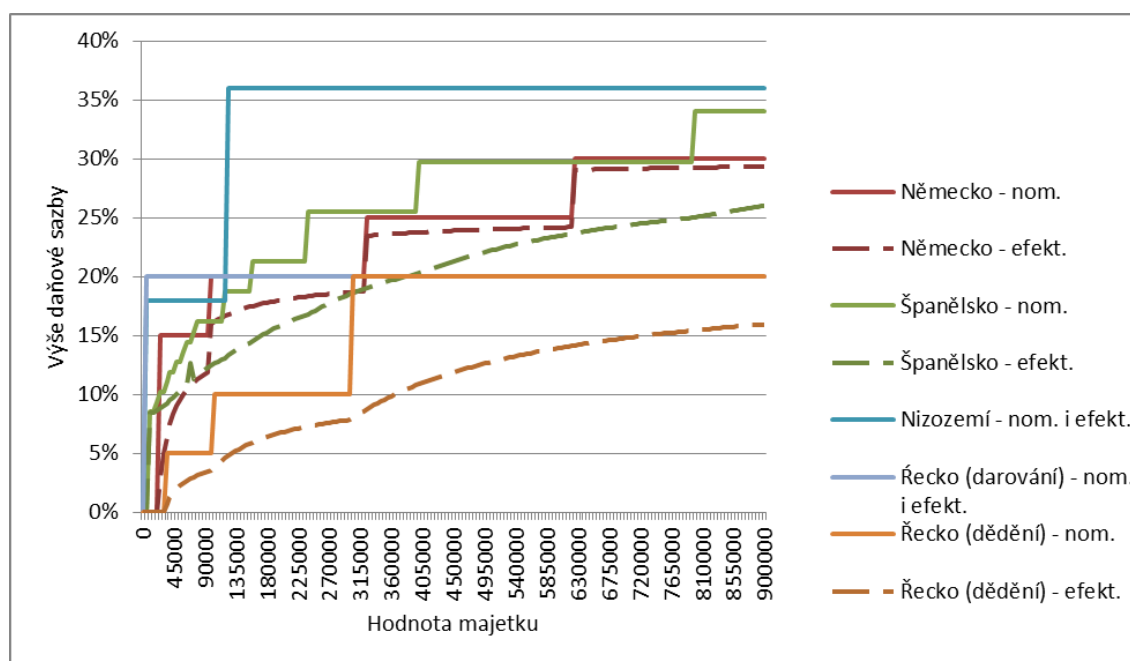
Země Německo a Španělsko mají stejné osvobození i výši daňové sazby jak pro darování, tak i pro dědictví. V Německu je od daně dědické a darovací osvobozena hodnota 400 tis. EUR, nad tuto hodnotu je daňová sazba v rozmezí 7 % -23 %. Španělsko má limit pro osvobození ve výši 15 957 EUR, vše nad uvedenou hodnotu je zdaňováno sazbou 7,65 % - 34 %. V Nizozemí osvobozují dar do hodnoty 5 277 EUR a dědictví do hodnoty 20 047 EUR, vše nad tyto uvedené hodnoty je zdaňováno sazbou ve výši 10 % nebo 20 %. Jak již bylo uvedeno výše, Řecko neuplatňuje žádné osvobození v případě darování, celý dar tedy podléhá sazbě daně ve výši 10 %. Naproti tomu u dědictví uplatňuje osvobození ve výši 150 tis. EUR a majetek převyšující tuto hodnotu je zdaňován 1% - 10% sazbou. V Thajsku je osvobození ve výši 2 491 454 EUR, vše nad uvedenou hodnotu podléhá sazbě 5 %.

Z výše uvedeného grafu na Obr. 13 je patrné, že v Nizozemí a Řecku (darování) je nominální daňová sazba totožná s efektivní sazbou. V Thajsku, Německu a Řecku (dědění) se nominální daňová sazba blíží efektivní, ve vyšších hodnotách majetku jsou totožné. Ve Španělsku jako v jediné je nominální daňová sazba pod efektivní sazbou. Ve vyšších hodnotách majetku se tyto dvě sazby začínají velice blížit. Vyšší efektivní daňová sazba je z toho důvodu, že při stanovení daňového zatížení se k dani přičítá fixní částka, která závisí na hodnotě bohatství poplatníka.

5.3.2 Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé

Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé je od daně dědické a darovací osvobozeno do určitého limitu v zemích Německo a Španělsko. Od daně darovací je osvobozeno Řecko a Thajsko. Řecko v případě daně darovací neuplatňuje žádné osvobození. Nizozemí neuplatňuje žádné osvobození, jak v rámci daně darovací, tak i v rámci daně dědické.

Německo a Španělsko uplatňují stejnou výši osvobození i výši daňové sazby jak pro daň darovací, tak i pro daň dědickou. V Německu je od těchto daní osvobozena hodnota 20 tis. EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 15 % - 30 %. Španělsko má osvobozenou částku 7 993 EUR a nad tuto hodnotu podléhá zdanění daňovou sazbou ve výši 8,5 % - 34 %. Nizozemí neuplatňuje osvobození, vše je zdaňováno 18 % a 36 % v závislosti na hodnotě majetku. Darování v Řecku nepodléhá osvobození a je zdaňováno ve výši daňové sazby 20 %. V případě dědictví v Řecku se uplatňuje osvobození ve výši 30 tis. EUR, vše nad tuto hodnotu je zdaňováno sazbou 5 % - 20 %. Thajsko má dědictví osvobozeno do hodnoty 2 491 454 EUR, nad uvedený limit podléhá 10% daňové sazbě.

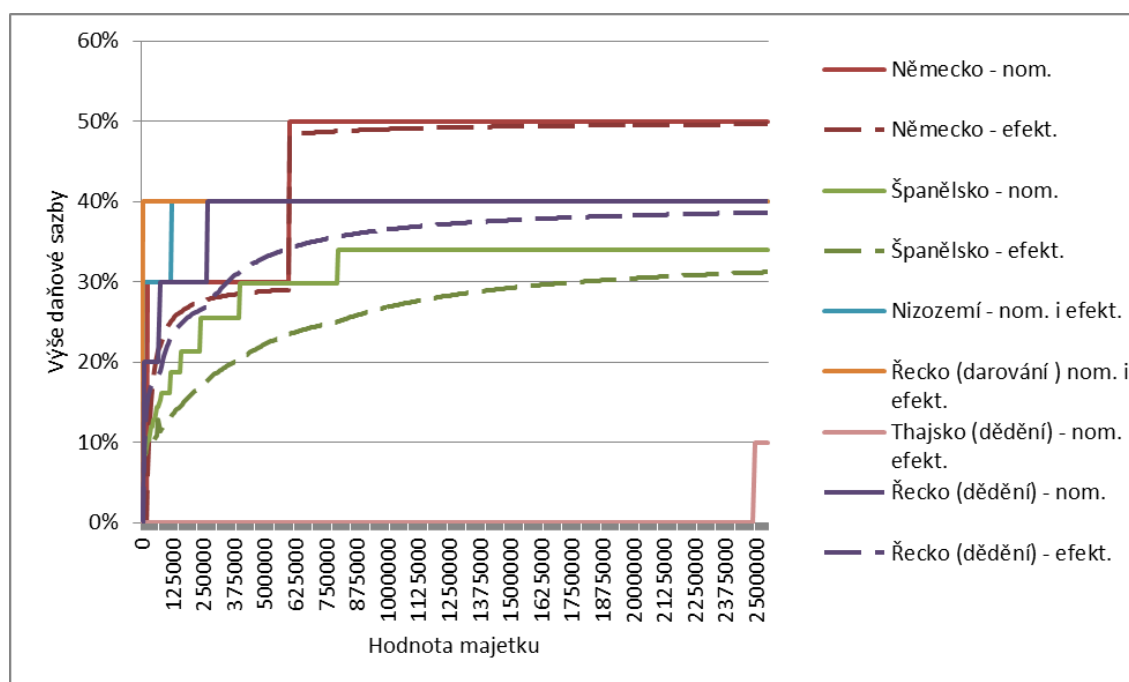

Obr. 14 Výše daňové sazby při dědění a darování mezi příbuznými v řadě nepřímé
Zdroj: Vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu na Obr. 14 vyplývá, že v Nizozemí a Řecku (darování) je nominální daňová sazba totožná s efektivní. V případě Německa, Španělska a Řecka (dědění) je efektivní daňová sazba pod nominální, ale ve vyšších hodnotách majetku se tyto dvě křivky daňových sazeb stávají totožné.

5.3.3 Darování a dědění mezi třetími osobami

Darování a dědění mezi třetími osobami je osvobozeno do určitého limitu od daně dědické a darovací v zemích Německo a Španělsko. Od daně dědické jsou do určitého limitu osvobozeny země Řecko a Thajsko. Řecko v případě darování neuplatňuje žádné osvobození. Nizozemí neuplatňuje osvobození v rámci dědictví i darování.

Obr. 15 Výše daňové sazby při darování a dědění mezi třetími osobami

Zdroj: Vlastní zpracování.

V Německu je od dědické a darovací osvobozen majetek do hodnoty 20 tis. EUR, majetek převyšující tuto hodnotu podléhá dani ve výši 30 % nebo 50 %. Španělsko uplatňuje osvobození do hodnoty 7 993 EUR, vše nad uvedený limit je zdaňováno sazbou ve výši 7,65 % - 34 %. V Nizozemí jsou dary a dědictví zdaňovány v celkové výši, a to sazbou ve výši 30 % nebo 40 %. Dary v Řecku jsou stejně jako v Nizozemí zdaňovány v celkové výši 40% sazbou daně. Naproti tomu v případě dědictví je v Řecku uplatňované osvobození od daně dědické, a to ve výši 6 tis. EUR, majetek převyšující uvedenou hodnotu podléhá zdanění ve výši 20 % - 40 %. Thajsko má limit pro osvobození stejný jako v případě dědění příbuznými v řadě přímé či nepřímé, tedy ve výši 2 491 454 EUR, nad tento limit je dědictví zdaněno 10% sazbou daně.

Z grafu na Obr. 15 lze vyčíst, že Nizozemí, Řecko (darování) a Thajsko (dědění) je nominální daňová sazba totožná s efektivní. V Německu, Španělsku a Řecku u dědění se nominální daňová sazba efektivní velice blíží, ve vyšších hodnotách majetku se tyto sazby rovnají.

5.3.4 Shrnutí

Model zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická a daň darovací je využíván ve státech Německo, Španělsko, Nizozemí, Řecko a v některých městech v Brazílii. Příjmem dědictví nebo daru vzniká nesprave-

dlnost vůči těm, kteří dědictví či dar nepřijali, proto musí dojít ke zdanění. Výše daňové sazby však musí být nastavena vyváženě, aby prospěch z veřejného prospěchu, na který je výběr těchto daní především určen, byl přinejmenším stejný jako daňové zatížení. V tomto modelu nedochází k daňovým únikům, protože poplatník nemá k daňovým únikům důvod. Je zde však příliš vysoká administrativní náročnost. Podobně jako u předchozího modelu. Výnos z těchto daní je také většinou nižší než náklady na administrativu. Není tedy naplněn princip efektivnosti.

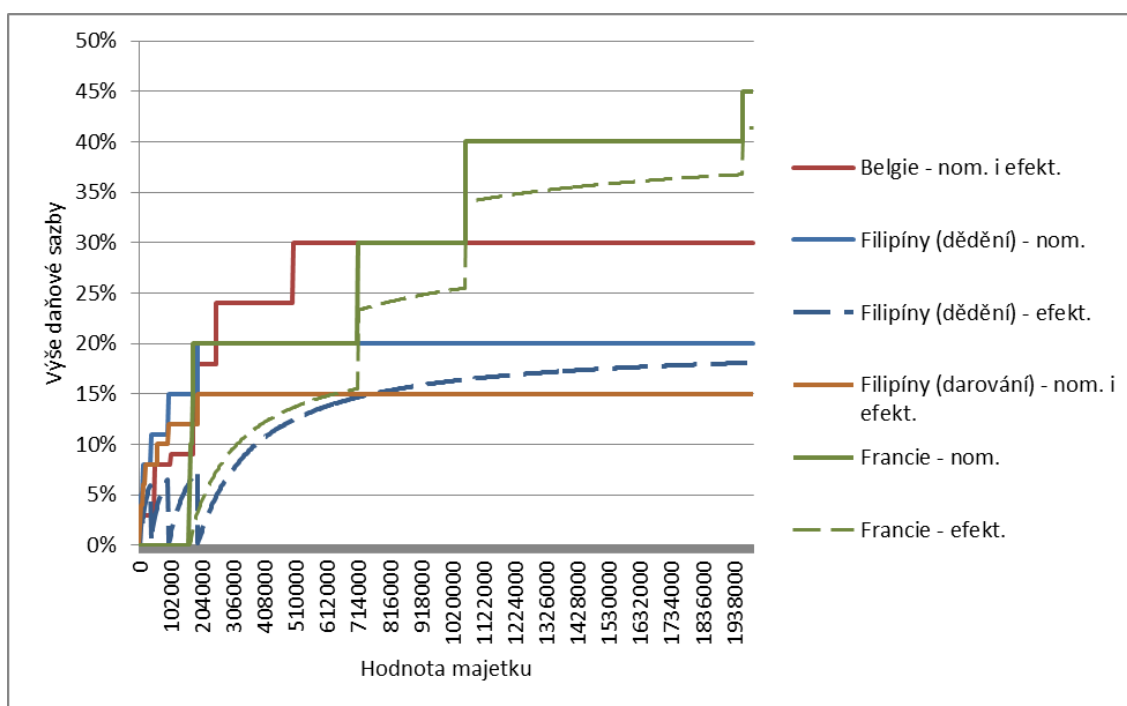
5.4 Model – zdaňování dědictví a darů v ostatních daních

Do modelu zdaňování dědictví a darů v ostatních daních patří země, které svým způsobem zdaňování nespádají do žádného z výše uvedených modelů. Konkrétně se jedná o země Belgie, Filipíny, Maďarsko, Švýcarsko, Francie, Bulharsko a Portugalsko. Švýcarsko jako stát dědictví ani dary nedaní, tyto daně jsou vybírány pouze v některých kantonech. Portugalsko také dědictví a dary nedaní, uvaluje na ně pouze kolek, který je ve výši 10 % z hodnoty nabytého majetku. Francie zdaňuje dědictví a dary v rámci tzv. obecných daní, Bulharsko v rámci místních daní. Belgie, Filipíny a Maďarsko zdaňují dědictví a dary v rámci ostatních daní.

5.4.1 Darování a dědění přímými příbuznými

Darování a dědění přímými příbuznými je plně osvobozeno v Maďarsku a Bulharsku. Ve Francii a Filipínách jsou přímí příbuzní od darování a dědění osvobozeni v rámci určitého limitu. Belgie neuplatňuje žádné osvobození od zdaňování dědictví a darů.

Belgie osvobození dědictví a darů neuplatňuje, celou hodnotu nabytého majetku zdaňuje sazbou 3% - 30 %. Maďarsko a Bulharsko jsou od zdaňování dědictví a darů plně osvobozeny. Francie je osvobozena do výše 159 325 EUR, vše nad tento limit je zdaňováno sazbou 5 % - 45 %. Zdaňování dědictví je na Filipínách osvobozeno do hodnoty 3 800 EUR, vše nad tímto limitem je zdaňováno daňovou sazbou 5 % - 20 %. Zdaňování darů na Filipínách je osvobozeno do hodnoty 1 900 EUR, vše nad tento limit podléhá daňové sazbě 2 % - 15 %.

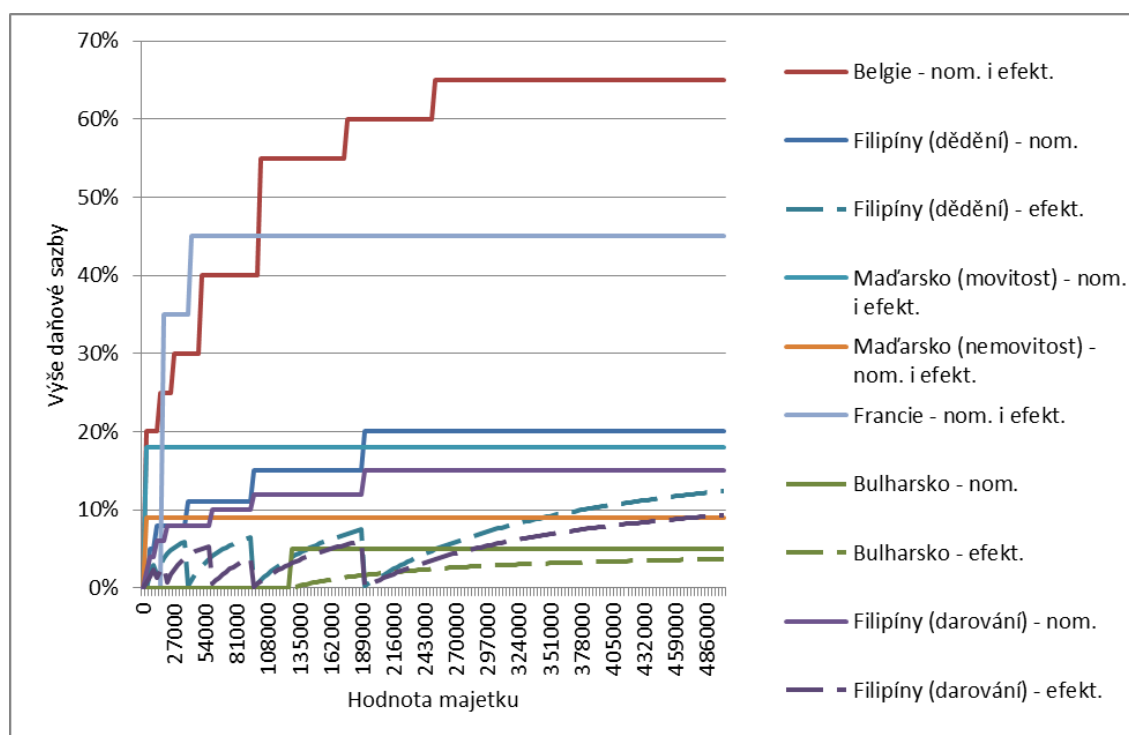
Obr. 16 Výše daňových sazeb při darování a dědění přímými příbuznými

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu na Obr. 16 je patrné, že nominální daňová sazba je totožná s efektivní daňovou sazbou v Belgii a Filipínách (darování). Ve Francii a na Filipínách (dědictví) je efektivní daňová sazba pod nominální. Na Filipínách se s rostoucí se hodnotou majetku tyto dvě křivky daňových sazeb přibližují. Ve Francii se nominální a efektivní daňová sazba pohybuje cyklicky, nejdříve se oddálí a poté se zase přiblíží a takto se to opakuje.

5.4.2 Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé

V Belgii a Maďarsku podléhá darování a dědění mezi osobami v řadě nepřímé, celková výše majetku. Maďarsko oproti ostatním zemím při určení daňové sazby rozlišuje, zda se daroval či dědil movitý nebo nemovitý majetek. Francie, Bulharsko a Filipíny jsou osvobozeny do určitého limitu.

Obr. 17 Výše daňové sazby při dědění a darování mezi příbuznými v řadě nepřímé
Zdroj: Vlastní zpracování.

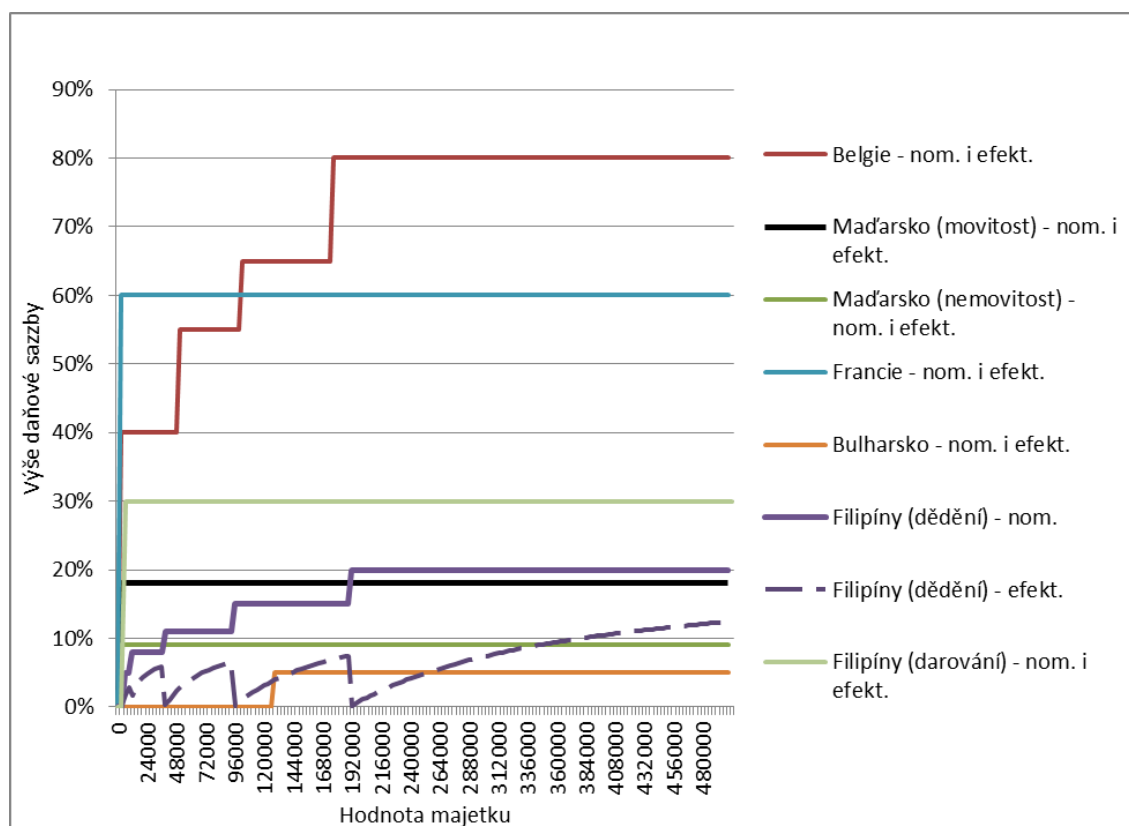
Darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé je v Belgii zdaňováno sazbou 20 % - 65 % bez možnosti osvobození. Zdaňování darů a dědictví v rámci nepřímých příbuzných na Filipínách je stejné jako v případě zdaňování darů a dědictví příbuznými v řadě přímé. V případě darování je od daně osvobozena hodnota 1 900 EUR, majetek převyšující tuto hodnotu podléhá zdanění ve výši 2 % - 15 %. Naopak od zdaňování dědictví je osvobozena částka majetku 3 800 EUR, vše nad uvedenou hodnotu podléhá dani 5 % - 20 %. Maďarsko v případě darování a dědění mezi příbuznými v řadě nepřímé rozlišuje, zda je předmětem darování nebo dědění movitý či nemovitý majetek. Darování či dědění movitého majetku podléhá zdanění 18% daňové sazbě v celé hodnotě majetku a darování či dědění nemovitého majetku je zdaňováno ve výši 9 %. Francie uplatňuje stejné osvobození i stejnou výši daňové sazby jak pro darování, tak i pro dědictví. Od daně je osvobozena hodnota do 24 430 EUR, vše co uvedenou hodnotu převyšuje, podléhá dani 35 % nebo 45 %. Bulharsko má také stejnou výši osvobození i daňovou sazbu jak pro dary, tak i pro dědictví. Osvobození v Bulharsku je ve výši 127 839 EUR, majetek převyšující uvedenou hodnotu je zdaněn 4,95 %.

Z výše uvedeného Obr. 17 je možné konstatovat, že Belgie, Maďarsko a Francie mají nominální daňovou sazbu totožnou s efektivní sazbou. Na Filipí-

nách a v Bulharsku je nominální daňová sazba nad efektivní sazbou, s rostoucí hodnotou majetku se tyto dvě sazby sblíží.

5.4.3 Darování a dědění mezi třetími osobami

Osvobozeny od zdaňování dědictví a darů mezi třetími osobami jsou Francie a Bulharsko. Filipíny mají osvobozeno od zdaňování pouze dědictví. Země Maďarsko a Belgie zdaňují dědictví a dary mezi třetími osobami v celé výši majetku, neuplatňují žádné osvobození. A Filipíny neuplatňují osvobození pouze v případě darování.

Obr. 18 Výše daňové sazby při darování a dědění třetími osobami
Zdroj: Vlastní zpracování.

Belgie v rámci dědictví a darování neuplatňuje žádné osvobození, celý takto získaný majetek je zdaněn sazbou ve výši 40% - 80%. Maďarsko rovněž zdaňuje celou hodnotu zděděného či darovaného majetku, v případě výše daňové sazby rozlišuje, zda se jednalo o movitost (18% daňová sazba) nebo nemovitost (9% daňová sazba). Filipíny neuplatňují osvobození pouze při darování, celková hodnota daru je zdaněna sazbou 30%. Naopak dědictví

na Filipínách je osvobozeno do hodnoty 3 800 EUR, majetek převyšující tento limit je zdaněn 5 % - 20 %. Francie uplatňuje stejné osvobození i stejnou výši daňové sazby jak pro darování, tak i pro dědění. Majetek do hodnoty 1 594 EUR je osvobozen, vše nad tento limit podléhá 60% daňové sazbě. Bulharsko má stejně jako Filipíny stejnou výši osvobození i daňové sazby jak pro dědictví, tak i pro dary. Od zdaňování je osvobozen majetek do výše 127 839 EUR, jestliže majetek uvedenou výši překročí, je zdaněn 4,95% sazbou daně.

Z výše uvedeného grafu na Obr. 18 vyplývá, že v Belgii, Maďarsku, Francii, Bulharsku a Filipínách (darování) je nominální daňová sazba totožná s efektivní. Na Filipínách (dědění) se nominální daňová sazba nachází nad efektivní sazbou a se zvyšující se hodnotou majetku se rozdíl těchto dvou sazeb snižuje.

5.4.4 Shrnutí

Model zdaňování dědictví a darů v rámci ostatních daní je využíván v zemích Belgie, Filipíny, Maďarsko, Švýcarsko, Francie, Bulharsko a Portugalsko. Až neuvěřitelných hodnot daňových sazeb dosahují daňové sazby v Belgii. Pro poplatníka se stává výhodnější majetek prodat než ho darovat. Mohlo by také docházet k vyšším daňovým únikům. Pro poplatníka je toto vysoké daňové zatížení zatěžující, není tedy splněn princip, že daně by poplatníka neměly zatěžovat. V zemi s vysokým daňovým zatížením by si poplatník mohl myslet, že platí více nežli je výše jeho užitku ze spotřeby veřejných statků, které spotřebovává.

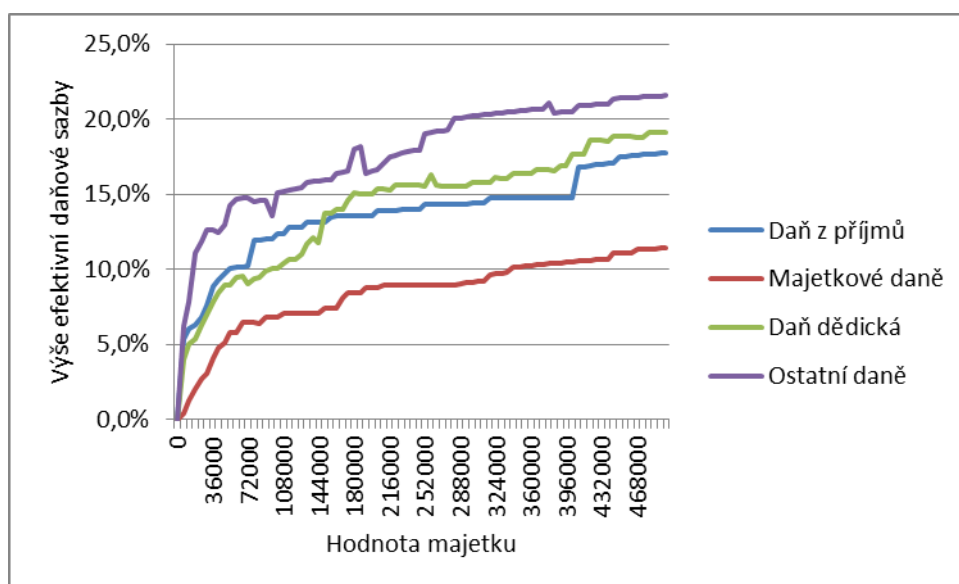
5.5 Model – země, které dědictví a dary nezdaňují

Země zařazené do tohoto modelu dědictví a dary nezdaňují. Patří sem země Estonsko, Kypr, Malta, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Čínská lidová republika. Lotyšsko a Indie nezdaňují pouze dědictví. Tento model neplní daňový princip efektivnosti. Poplatníci využívají veřejné statky, bez toho aniž by platili daně jako kompenzaci. Není zde naplněn princip ani daňové spravedlnosti, poplatník získal majetek bez sebemenšího zapříčinění. Je to tedy nespravedlivé vůči ostatním poplatníkům. Naopak je zde naplněn princip administrativní jednoduchosti. Poplatníci žádné příznání nepodávají, nemusí být vynaloženy náklady na jeho zpracování. Některé země pouze musí splnit ohlašovací povinnost, jako např. Rakousko.

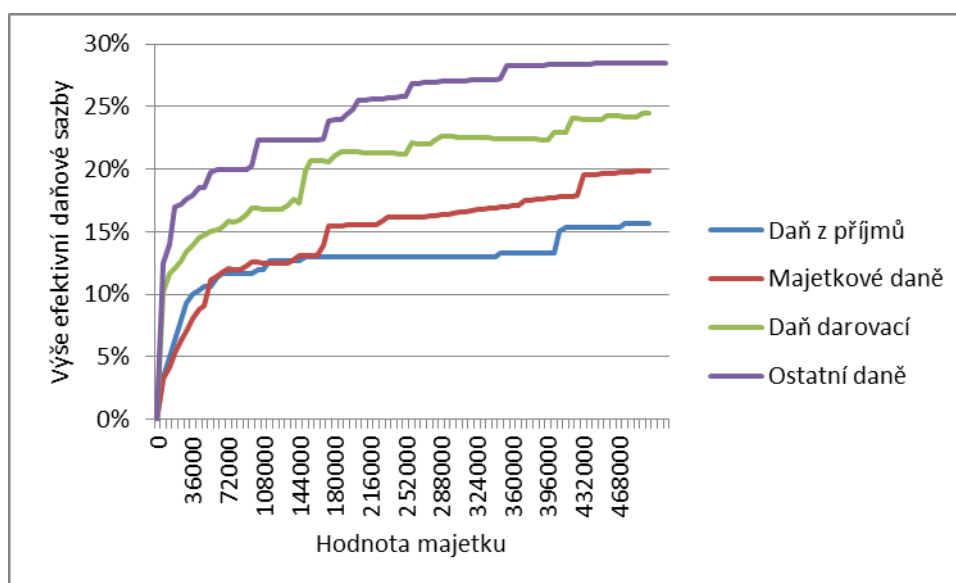
5.6 Shrnutí výsledků v modelech

Na základě analýzy výše uvedených modelů byl vybrán ideální model pro zdaňování dědictví a darů. Nejlépe daňové principy splňuje model, který daní dědictví a dary v rámci daně z příjmů. Tento model splňuje princip daňové spravedlnosti. Užitek, který má poplatník ze spotřeby veřejných statků, musí být roven výši daňového zatížení. Také je zde naplněn princip efektivnosti, v případě osvobozeného plnění nemusíme podávat samostatné daňové přiznání, které někdo musí zpracovat, přiznání k dani z příjmů podáváme stejně, z čehož vyplývá, že je splněn i princip administrativní jednoduchosti.

Efektivní sazby jednotlivých modelů jsou znázorněny v grafu na Obr. 19 pro dědění a v grafu na Obr. 20 pro darování.

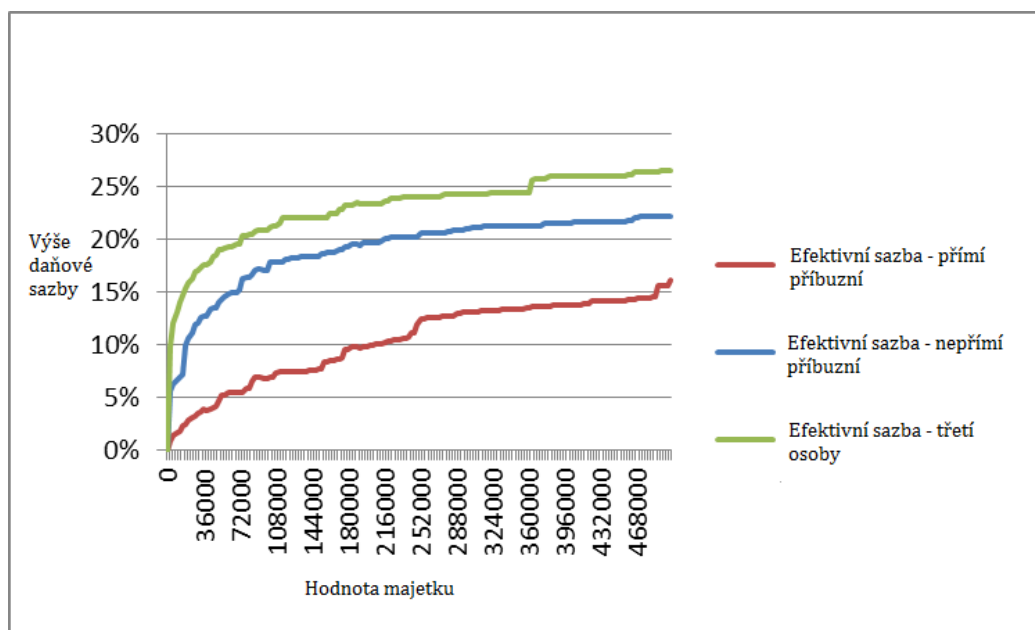
Obr. 19 Výše efektivní daňové sazby v jednotlivých modelech při dědění
Zdroj: Vlastní zpracování.

Obr. 20 Výše efektivní daňové sazby v jednotlivých modelech při darování
Zdroj: Vlastní zpracování.

Z výše uvedených modelů byla stanovena efektivní sazby daně pro každou ze skupin poplatníků. Nejnižší míře zdanění podléhají osoby v přímém příbuzenském vztahu. Zhruba o 9 procentních bodů vyšší sazbou jsou zdaněni příbuzní v řadě nepřímé a nejvyšší sazbou jsou zdaněny třetí osoby. Srovnáním výše efektivní sazby se nachází v rozmezí od 0 % do 27 %. Z grafu tedy vyplývá, že např. stát Belgie má zdanění příliš vysoké a naopak USA svým vysokým osvobozením téměř nulové.

Níže v grafu na Obr. 21 je zobrazena celková výše efektivní sazby daně pro příbuzné v řadě přímé, příbuzné v řadě nepřímé a ostatní osoby.

Obr. 21 Výše efektivní sazby

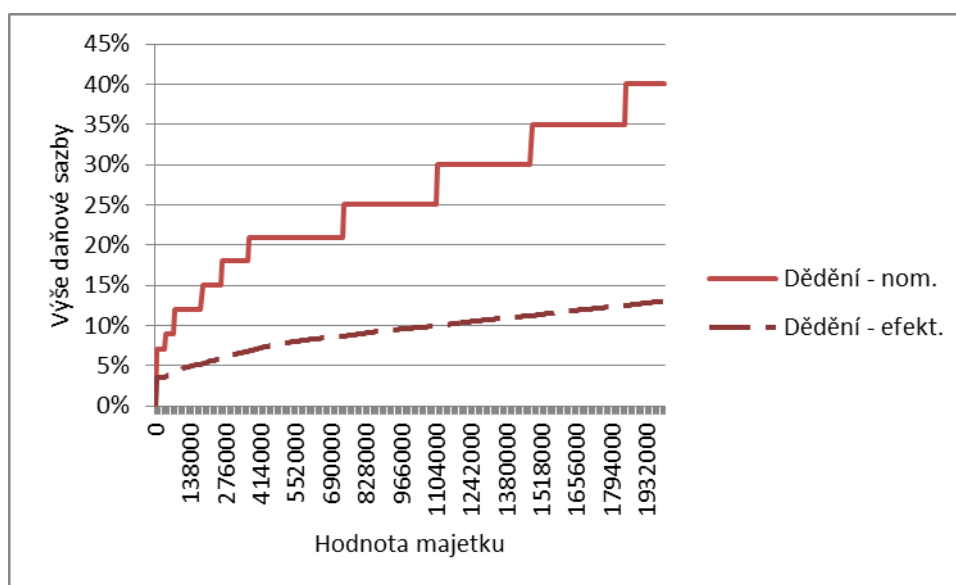
Zdroj: Vlastní zpracování.

5.7 Zdaňování dědictví a darů v České republice

5.7.1 Zdaňování dědictví v ČR 2013 a 2014

Do konce roku 2013 se zdanění dědictví a darů řídilo zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. K určení daňového zatížení bylo nutné znát, do které skupiny poplatník náleží. Skupiny byly 3, přičemž první dvě skupiny byly od této daně osvobozeny a dani podléhali pouze poplatníci spadající do třetí skupiny. Dalším důležitým aspektem pro stanovení výše daně byla znalost hodnoty majetku, od které se odvíjela výše daně.

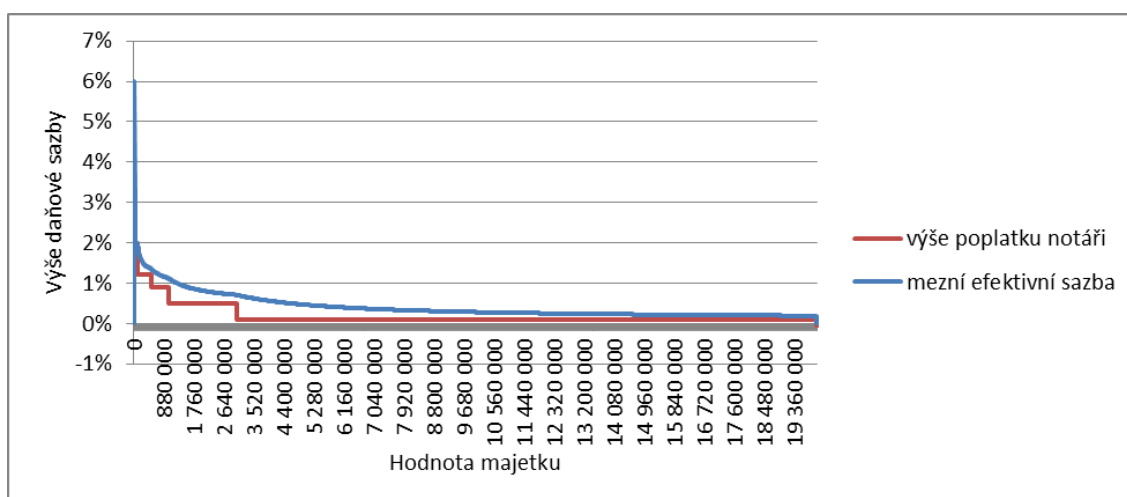
Pro posouzení, zda toto zdanění je efektivní, musíme znát efektivní sazbu daně. Při vynesení nominální a efektivní sazby do jednoho grafu je patrné, že daňové zatížení v ČR do roku 2013 nebylo efektivní.

Obr. 22 Daňová sazba pro dědění 2013

Zdroj: Vlastní zpracování.

Zrušením zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí přešlo zdaňování dědictví a darů pod daň z příjmů. Nicméně bylo rozšířeno osvobození i na třetí skupinu, žádný poplatník tedy kvůli dědění daňové příznání podávat nemusí, je od této daně osvobozen. Poplatníkovi však zůstala povinnost uhradit poplatek notáři. Tento poplatek notáři je zobrazen na Obr. 23. Kde je vidět, že čím vyšší je hodnota zděděného majetku, tím je nižší sazba poplatku. To ale neznamená, že by se s vyšší hodnotou výše poplatku snižovala. Právě naopak, čím vyšší hodnota, tím poplatek dosahuje vyšších hodnot. Zároveň je v tomto obrázku vykreslena i efektivní sazba poplatku notáři, který je na vyšší úrovni, než aktuálně odváděný poplatek. Placení poplatků notáři dosahuje téměř efektivní úrovně. Výši poplatku tak lze považovat za efektivní.

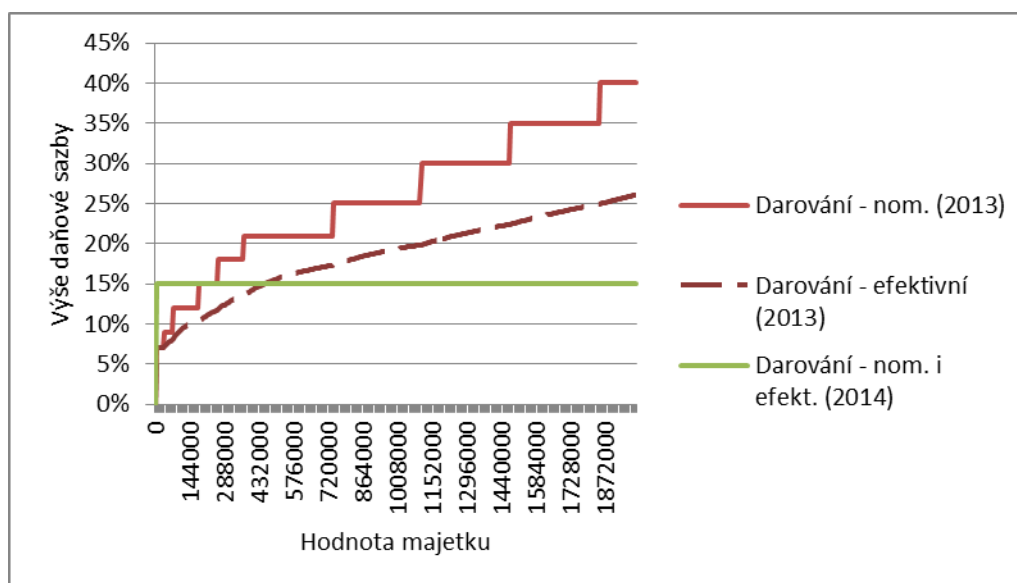

Obr. 23 Poplatek notáři pro rok 2014

Zdroj: Vlastní zpracování.

5.7.2 Zdaňová darů v České republice 2013 a 2014

V České republice stanovení daňového zatížení pro dary a dědictví před rokem 2013 nebylo efektivní, rozdíl mezi nominální a efektivní úrokovou sazbou však nebyl tak velký. To je možné vidět níže na Obr. 24.

Obr. 24 Daňová sazba darování – 2013 a 2014

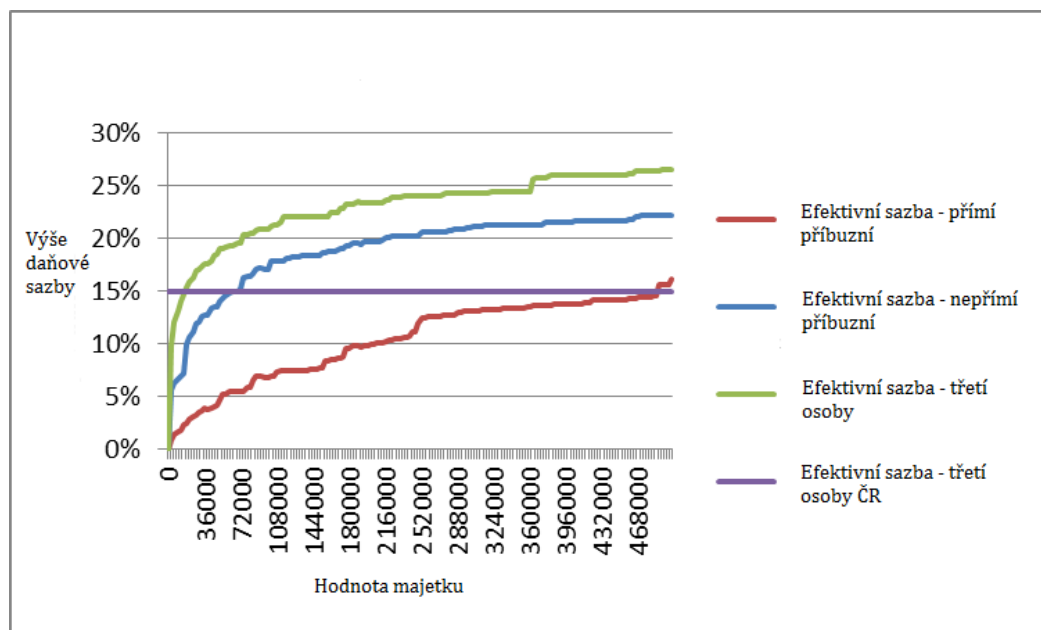
Zdroj: Vlastní zpracování.

Jak již bylo zmíněno výše zrušením zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí došlo k přesunutí daně darovací

pod daň z příjmů, nově zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Toto nové znění zákona zapříčinilo, že nominální sazba daně je ve výši efektivní sazby.

Pro poplatníka bylo výhodnější znění zákona do roku 2013, v případě darů do výše 5 mil. Kč a od 5 mil. Kč je pro něj výhodnější danit podle nového znění zákona. Od této hranice není pro sazbu daně rozhodující výše darovaného majetku, neboť výše sazby je lineární na úrovni 15 %.

Z pohledu příjmu do státního rozpočtu je po změně zákona výhodnější danit nižší dary, tj. do 5 mil. Kč. Od 5 mil. Kč je příjem do státního rozpočtu nižší, než byl do konce roku 2013.

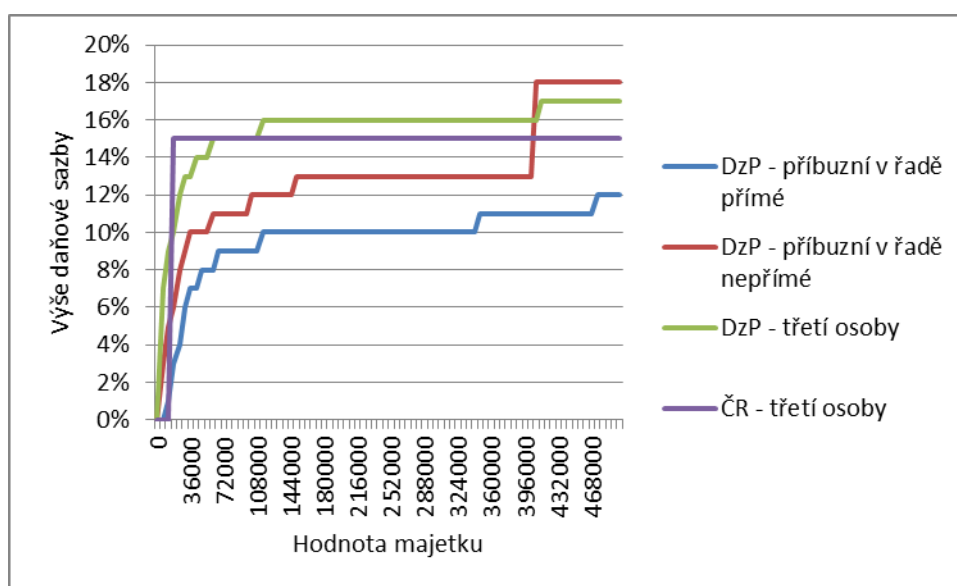
Obr. 25 Výše světové efektivní sazby pro přímé příbuzné, nepřímé příbuzné a třetí osoby
Zdroj: Vlastní zpracování.

Z efektivních daňových sazeb jednotlivých států byl vytvořen průměr pro všechny tři skupiny poplatníků a získané výsledky byly vyneseny do grafu na Obr. 25. Pro porovnání s Českou republikou byla vynesena i její efektivní sazba, a to pouze pro třetí skupinu, protože první dvě jsou od těchto daní osvobozeny. Při nižších hodnotách majetku je daňové zatížení poplatníka z České republiky vyšší než v ostatních státech. Při vyšších hodnotách majetku je tomu naopak.

5.8 Doporučení pro daňovou politiku České republiky

Srovnáním jednotlivých modelů zdaňování dědictví a darů s teorií byl za optimální model určen model zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů. Ze všech modelů splňoval nejlépe daňové principy a vlastnosti daní.

V současné době Česká republika spadá právě do tohoto modelu. Jak již bylo zmíněno, ke změně došlo 1. 1. 2014, kdy byl zrušen zákon o dani dědké a darovací. V grafu na Obr. 26 jsou vykresleny efektivní daňové sazby ideálního modelu ve všech skupinách a efektivní daňová sazba České republiky. I přesto, že změna zákona nastavila daňovou politiku v České republice efektivněji, není její současný stav, stále ideální.

Obr. 26 Srovnání zdaňování darů
Zdroj: Vlastní zpracování.

Osvobození dědictví ve všech třech skupinách je sice velice pozitivní změnou pro poplatníka, ale do státního rozpočtu nepřináší žádný výnos. Doporučuji tedy zachovat zdanění dědictví pod daní z příjmů, ale osvobození limitovat. Znevýhodnění třetí skupiny, jak tomu bylo dříve, mělo pozitivní vliv na zachování majetku v rodině. Osvobození příbuzenských vztahů zapříčinilo, že se majetek dědil převážně v rámci rodiny, protože v opačném případě byl zdaněn.

Rozdělení do tří skupin považuji za neopodstatněné. Vytvořila bych pouze 2 skupiny. První – příbuzní v řadě přímé i nepřímé a druhá – ostatní osoby. První skupina by byla zvýhodněná vyšším limitem pro osvobození a nižší daňovou sazbou, aby byla při dědění a darování upřednostněna rodina.

Z grafu na Obr. 26 je patrné, že nastavená daňová sazba 15 % je pro první a druhou skupinu příliš vysoká. Doporučuji, zavedení druhé daňové sazby, která se bude týkat pouze dědictví a darů pro poplatníky v řadě přímé i nepřímé a bude nastavena dle grafu v rozmezí od 10 % – 12 %.

Při dědění a darování např. nemovitosti musí být stanovena odhadní cena. Vynaložení nákladů na odhadce většinu poplatníků od tohoto úkonu odradí, navrhuji tedy, aby byly odhadní ceny nemovitostí zaneseny přímo v katastru nemovitosti od postavení nemovitosti. Cena by se odepisovala v závislosti na čase dle platné legislativy.

V současné době jsou náklady na administrativu ještě stále vysoké. Ke změnám v oblasti podání daňových přiznání došlo především v podnikatelské sféře. Navrhuji tedy, aby k tzv. elektronizaci došlo i v oblasti nepodnikatelské sféry. Poplatníci by si samozřejmě nemuseli zřizovat datovou schránku, ale přiznání by odesílali přímo z daňového portálu. Mohou tak sice učinit už nyní, ale vzhledem k nízké gramotnosti v tomto oboru se stále využívají papírové formuláře, které úředníci musejí obtížně zpracovávat. Zvolila bych tedy podání přes daňový portál nebo datovou schránku jako jediným možným platným podáním.

6 Diskuse

Diplomová práce vycházela z předpokladů, že daňové zatížení v České republice není nastaveno zcela efektivně. Aby tento předpoklad byl potvrzen, bylo třeba takový model efektivního daňového zatížení specifikovat.

V práci byly klasifikovány země Evropské unie a vybrané třetí země do pěti modelů dle způsobu zdaňování dědictví a darů. Jednotlivé modely byly popsány z hlediska efektivnosti. Česká republika svým způsobem zdaňování dědictví a darů patří do prvního modelu, tedy do modelu zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů. Do konce roku 2013 však patřila do modelu druhého, ve kterém jsou dědictví a dary zdaňovány v rámci majetkových daní.

Analýzou jednotlivých modelů zdaňování dědictví a darů byl na základě srovnání s daňovými principy vybrán model optimální. Daňové principy dle Davida (2007) nejlépe plnil model první, tedy model zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů. Naplňuje princip efektivnosti. Náklady na administrativu se zpracováním daňového podání musejí být vynaloženy stejně, protože poplatník přiznání k dani z příjmů podává, i když nepřijal žádný dar ani dědictví. Pak i tedy v případě, když dojde k osvobození, není tento nulový příjem do státního rozpočtu zatížen ještě dalšími náklady.

Princip spravedlnosti daný model také naplňuje, v případě přijetí stejného daru nebo stejného dědictví různými osobami ze stejné skupiny, bude daň stejná. V rámci celkového zdanění princip spravedlnosti splněn není v rámci darování, protože jsou upřednostňovány osoby v příbuzenském vztahu. Není zde brán ohled na výši bohatství dané osoby.

Jak již bylo zmíněno, podání daňového přiznání k dani z příjmů podává poplatník kvůli jiným daním (daň z příjmů, ze závislé činnosti, ze samostatně výdělečné činnosti, pronájmy atd.), je tedy u výběru daně z nabytého dědictví či darů splněn i princip administrativní jednoduchosti.

Ke změnám v zákoně o daních z příjmů dochází oproti změnám v zákonech ostatních daní v nižší míře, proto můžeme považovat i princip pružnosti za naplněný.

Model zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní nebyl vybrán z toho důvodu, že nenaplňuje princip administrativní jednoduchosti. Poplatník podává daňové přiznání i v případě, že je jeho dědictví či dar osvobozeno. Nízké výnosy z těchto daní jsou převýšeny vysokými náklady na administrativu. Ze stejného důvodu nebyl vybrán ani model zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická a daň darovací. Ještě méně je naplněn princip jednoduchosti v modelu zdaňování dědictví a darů v rámci ostatních daní. Zde

jsou tyto daně vybírány přes menší územní samosprávné celky. Optimálním modelem nebyl ani model, ve kterém země dědictví a dary nezdaňují vůbec.

Česká republika svým zdaňováním dědictví a darů patřila do konce roku 2013 do modelu zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní. Dne 1. 1. 2014 došlo k legislativní úpravě zdaňování. Zákon o dani dědické a darovací byl zrušen a dědictví a dary jsou nově zdaňovány v rámci daně z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů). Tuto změnu lze považovat za pozitivní, ale daňová politika České republiky stále není nastavena efektivně.

V podkapitole Zdaňování dědictví a darů v České republice byla popsána daňová politika v České republice v roce 2013 a 2014, tedy před a po změně legislativy. Tímto srovnáním se také zabýval autor Vybíral (2013). Dle tohoto autora musíme při našich závěrech brát v úvahu to, že daň dědická a darovací byla celá příjmem státního rozpočtu, zatímco daň z příjmů je daní sdílenou a je tedy příjmem jednotlivých municipalit. Dle daňových sazeb u zdaňování dědictví a darů v České republice v roce 2013 a 2014 můžeme konstatovat, že do hodnoty majetku 456 tis. EUR je možno změnu legislativy považovat za pozitivní. Od hodnoty majetku nad 456 tis. EUR byl příjem do státního rozpočtu z těchto daní vyšší v roce 2013. Je však nutné brát v úvahu i osvobození. Do konce roku 2013 byly u daně dědické i darovací plně osvobozeny první dvě skupiny, příjem do státního rozpočtu byl tedy nulový, ale náklady na administrativu vynaloženy být musely. Nově došlo k osvobození dědictví u třetí skupiny, což uvítali především osoby, které dědí po vzdálených příbuzných nebo přátelích. Nemusejí již platit až dvacetiprocentní daň, jako tomu bylo před legislativní změnou. Nebyla však zrušena odměna notáři za úkony provedené v dědickém řízení. Její výše je určena z ceny movitého i nemovitého majetku.

Darů se legislativní změna dotkla také, ale v případě poplatníků, na které se nevztahuje žádná výjimka, negativním způsobem. Bohužel neplatí, že jsou všechny příjmy z darů osvobozeny, jak tomu je u dědictví. Daň z příjmů z darů se neplatí v případě, že jsou tyto dary získány příležitostně a jejich hodnota nedosáhne 15 tis. Kč bez ohledu na to, kdo je dárce. V případě vyšších darů je stanoven okruh osob, od kterých dar rovněž není zdaněn. Jedná se o příbuzné v řadě přímé, tedy rodiče, děti, prarodiče a vnuky a v řadě nepřímé, tedy sourozence, strýce, tety, synovce, neteře, manžela, dítě manžela, manžela dítěte, rodiče manžela. Mimo příbuzné jsou dary osvobozeny ještě od osob, se kterými žil obdarovaný před přijetím daru min. rok ve společné domácnosti. Ve všech výše uvedených případech není povinnost tyto dary nikde uvádět. V případě, že obdarovaná osoba nespadá pod žádnou z výše vyjmenovaných výjimek, bude dar danit daleko vyšší sazbou, než tomu bylo před změnou legislativy. Pře-

sunem této daně pod daň z příjmů bude tento poplatník danit dar sazbou 15 %. V případě darů do 1 mil. Kč bude odvedená daň více jak dvojnásobná. Specifikem jsou dary, které jsou v podílovém spoluvlastnictví, např. pokud nám daruje teta nebo strýc nemovitost, která je v jejich společném jmění manželů, tak každý (teta a její manžel, strýc a jeho manželka) vlastní ½ nemovitosti. Teta nebo strýc jsou zařazeny do druhé skupiny, dar od nich tedy bude osvobozen, ale jejich manželé nejsou pokrevními příbuznými obdarovaného, tak druhá polovina daru bude zdaněna sazbou 15 % z odhadní ceny. Pozitivní však je, že díky zařazení do daně z příjmů se nemusí každý dar vykazovat a přiznávat zvlášť, vše se vykazuje jednou ročně v daňovém přiznání k dani z příjmů.

Autor JUDr. Ing. Michal Radvan (2006) ve své publikaci doporučuje zrušení daně dědické a darovací, k čemuž od 1. 1. 2014 v České republice skutečně došlo. S tímto názorem souhlasím, ale dědictví a dary by zdaňovány být měly. Není však třeba, aby byly zdaňovány speciálními zákony. Přesun pod daň z příjmů je tedy posunem k více efektivní daňové politice.

K odstranění nedostatků v modelu uplatňovaném Českou republikou doporučuji zavést pro dědictví a dary nižší daňovou sazbu, než je u daně z příjmů. Aby byl naplněn princip efektivnosti, nižší daňové sazby by vedly i k nižším daňovým únikům. Dále bych rozdělila poplatníky pouze do dvou skupin, a to na poplatníky v příbuzenském vztahu a ostatní poplatníky. Osvobodila bych pouze poplatníky v příbuzenském vztahu, ostatní poplatníci by podléhali dani. Tím by bylo zachováno to, že majetek by vždy prioritně zůstal v rodině.

Zdaňování dědictví a darů 15% daňovou sazbou se mi jeví jako příliš vysoké, proto bych doporučila zavést pro první a druhou skupinu poplatníků, tedy poplatníci v příbuzenském vztahu a ostatní poplatníci, sazbu 10 % - 12 % pro dědictví a dary.

Další doporučení vychází ze situace, kdy při darování či dědění nemovitostí je potřeba zjistit odhadní ceny. Právě toto zjišťování odhadní ceny soudními znalci či odhadci může vést k odrazení poplatníků od darování či zahrnutí nemovitosti do závěti. Navrhuji, aby již při postavení nemovitosti byla do katastru nemovitostí zanesena cena nemovitosti a tato cena se v průběhu let odepisovala. Tím by došlo k odstranění nákladů na znalce a zdlouhavé procesy při zjišťování odhadní ceny.

Náklady na administrativu jsou v současném zdaňování dědictví a darů v České republice stále ještě vysoké. V případě podnikatelské sféry již došlo k určitým změnám, a to k tzv. elektronizaci, kdy je možné posílat daňová přiznání formou datových schránek, nikoli fyzicky. Proto je další doporučení směřováno k elektronizaci i nepodnikatelské sféry. Poplatníci v nepodnikatelské

sféře si nemusí zřizovat datovou schránku, je možné odesílat daňové přiznání přímo z daňového portálu. Tato možnost již existuje, ale ne všichni poplatníci ji využívají, navrhuji, aby odevzdávání daňového přiznání nepodnikatelské sféry ve fyzické podobě již nebylo akceptováno a vše probíhalo elektronicky.

7 Závěr

Diplomová práce se zabývá zdaňováním dědictví a darů v České republice, státech Evropské unie a ve vybraných třetích zemích. Kladla si za cíl na základě hodnocení současného stavu uvedených daní v České republice v kontextu reálných možností, teoretických požadavků a výsledků analýzy formulovat doporučení pro daňovou politiku.

Dle způsobu zdaňování dědictví a darů v jednotlivých státech bylo identifikováno pět modelů. Model zdaňování dědictví a darů v rámci daně z příjmů, do kterého lze zařadit země jako Dánsko, Itálie, Finsko, Velká Británie, USA, Thajsko, Chorvatsko, Lucembursko, Lotyšsko, Litva, Polsko a Indie. Druhým modelem je model zdaňování dědictví a darů v rámci majetkových daní. Tento způsob zdanění dědictví a darů uplatňují státy Slovinsko, Turecko, USA a Irsko. Třetím modelem je model zdaňování dědictví a darů v rámci samostatných daní – daň dědická, daň darovací. Tento model je uplatňován ve státech Německo, Španělsko, Nizozemí, Řecko a v některých městech v Brazílii. Do modelu zdaňování dědictví a darů v rámci ostatních daní jsou zařazeny země Belgie, Filipíny, Maďarsko, Švýcarsko, Francie, Bulharsko a Portugalsko. Posledním modelem je model, ve kterém se dědictví a dary nezdaňují, patří sem země Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Malta, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko, Čínská lidová republika a Indie.

Pro jednotlivé státy Evropské unie a vybrané třetí země byla k nominálním daňovým sazbám vypočítána sazba efektivní (vyjma posledního modelu, který žádnou daň dědickou ani darovací nevybírá). Z efektivních sazeb zemí v rámci jednoho modelu byl vytvořen průměr a určena efektivní sazba modelu. U jednotlivých modelů bylo analyzováno, do jaké míry naplňují daňové principy. Jako optimální model pro zdaňování dědictví a darů byl zvolen ten, který daňové principy plnil nejvíce.

V další kapitole bylo analyzováno zdaňování dědictví a darů v České republice. Dědictví a dary byly do konce roku 2013 zdaňovány v rámci tzv. majetkových daní. Legislativa byla upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Tento zákon byl od 1. 1. 2014 zrušen a nahrazen opatřením senátu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, na základě kterého se dědictví a dary nově zdaňovaly v rámci daně z příjmu. Dědická a darovací daň přinášela do státního rozpočtu minimální výnosy a náklady na jejich správu se čím dál více zvyšovaly. Zrušení těchto daní tedy bylo opodstatněné a přesun pod daň z příjmů administrativní náklady na výběr těchto daní minimalizoval.

Přesunem zdanění dědictví a darů pod daň z příjmů je sazba daně obecně ve výši 15 %. První dvě skupiny poplatníků jsou však od zdaňování tohoto majetku zcela osvobozeny a třetí skupina se liší pro dědictví a dary. V případě dědictví je osvobozena i třetí skupina, zůstává pouze povinnost uhradit notářský poplatek. V případě darování je ve třetí skupině osvobozena částka darovaného majetku do 15.000 Kč, vše nad touto hodnotou je zdaňováno sazbou 15 %. Je zde tedy odpověď na první výzkumnou otázku, zda je vyšší hodnota zděděného či darovaného majetku zdaněna vyšší sazbou. Změnou legislativy tomu tak není, majetek je buď zcela osvobozen, nebo má nominální daňovou sazbu konstantní ve výši 15 %.

Z výše uvedeného vyplývá i odpověď na druhou výzkumnou otázku, zda jsou různé druhy majetku zdaňovány stejnou měrou. Ano, v případě nové úpravy zákona, není důležité, o jaký se jedná majetek, ale pouze to, jaká je jeho výše a kdo ho nově nabyt.

Poslední výzkumnou otázkou bylo, zda budou příjmy do státního rozpočtu ze zdaňování dědictví a darů podle nové legislativy v České republice vyšší. Na základě porovnání daňových sazeb před a po změně legislativy můžeme konstatovat, že příjmy do státního rozpočtu po změně budou nižší. Přechodem pod daň z příjmů se však zásadně sníží náklady na administrativu, které by mohly tuto negativní změnu vykompenzovat. Pokud bychom vzali v úvahu, že převážnou část veškerého dědictví a darování obdrželi poplatníci z osvobozených skupin, pak by změna legislativy neměla na výši příjmů do státního rozpočtu žádný vliv. Ale úspora nákladů na administrativu by znamenala pozitivní změnu.

Pro daňovou politiku České republiky bylo doporučeno, aby osvobození prvních dvou skupin u dědictví a darů a třetí skupiny u dědictví bylo limitované. Dále doporučuji rozdělit poplatníky pouze do dvou skupin. První dvě skupiny jsou u dědictví i darů plně osvobozeny, jejich členění tedy není opodstatněné. Dalším doporučením bylo zanesení odhadních cen nemovitostí do katastru nemovitostí, aby byly zrušeny náklady na odhadce nebo soudního znalce. Také doporučuji zavést tzv. elektronizaci podání daňových přiznání i u fyzických osob nepodnikatelů.

8 Literatura

- ANDRLÍK, Břetislav. *Transferové daně v zemích Evropské unie*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 2010. s. 204. ISBN 978-80-7204-716-1.
- Angloinfo Denmark. *Other Taxes on Income* [online]. Angloinfo, © 2016 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <https://www.angloinfo.com/denmark/how-to/page/denmark-money-income-tax-other-taxes>
- Angloinfo Hungary. *Inheritance and Gift Tax in Hungary* [online]. Angloinfo Ltd, © 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <https://www.angloinfo.com/hungary/how-to/page/hungary-money-wills-inheritance-inheritance-tax>
- Angloinfo Italy. *Inheritance Law in Italy* [online]. Angloinfo Ltd, © 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <https://www.angloinfo.com/italy/how-to/page/italy-money-pensions-wills-inheritance-law>
- Angloinfo Netherlands. *Tax Rulings* [online]. Angloinfo Ltd, © 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <https://www.angloinfo.com/netherlands/how-to/page/netherlands-money-income-tax-tax-rulings>
- Baltic Legal. *Taxes in Lithuania* [online]. Artis Zelmenis, 2014 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.baltic-legal.com/taxes-in-lithuania-eng.htm>
- Blevins Franks. *Tax Implications Of Owning A Property In Portugal* [online]. Blevins Franks, 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <https://www.blevinsfranks.com/News/BlevinsFranks/Article/tax-implications-of-owning-portugal-property>
- BOHÁČ, Radim. *Inheritance tax, gift tax and real estate transfer tax in the Czech republic*. Socialiniu Mokslu Studijos. 2010, roč. 2, č. 6, s. 93-105. ISSN 2029-2236.
- Business maps of India. *Gift Tax in India* [online]. Mapsofindia.com, 1999-2010 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://business.mapsofindia.com/india-tax/gift-tax-india.html>
- Citizens Information. *Capital Acquisitions Tax* [online]. CAT National Taxpayer Information Unit, 2015 [online]. Dostupné z: http://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/capital_taxes/capital_acquisitions_tax.html

- Confederation Fiscale Europeenne. *Inheritance Tax in Belgium* [online]. Confédération Fiscale Européenne, 2015 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <https://www.cfe-eutax.org/taxation/inheritance-tax/belgium>
- CREDIT SUISSE. *Overview of cantonal inheritance and gift taxes* [online]. Credit suisse group AG and/or its affiliated companies, © 2015 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <https://www.credit-suisse.com/media/pb/docs/ch/privatebanking/beratung/erbrecht-steuertabelle-en.pdf>
- Česká národní banka. *Kurzy devizového trhu* [online]. Česká národní banka, 2003-2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp
- Danaři online. *Majetkové daně v Evropě* [online]. Wolters Kluwer ČR, a. s., © 2016 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d4797v6791-majetkove-dane-v-evrope/>
- DAVID, Petr. *Teorie daňové incidence s praktickou aplikací*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s. r. o., 2007. s. 111. ISBN 978-80-7204-522-8.
- Deloitte. *Federal inheritance and gift tax, Switzerland* [online]. Deloitte SA, © 2015 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/tax/ch-en-switzerland-tax-alert-federal-inheritance-and-gift-tax-june-2015.pdf>
- Deloitte. *Taxation and Investment in Hungary 2015* [online]. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, © 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-hungaryguide-2015.pdf>
- Deloitte. *Taxation and Investment in Poland 2014 – Reach, relevance and reliability* [online]. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, © 2014 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Reports/CE_TandI_Raport_2014.pdf
- Deloitte. *U.S. Estate and gift taxation of resident aliens and nonresident aliens* [online]. Deloitte Development, © 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/Tax/us-tax-pcs-us-estate-and-gift-taxation-021315.pdf>
- Ernst & Young. *International Estate and Inheritance Tax Guide 2013* [online]. EYGM Limited, 2013 [cit. 2016-04-15]. Dostupné z:

[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/2013-international-estate-and-inheritance-tax-guide/\\$FILE/2013-international-estate-and-inheritance-tax-guide.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/2013-international-estate-and-inheritance-tax-guide/$FILE/2013-international-estate-and-inheritance-tax-guide.pdf)

Eurofast. *Croatia Tax Card 2015* [online]. Eurofast, 2015 [cit. 2016-04-14]. Dostupné z:

<http://www.eurofast.eu/global/phocadownload/Taxand2015/croatiataxcard2015.pdf>

EY Building a better working world. *Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2014* [online]. EYGM Limited, © 2014 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:

[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide-Estate-and-Inheritance-Tax-Guide-2014/\\$FILE/Worldwide-Estate-and-Inheritance-Tax-Guide-2014.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide-Estate-and-Inheritance-Tax-Guide-2014/$FILE/Worldwide-Estate-and-Inheritance-Tax-Guide-2014.pdf)

Finance.cz. *Daně na Slovensku* [online]. Finance media, 2012 [cit. 2016-04-02].

Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-na-slovensku/>

Finance.cz. *Sazby daně darovací do 31. 12. 2013* [online]. Finance media, 2014 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/dan-darovaci/sazby-dane/>

Forallgreeks. *Inheritance Tax* [online]. forallgreeks, 2011-2013 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z:

<http://www.forallgreeks.gr/%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%B C%CE%B9%CE%AC%CF%82?la=en>

FORECLOSUREPHILIPPINES.com. *Donation As An Estate Planning Tool (A Discussion on Donor's Tax)* [online]. ForeclosurePhilippines.com, © 2008–2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z:

<http://www.foreclosurephilippines.com/donation-estate-planning-donors-tax/>

French-Property.com. *3. French Inheritance Tax* [online]. French-Property.com, 2012 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.french-property.com/guides/france/finance-taxation/inheritance/taxes/liability/>

French-Property.com *12. Gift Tax in France – French Gift Tax Allowances* [online]. French-Property.com, 2016a [cit. 2016-04-01]. Dostupné z:

<http://www.french-property.com/guides/france/finance-taxation/taxation/gifts-tax/tax-allowances/>

French-Property.com *12. Gift Tax in France – Rates of French Gift Tax* [online]. French-Property.com, 2016b [cit. 2016-04-01]. Dostupné z:

<http://www.french-property.com/guides/france/finance-taxation/taxation/gifts-tax/rates/>

GLOBAL PROPERTY GUIDE. *Belgium – Inheritance tax and law* [online]. Global Property Guide, © 2004-2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.globalpropertyguide.com/Europe/Belgium/Inheritance>

GLOBAL PROPERTY GUIDE. *Luxembourg – Inheritance tax and law* [online]. Global Property Guide, © 2004-2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.globalpropertyguide.com/Europe/Luxembourg/Inheritance>

GLOBAL PROPERTY GUIDE. *Philippine – Inheritance tax and law* [online]. Global Property Guide, © 2004-2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.globalpropertyguide.com/Asia/Philippines/Inheritance>

GLOBAL PROPERTY GUIDE. *Romania – Inheritance tax and law* [online]. Global Property Guide, © 2004-2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.globalpropertyguide.com/Europe/Romania/Inheritance>

GLOBAL PROPERTY GUIDE. *Turkey – Inheritance tax and law* [online]. Global Property Guide, © 2004-2016 [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://www.globalpropertyguide.com/Europe/Turkey/Inheritance>

GREEK LAW DIGEST. *Taxation Of Individuals* [online]. Nomiki Bibliothiki, 2014 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.greeklawdigest.gr/topics/tax/item/121-taxation-of-individuals>

HG.org Legal Resources. *German Tax Law: Estate Tax, Gift Tax, and Inheritance Tax in Germany* [online]. Hg.org – HGExperts.com, ©1995-2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <https://www.hg.org/article.asp?id=21353>

Ch.ch. *Taxtion on inheritances* [online]. Schweizerische Eidgenossenschaft, 2016a [cit. 2016-08-04]. Dostupné z: <https://www.ch.ch/en/taxation-inheritances/>

Ch.ch. *Taxtion on gifts* [online]. Schweizerische Eidgenossenschaft, 2016b [cit. 2016-08-04]. Dostupné z: <https://www.ch.ch/en/taxation-gifts/>

CHARTERED CLUB. *Income Tax Slab Rates for 2015-16 & 2016-17 in India* [online]. Charteredclub, 2015 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://www.charteredclub.com/income-tax-slabs/>

CHARTERED CLUB. *Inheritance tax in India & other taxes on ancestral property* [online]. Charteredclub, 2015 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://www.charteredclub.com/inheritance-tax/>

ING PRIVATE BANKING. *Inheritance tax in the Wallon Region* [online]. ING Belgium SA/NV, 2007 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z:

- http://www.privalis.be/xpedio/groups/internet/@public/@internet/@ingbe/@privalis/documents/portalcontent/434781_en.pdf
- JURINSKI, James John. *Income, Estate, and Gift Tax Planning until 2013: Helping Middle-Income Clients Cope with Uncertainty*. Journal of Financial Service Professionals. 2012, roč. 66, č. 1, s. 56-63, ISSN 1537-1816.
- Just Landed. *Taxes in Cyprus* [online]. Just Landed, © 2003-2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <https://www.justlanded.com/english/Cyprus/Cyprus-Guide/Money/Taxes-in-Cyprus>
- KLEVEN, H. J. *How can scandinavians tax so much?*. Journal of economic perspectives. 2014, roč. 28, č. 4, s. 77-98. ISSN 0895-3309.
- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 275. ISBN 978-80-7357-8.
- KPMG. *Denmark – Other taxes and levies* [online]. KPMG International Cooperative, © 2016 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2011/12/Denmark-other-taxes-levies.html>
- KPMG Meijburg & Co. *Living in the Netherlands? What you should know about gift and inheritance tax* [online]. Meijburg & Co, © 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <https://www.meijburg.com/uploads/factsheets/inheritance-and-gift-tax/living-in-the-netherlands-what-you-should-know-about-gift-and-inheritance-tax.pdf>
- Lamudi PHILIPPINES. *Q&A: What is inheritance tax?* [online]. Lamudi, © 2014 [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://www.lamudi.com.ph/journal/qa-inheritance-tax/>
- LEXOLOGY. *Brazil's paradoxical tax system: an emerging alternative for wealthy individuals* [online]. Globe Business Media Group, 2006-2016 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=4c6fb898-308f-4853-bca5-b911270810b8>
- MATZ, Kevin. *U.S. Estate and Gift Taxation of Nonresident Aliens*. CPA Journal. 2012, roč. 82, č. 4, s. 50-57. ISSN 07328435.
- Ministry of Finance of the Republic of Bulgaria. *Structure of Bulgarian Tax System – Inheritance Tax* [online]. Ministry of Finance, 2016 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.minfin.bg/en/page/780>
- MSNA LTD. *Thailand inheritance tax and gift tax* [online]. Thai Tax Expert, 2016 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://msna.biz/thailand-inheritance-tax-and-gift-tax>

- No More Tax. *Benefit from low-tax jurisdictions and save money on taxes* [online]. De Hoon & Partners, © 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.nomoretax.eu/living/relocation-to-malta/>
- NRI Information. *Inheriting property by NRI* [online]. Nriinformation.com, 2006 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: http://nriinformation.com/nri_guide/inherit_property.htm
- Oliveira Lawyers. *Estate and gift taxation* [online]. Oliveira Lawyers, © 1999-2016 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <https://oliveiralawyers.com/services/family-law/estate-and-gift-taxation/>
- PAPOUŠKOVÁ, Zdenka. *Daně a jejich správa*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. s. 106. ISBN 978-80-244-3902-0.
- Peníze.cz. *Vše o dani dědické* [online]. Peníze.CZ, © 2000 - 2016 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/15846-vse-o-dani-dedicke>
- Portál.POHODA.cz. *Daň dědická a darovací od roku 2014* [online]. STORMWARE s.r.o., © 2012 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ostatni-dane/dan-dedicka-a-darovaci-od-roku-2014/>
- Pwc. *Romania, Individual – Other taxes* [online]. PwC, © 2006-2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/uk/taxsummaries/wwts.nsf/ID/Romania-Individual-Other-taxes>
- RADVAN, Michal. *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. s. 385. ISBN 978-80-7179-563-6.
- SherringsNPV. *Thailand Gift Tax* [online]. Specialist Thailand Tax Advisors and Tax Investigation Assistance Consultants, 2015a [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://sherrings.com/gift-tax-law-in-thailand.html>
- SherringsNPV. *Thailand Inheritance Tax* [online]. Specialist Thailand Tax Advisors and Tax Investigation Assistance Consultants, 2015b [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://sherrings.com/inheritance-tax-law-in-thailand.html>
- Siam legal. *Inheritance Tax in Thailand* [online]. Siam Legal International, © 2004 – 2016a [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.siam-legal.com/thailand-law/inheritance-tax-in-thailand/>
- Siam legal. *NCPO has tentatively agreed to impose inheritance tax in Thailand* [online]. Siam Legal International, © 2004 – 2016b [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.siam-legal.com/thailand-law/ncpo-has-tentatively-agreed-to-impose-inheritance-tax-in-thailand/>

- SlideShare. *Latvia: Tax Facts 2014* [online]. LinkedIn Corporation, © 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.slideshare.net/bdotax/tax-facts-2014-final>
- STORMWARE SOFTWARE DEVELOPMENT. *Přímé a nepřímé daně* [online]. STORMWARE s.r.o., 2014 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.stormware.cz/ucetni-pojmy/dane/>
- ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 5. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Linde Praha, akciová společnost, 2012. s. 395. ISBN 978-80-7201-881-9.
- Tariff-Tr.com. *Turkish Tax System* [online]. Tariff-Tr.com – Infosoft Information Systems, © 2008 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.tariff-tr.com/TurkishTaxSystem.aspx#I>
- Tax & Accounting Center, Inc. *Overview of Donor's Tax in the Philippines* [online]. Tax and Accounting Center, 2011 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://taxacctgcenter.org/overview-of-donors-tax-in-the-philippines/>
- TAXATION.BE. *Inheritance tax rates in Brussels* [online]. Taxation.be, © 2016 [online]. Dostupné z: <http://www.taxbites.be/taxation/content/view/27/37/>
- TaxGuide. *Inheritance and Gift Taxes* [online]. Lithuanian Tax Guide, 2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://taxguide.lt/inheritance-tax/>
- The Brazil Business. *Tax on gifts and donations* [online]. The Brazil Business, © 2008 - 2016 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://thebrazilbusiness.com/article/tax-on-gifts-and-donations>
- The Cyprus Informer. *Inheritance* [online]. The Cyprus Informer, ©2006-2016 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://rochfordessex.com/informer/tax-tips/inheritance/>
- The French Law Office. *French inheritance tax* [online]. The French Law Office, 2011 [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.frenchlawoffice.org/french-inheritance-tax-id168.php>
- VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2014. s. 391. ISBN 978-80-87480-23-6.
- VERO SKATT. *Gift tax amount* [online]. Finnish Tax Administration, 2015 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: https://www.vero.fi/en-US/Individuals/Gifts/Gift_tax_amount%2837390%29
- VERO SKATT. *Inheritance* [online]. Finnish Tax Administration, 2015 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <https://www.vero.fi/en-US/Individuals/Inheritance>

- VYBÍRAL, Roman. *Integrace daně dědické a daně darovací do daní z příjmů*. Acta Universitatis Carolinae Iuridica. 2013, č. 3, s. 75-83. ISSN 0323-0619.
- WF. *German Inheritance Tax* [online]. J-H Frank, 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.german-probate-lawyer.com/detail/article/german-inheritance-tax-1452.html>
- Which?. *Inheritance tax explained – Inheritance tax: thresholds, rates and who pays* [online]. Which?, 2016 [cit. 2016-04-16]. Dostupné z: <http://www.which.co.uk/money/tax/guides/inheritance-tax-explained/inheritance-tax-thresholds-rates-and-who-pays>
- YEVELL, A. B. a O. UCAR. *Inheritance and gift tax application in Turkish tax system*. Tax journal of Azerbaijan. 2014, č. 2, s. 55-72. ISSN 2219-8733.
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

9 Seznam obrázků

Obr. 1	Výnos daní	55
Obr. 2	Výše daňové sazby při darování příbuznými v řadě přímé	59
Obr. 3	Výše daňové sazby při dědění příbuznými v řadě přímé	60
Obr. 4	Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě nepřímé – 1. část	62
Obr. 5	Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě nepřímé – 2. část	62
Obr. 6	Výše daňové sazby při darování mezi třetími osobami – 1. část	63
Obr. 7	Výše daňové sazby při darování mezi třetími osobami – 2. část	64
Obr. 8	Výše daňové sazby při dědění mezi třetími osobami	65
Obr. 9	Výše daňové sazby při dědění a darování mezi třetími osobami	66
Obr. 10	Výše daňové sazby při dědění či darování přímými příbuznými	67
Obr. 11	Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě nepřímé	69
Obr. 12	Výše daňové sazby při darování a dědění mezi třetími osobami	70
Obr. 13	Výše daňové sazby při dědění a darování příbuznými v řadě přímé	72
Obr. 14	Výše daňové sazby při dědění a darování mezi příbuznými v řadě nepřímé	74
Obr. 15	Výše daňové sazby při darování a dědění mezi třetími osobami	75
Obr. 16	Výše daňových sazeb při darování a dědění přímými příbuznými	77

Obr. 17	Výše daňové sazby při dědění a darování mezi příbuznými v řadě nepřímé	78
Obr. 18	Výše daňové sazby při darování a dědění třetími osobami	79
Obr. 19	Výše efektivní daňové sazby v jednotlivých modelech při dědění	81
Obr. 20	Výše efektivní daňové sazby v jednotlivých modelech při darování	82
Obr. 21	Výše efektivní sazby	83
Obr. 22	Daňová sazba pro dědění 2013	84
Obr. 23	Poplatek notáři pro rok 2014	85
Obr. 24	Daňová sazba darování – 2013 a 2014	85
Obr. 25	Výše světové efektivní sazby pro přímé příbuzné, nepřímé příbuzné a třetí osoby	86
Obr. 26	Srovnání zdaňování darů	87

10 Seznam tabulek

Tab. 1	Daň dědická a výše sazby daně pro I. kategorii	21
Tab. 2	Daň dědická a výše sazby daně pro II. kategorii	22
Tab. 3	Daň darovací a výše sazby daně pro I. kategorii	22
Tab. 4	Daň darovací a výše sazby daně pro II. kategorii	22
Tab. 5	Sazby daně dědické	25
Tab. 6	Výše koeficientů pro dědickou daň	26
Tab. 7	Sazba daně pro první kategorii osob	28
Tab. 8	Sazba daně pro druhou kategorii osob	28
Tab. 9	Sazba daně pro třetí kategorii osob	28
Tab. 10	Sazby daně z příjmů u muže a ženy do 60 let věku	29
Tab. 11	Výše sazby daně z příjmů u důchodce nad 60 let věku a u důchodce nad 80 let věku	30
Tab. 12	Sazby daně dědické a darovací	32
Tab. 13	Výše daňové sazby pro daň dědickou a darovací	33
Tab. 14	Výše minimálních zdanitelných částek	33
Tab. 15	Výše daňové sazby v Německu	35
Tab. 16	Výše odpočtu	35
Tab. 17	Státem stanovené sazby daně dědické a darovací	36
Tab. 18	Velikost fixní přírážky	37
Tab. 19	Sazby daně dědické a darovací platné pro rok 2016	38
Tab. 20	Sazby daně dědické a zdanitelné částky pro kategorii I	38
Tab. 21	Sazby daně dědické a zdanitelné částky pro kategorii II	38
Tab. 22	Sazby daně dědické a zdanitelné částky pro kategorii III	39

Tab. 23	Sazby daní uplatňované v konkrétních městech vč. osvobození	41
Tab. 24	Sazby daně dědické a darovací pro manžele a děti	42
Tab. 25	Sazby daně dědické a darovací pro sourozence	42
Tab. 26	Sazby daně dědické a darovací pro strýce, tety, neteře a synovce	43
Tab. 27	Sazby daně dědické a darovací pro ostatní dědice	43
Tab. 28	Daň dědická	44
Tab. 29	Daň darovací	45
Tab. 30	Daňová sazba daně dědické a darovací ve vybraných kantonech	47
Tab. 31	Daňová sazba v kantonu Geneva	47
Tab. 32	Výše daňové sazby u rodičů a dětí	48
Tab. 33	Výše daňové sazby u darování mezi sezdanými (civilními) páry	49
Tab. 34	Sazby daně dědické a darovací do 31. 12. 2013	53
Tab. 35	Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro přímé příbuzné a manžele	108
Tab. 36	Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro strýce, tety, neteře a synovce	108
Tab. 37	Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro sourozence	108
Tab. 38	Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro ostatní osoby	109
Tab. 39	Sazby daně ve vlámském regionu	109

Přílohy

Příloha A: Sazby daně v Belgii

Tab. 35 Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro přímé příbuzné a manžele

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
do 12 500	3
12 500 – 25 000	4
25 000 – 50 000	5
50 000 – 100 000	7
100 000 – 150 000	10
150 000 – 200 000	14
200 000 – 250 000	18
250 000 – 500 000	24
nad 500 000	30

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016).

Tab. 36 Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro strýce, tety, neteře a synovce

Základ daně (EUR)	Sazba daně (%)
do 12 500	20
12 500 – 25 000	25
25 000 – 75 000	35
75 000 – 175 000	50
nad 175 000	65

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016)

Tab. 37 Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro sourozence

Základ daně (EUR)	Sazba daně (%)
do 12 500	25
12 500 – 25 000	30
25 000 – 75 000	40
75 000 – 175 000	55
nad 175 000	70

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016).

Tab. 38 Sazby daně ve valonském regionu – daň dědická pro ostatní osoby

Základ daně (EUR)	Sazba daně (%)
do 12 500	30
12 500 – 25 000	35
25 000 – 75 000	60
75 000 – 175 000	80
nad 175 000	90

Zdroj: Global Property Guide (2004-2016)

Tab. 39 Sazby daně ve vlámském regionu

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
do 50 000	3
50 000 – 250 000	9
nad 250 000	27

Zdroj: Široký (2012).